לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"ב באייר תשמ"ו, 21 במאי 1986 / שנה מ"ג מס' 13042 / המחיר 73 אגורות כולל מע"מ

וייצמן (עם רוזן?) ייפגש היום עם שולץ

השר עזר וייצמן יקיים הבוקר פגישה נוספת עם שר־החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ. על פי הזמנתו. השגריר מאיר רוזן יתלווה אליו, כנראה, לפגישה.

ועד עובדי משרד החוץ גינה אתמול את התבטאויותיו של וייצמן על השגריר מאיר רוזן („גורניק") ואמר כי דברים אלה מהווים פגיעה בשליח ציבור העושה את עבודתו נאמנה ואין לעבור עליהם לסדר היום.

כזכור, אמר שלשום וייצמן לכתב „על המשמר", כי אם יקח עימו את רוזן לפגישתו השנייה עם שולץ יאמר לו: „מר רוזן, היועץ המשפטי לשעבר של משרד החוץ והגורניק הגדול ביותר בשיחות השלום בקמפ־דייוויד, אתה מוזמן להתלוות אלי לפגישה עם שולץ". (שע"ה)

למרות תמרוני הדחייה של הליכוד והדתיים ונסיונם להעניק חסינות להלכה מפני החוק

החוק נגד גזענות יועלה כנראה הבוקר בכנסת לקריאה שנייה ושלישית

פרס מכנס הבוקר התייעצות שרים בנושא ● יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט, אלי קולס, הודיע אמש כי יביא היום החוק לאישור ● שר המשפטים מודעי מציע להוציא מחלות החוק „פולחן דתי ועבודה דתית" ● המערך: התיקון של מודעי יאפשר לכהנא להעלות כל הצעה גזענית במסווה של „עבודה דתית" ● ח"כ ליבאי: אם קולס לא יעלה החוק ומעל בתפקידו — בידי דו"ח סודי על הדרך בא השיג הסמכתו כעורך־דין

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

קיים לוודאי שיו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט אלי קולס, יעלה הבוקר במליאת הכנסת את הצעת החוק נגד הסתה לגזענות בקריאה השנייה והשלישית. הוא יעשה זאת חרף כוונת הליכוד והסיעות הדתיות לדחות פעם נוספת את הדיון. אין זה מן הנמנע שהדיון אמנם ייערך, אך ההצבעה תידחה במגמה למצוא נוסח מוסכם על הליכוד והמערך.

הבוקר, לפני ישיבת הכנסת, כינס רה"מ התייעצות שרים בנושא.

יו"ר סיעת מפ"ם חייקה גרוסמן פנתה ליו"ר הכנסת וביקשה לשחרר מחובת הנחה מוקדמת של ששים יום את הצעת החוק הפרטית של מפ"ם למניעת אפליה וגזענות.

גרוסמן: בזיונות

לדברי גרוסמן, העיכובים והבזיונות בתהליך קבלת החוק שיזמה הממשלה, פוגעים בכבוד הכנסת ומציבים סימן שאלה גדול על חוסנה של הדמוקרטיה ויכולתה להתגונן מפני מהרסיה. שחרור

(המשך בעמוד 2)

מה שלום המצפון שלך הבוקר?

[illegible]

דו"ח ולד – לוועדת משנה ● עמוד 3
מפעל ראשון מקרן הצמיחה ● עמוד 4
21 שנים לאנס מצפון ת"א ● עמוד 15
עקרונות המו"מ על השכר ● עמוד 16
נזיפה ישראלית לשוק המשותף ● עמ' 14
הרבנות נגד „פניציה" ● עמוד 16
ולדהיים הואשם בהריגה ● עמוד 2

לגליון היום מצורף „הדף הירוק"

תאצ'ר הסירה אמברגו הנשק מישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

בביקורו של ראש הממשלה שמעון פרס בבריטניה בינואר השנה הושגה הבנה בינו לבין ראש־ממשלת בריטניה מרגארט תאצ'ר, בקשר להסרת אמברגו הנשק שבריטניה הטילה על ישראל ביוני 1982, בעקבות מלחמת לבנון. על פי הבנה זו בריטניה אינה ממשיכה באמברגו הנשק על ישראל, ואילו ישראל מצדה לא תפנה לבריטניה בבקשות לאספקת נשק.

מרגארט תאצ'ר מגיעה לישראל במוצאי־שבת, לביקור גומלין בן שלושה ימים כאורחת ראש הממשלה שמעון פרס. (כתבה לקראת הביקור ראה בעמוד 7).

הליברלים תוקפים את דו"ח בייסקי
מצדיקים סרוב רקנטי להתפטר

בתום 30 הימים לפירסום הדו"ח מקבלת הפרשה תפנית מפלגתית ● שר המדע פת: המלצות הוועדה גרועות – אנשיה בלתי־מנוסים – הדו"ח חובר מתוך נקמנות ● שר־המשפטים מודעי: חקיקה שתאלץ את רקנטי להתפטר – משולה להלאמת הבנק ● השר יעקבי תובע לכנס ועדת השרים לדון במצב ● ח"כ ליבאי זימן את רקנטי להופיע בפני הוועדה לביקורת המדינה ● הנגיד מנדלבאום פנה למפד"ל שתסדיר לו משרה ממלכתית חדשה

השר פת – תוקף

שופט בייסקי – שותק

מאת כתבנו המדיני בירושלים וכתבנו בחיפה

סרובו של מנכ"ל בנק דיסקונט, רפאל רקנאטי להתפטר מתפקידו, כנדרש על־ידי ועדת בייסקי לחקירת ויסות המניות הבנקאיות, הפך אתמול לעניין מפלגתי כאשר שרים מהמפלגה הליברלית, פת ומודעי, יצאו בהתקפה חריפה על חברי הוועדה והגנו על רקנאטי ועל החלטתו שלא להתפטר.

שר־המשפטים יצחק מודעי הביע אתמול ספקות בקשר לאפשרות לאלץ את רקנאטי להתפטר על־ידי חקיקה, או על־ידי צו של נגיד בנק ישראל. ואילו שר המדע, גדעון פת, אמר שחברי הוועדה פעלו מתוך „רגשי נקמנות".

שתדלנות אצל המפד"ל

גם נגיד בנק ישראל, משה מנדלבאום, עסוק בימים האחרונים בנסיון לשכנע אישים במפד"ל כי ישתדלו אצל גורמים ממשלתיים בכירים להשיג לו מינוי ממלכתי בכיר לאחר פרישתו מתפקיד הנגיד בסוף החודש: הנגיד אמור לפרוש לאחר הצגת הדין וחשבון השנתי של בנק ישראל.

מקורות ממשלתיים בכירים אמרו לכתבנו שבקשתו של מנדלבאום נדחתה. הם הוסיפו כי ביוני 1985 הציעה „אישיות ממשלתית בכירה מאד" למנדלבאום להתפטר „בצורה מכובדת" תמורת

(המשך בעמוד 2)

גנרל סובייטי בדמשק: נעמוד לימין סוריה ונספק לה נשק חדיש

פרס: לטילי האס.אס. 23 נמצא פתרון טכנולוגי —— הבעייה היא מדיניותה של דמשק ● הרמטכ"ל: הסורים ממשיכים להתבצר בדרום לבנון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר" בצפון

[illegible]

(המשך בעמוד 2)

מבחנה של הכנסת

עדיין לא בטוח, האם החוק נגד הגזענות יובא היום לאישורה של הכנסת, למרות „הבטחתה החגיגית" של הממשלה, כי החוק יאושר בשבוע הראשון לאחר פגרת הכנסת. מי היה מאמין, כי במדינת ישראל, שעמה היה הקורבן העיקרי של תורת הגזענות בהתגלמותה המפלצתי – הנאצית, קבלתו של חוק נגד הגזענות לא תיחשב כמובנת מאליה. הסחבת בחקיקה זו נמשכת למעלה משנה והגזען, מאיר כהנא, שנגדו ונגד תנועתו הפאשיסטית כוון החוק במקורו, יכול כעת לשפשף את ידיו מרוב צהלה, כי מלאכתו נעשית על־ידי אחרים.

הבולמים את קבלת החוק הם הדתיים ובמיוחד הקיצוניים שבהם, הטוענים, כי החוק, בגירסתו הנוכחית, עלול לפגוע בדת היהודית ובציבור הדתי בכלל. קשה להבין למה עולה בדעתם להחשיד את הדת היהודית בסממנים גזעניים, מכל מקום טענה כזאת לא הושמעה מפי החילונים ולא בפי אלה התומכים באישור החוק כלשונו. כעת הם דורשים להוסיף פסוק להצעת החוק האומר: „אולם דבר שכל כוונתו לשמור על הצביון או הייחוד של דת, לא ייחשב דבר הסתה ולא ייחשב כגזענות". התוספת הזאת אינה מובנת ללא פירושים של יוזמיה, אשר מסבירים, כי תכוונה למפגשים בין יהודים לערבים, נשואי תערובת וכו'. אכן כאן יוצא המרצע מן השק, שהרי גם מאיר כהנא עורך את הסתה הגזענית שלו בתחפושת הדתית, הוא, אשר מנסה „לשחרר נשים יהודיות מחרפת היחסים עם הערבים", הוא מנהל תעמולה לאיסור המפגשים בין הנוער היהודי והערבי. אין שום קשר בין החופש המלא של פולחן הדת, שהחוק נגד הגזענות אינו מתייחס אליו, לבין הנסיון של הקיצונים הדתיים להשליט „צביון יהודי" במדינה, שיש עמו ריח ברור של גזענות. העלאת הצעת החוק לאישור הכנסת היום נתונה בספק מפני ששר־המשפטים החדש, יצחק מודעי, החליט לתרום את תרומתו הסגולית בתחום החקיקה – לדבריו עליו עדיין ללמוד את נוסח החוק, ולכן הוא דורש לדחות את הדיון. יצחק מודעי „שכח" כנראה כי הצעה זו נוסחה על־ידי קודמו משה נסים, אושרה על־ידי הממשלה (שמודעי חבר בה...) וכן על־ידי ועדת חוקה ומשפט.

דחייה נוספת של אישור החוק פירושה הצגת הכנסת ככלי ריק, חסר־יכולת למלא חובה תחיקתית בסיסית. אם כנסת ישראל אינה מסוגלת לאשר את החוק נגד הגזענות, מה תהיה זכותנו להתריע נגד גילויי הגזענות בעולם?

עובדי „אופ־אר" באופקים יפגינו היום מול משרדי ההנהלה בר"ג

שובתים זה היום השלישי בגלל אי־תשלום משכורת אפריל ● מלון הילטון בת"א מפטר 40 עובדים ● ראשי המוסדות להשכלה גבוהה שוקלים נקיטת צעדים

מאת שלי יחימוביץ' ואבשלום קווה, כתבי „על המשמר"

160 עובדי מפעל החוטים „אופ־אר" באופקים יפגינו היום מול משרדי הנהלת החברה ברמת־גן, במחאה על כך שטרם קיבלו את משכורות חודש אפריל.

שלשום הפגינו העובדים מול שערי המפעל והשביתו כליל את העבודה. משלחות ממפעלי תעשייה אחרים באופקים הגיעו כדי להזדהות עם השובתים.

אתמול סיפרו העובדים, כי בערב פסח כינס מנכ"ל החברה, סמי יעקובוביץ, את העובדים ושיבח אותם על עבודתם. יעקובוביץ גם אמר לעובדים כי המפעל נושא רווחים.

יומיים אחר־כך הגיע נציגו של המנכ"ל במפעל והודיע כי ההנהלה לא תוכל לשלם את משכורות חודש אפריל, משום שהמפעל נקלע לקשיי נזילות. לדברי המנכ"ל, משרד־האוצר טרם העביר את כספי קרן התעסוקה בסך 700 אלף דולר, בגלל היעדר ערבויות מתאימות.

יו"ר ועד העובדים, יעקב כהן, אמר אתמול: „נשבית את המפעל עד לקבלת משכורות ועד לקבלת תשובות ברורות בדבר מצב המפעל. אנשים חגגו את פסח על חשבון משכורות חודש אפריל והיום אין מה לאכול".

מזכיר מועצת פועלי אופקים, סעדיה אלוס, אמר, כי אם לא יקבלו העובדים את משכורותיהם, ישבתו העובדים עם משפחותיהם והילדים לא ישלחו לבתי־הספר. מועצת הפועלים גם הגישה תלונה על הלנת שכר לבית־הדין לעבודה בבאר שבע.

פיטורים ב„הילטון"

הנהלת מלון הילטון בתל־אביב שיגרה אתמול 40 מכתבי פיטורים לעובדים זמניים בשל המשבר בענף התיירות.

מחזיק תיק עובדי האירוח במועצת פועלי תל־אביב אמר אמש, כי מועצת הפועלים לא תתערב בפרשה משום שמדובר בעובדים זמניים שוועד העובדים נתן הסכמתו לפיטוריהם, אולם תבקש מההנהלה לדחות הפיטורים לסוף החודש.

יצויין, כי במהלך החודש האחרון מנעה מועצת הפועלים פיטורי עשרות עובדים במלונות „מרינה" ו„מנדרין". אך קיים חשש שאם יימשך הקפאון בענף התיירות לא יהיה מנוס מפיטורים.

סכסוך במוסדות להשכלה גבוהה

ראשי חטיבת עובדי המוסדות להשכלה גבוהה יתכנסו מחר בבניין הוועד הפועל כדי להחליט על נקיטה בצעדים ארגוניים נוכח סירוב הנהלות המוסדות להיכנס למשא־ומתן על תביעתם לתשלום תוספת איזון.

עובדי החטיבה, המקיפה כעשרת אלפים עובדים, הכריזו על סכסוך עבודה ב־13 במאי וכשלישי ביוני מסתיימת תקופת הצינון.

לטענת מחזיק התיק מטעם הסתדרות הפקידים, אברהם כהן (מפ"ם), זורקים ראשי המוסדות את הכדור למגרש של משרד־האוצר והעובדים מיטלטלים בין שני הגופים. ההסתדרות עומדת מאחורי העובדים בסכסוך זה, שהוא במידה רבה הקדמה לקיץ החם הצפוי ביחסי העבודה עם פתיחת הדיונים על הסכמי שכר חדשים.

הנאשם כ„אנס האתלטי": הכדורסלן משה שבתאי

„האנס האתלטי" בבית־המשפט, צילום: יוחנן סליגר

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

שופט בית משפט המחוזי בתל־אביב, אריה אבן־ארי, התיר אתמול את פירסום שמו של „האנס האתלטי". האיש המואשם ב־7 מעשי אונס, מעשי סדום ונסיונות לאונס הוא משה שבתאי בן 29 מרחוב סוקולוב ברמת השרון.

משה שבתאי, נשוי, היה עד שנת 1982 שחקן כדורסל בקבוצת מכבי תל־אביב ואף השתתף במספר משחקים של הקבוצה בחו"ל. אחר־כך שיחק בקבוצות הכדורסל של מכבי פתח־תקווה ושל המושבה גבעת שמואל.

משה שבתאי מתנשא לגובה של 198 ס"מ ומבנה גופו האתלטי זיכהו בתואר „האנס האתלטי".

השופט אבן־ארי נענה אתמול לבקשתה של הסניגורית, עו"ד אסנת ברתור, לדחות את הדיון בבקשה להארכת מעצרו עד תום ההליכים ליום ב' הבא, כדי לתת לה שהות ללמוד את החומר של כתב־האישום שהוגש שלשום.

השופט נעתר גם לבקשתה של עו"ד ברתור לשלוח את שבתאי להסתכלות פסיכיאטרית שתקבע אם הוא כשיר לעמוד לדין.

כזכור, ניסה שבתאי לשים קץ לחייו לפני כשלושה שבועות כששהה בבית המעצר באבו־כביר. הרקע לנסיון ההתאבדות היה חששו שאשתו תבקש להתגרש ממנו לאחר שנתפס במעשי אונס.

ראשי ישובי העימות ייפגשו מחר עם שר־הבריאות

בעקבות האשמותיהם על הזנחת מערכת הבריאות ● ביה"ח בנהריה סגר מרפאות החוץ ופועל במתכונת חירום ● נסגרה מחלקה פנימית בביה"ח בצפת

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ראשי ישובי קו העימות בצפון ייפגשו היום עם שר־הבריאות, מרדכי גור, לדיון בהאשמותיהם על הזנחת מערכת הבריאות.

משרד־הבריאות דחה אתמול את הטענות בדבר הזנחת ההיערכות הרפואית בצפון. בישיבה שקיימה אתמול הנהלת המשרד נמסר על שיפור בתיגבור אמצעים וצוותים רפואיים בישובי קו העימות. כן נמסר, שרופא כירורג בכיר, השוהה עתה בחו"ל בהשתלמות, יתמנה עם שובו לנהל את בית־החולים הקדמי בקרית־שמונה.

יו"ר ועד ישובי קו העימות, יוסי גולדברג, אמר בתגובה, כי עד כה לא ראה כל התקדמות בשטח והדגיש, כי בנושאי בריאות, בעיקר במצבי חירום, התשובה צריכה להיות מיידית.

מתכונת חירום בנהריה

בית־החולים הממשלתי בנהריה הופעל אתמול במתכונת חירום לאחר שהצוותים הרפואיים החליטו לסגור את מרפאות החוץ במחאה על מחסור חמור בציוד ומיכשור רפואי המסכן את חיי החולים.

מנהל בית־החולים, ד"ר אליצור חוני, סירב לנקוט עמדה ביחס לצעדי הרופאים אך אמר, שהמצוקה בבית־החולים הולכת וגוברת.

לדבריו, סוכם בפגישות שהיו לאחרונה עם הנהלת משרד הבריאות על הקמת ועדה שתבחן את המצב בבית החולים וצרכיו כדי להעמיד לרשותו את האמצעים לשרת את אוכלוסיית הגליל המערבי. ד"ר חוני ציין שבעיקר מורגש מחסור בציוד רפואי ובתרופות.

מנהל בית החולים אמר עוד שחולים הפונים למרפאות החוץ נבדקים על־ידי רופאים ומופנים במקרה הצורך לטיפול.

בבית־החולים בצפת נסגרה אתמול מחלקה פנימית ב' לאחר שמנהל המחלקה וסגנו יצאו לפנסיה וטרם נמצאו להם מחליפים.

נ.פלדמן ובנו בע"מ
בשיתוף עם ארגון הגננים
מזמינים
את ציבור הגננים וראשי ענף הנוי
ליום הדגמה
שיערך ביום ד' 21.5.86 בגני יהושע (פארק הירקון)
בין השעות 9־16
ביום ההדגמה יוצגו גם חידושים
בענף מכסחות הדשא מתוצרת
RANSOMES -אנגליה

RANSOMES
נ.פלדמן ובנו בע"מ
המרכז למיכון חקלאי מתקדם
תל-אביב, רח' יגאל אלון 121, טל. 03-250269 - חיפה, דרך יפו 137, טל. 04-520265

השופט שמגר ידון היום בזכות החיסיון לעיתונאים

מאת אפי לנדאו, כתב „על המשמר"

הבוקר תינתן, לראשונה, החלטה עקרונית של שופט בית־משפט עליון, בשאלת זכותם של העיתונאים לחיסיון מקורות המידע שלהם.

נשיא בית־המשפט העליון, מאיר שמגר, ידון בעתירתם של העיתונאים בן־ציון ציטרין מ„מוניטין" ויפעת נבו מ„הארץ", כנגד הקנסות שהוטלו עליהם על־ידי בית־דין משמעתי של לשכת עורכי־הדין, בעוון סירובם לחשוף מקורות מידע.

בית־הדין אף מאיים על העיתונאים במאסר, אם יתמידו בסירובם. לצורך זה, על־פי החוק, נחשבים בתי־הדין המשמעתיים של לשכת עורכי־הדין כוועדות־חקירה ופועלים על־פי חוק ועדות החקירה.

העיתונאים עתרו לשמגר, מאחר וזו הייתה הפעם הראשונה שיו"ר ועדת חקירה כלשהי (או בי"ד משמעתי המקביל מבחינת החוק) הטיל קנס על עד, לא כל שכן עיתונאי המסרב להסגיר את מקורותיו.

כתבנו מציין, שבמקרה כזה, חובה על בית־הדין המשמעתי לדווח לנשיא בית־המשפט העליון על הטלת קנס על עד. מאחר וזהו דבר נדיר, שלא נעשה בדרך־כלל.

רבה של בית־שאן מסית נגד מפגשי יהודים וערבים

מאת כתבנו בעמק

מנכ"ל משרד החינוך אליעזר שמואלי שיגר מכתב נזיפה לרב הראשי של בית־שאן הרב אליהו כהן, שבו התרה בו לחדול מהאיומים שהוא מטיל על הורים ותלמידים בעיירה הנפגשים עם בני נוער מכפרים ערביים באיזור. מכתבו של המנכ"ל שמואלי נשלח לאחר שקיבל בימים האחרונים עשרות מכתבים מהורים של תלמידי בתי־ספר בבית שאן, שהתלוננו כי הרב המקומי מאיים עליהם ועל תלמידיהם לבל ייפגשו עם בני נוער ערביים. בין השאר איים הרב כהן כי יוקיע ברבים את המשתתפים במפגשים אלה ויגרום להורים להיות מפוטרים ממקומות עבודתם. יצויין, כי בתקופה האחרונה מרבים בתי ספר בבית שאן ליזום פגישות עם בני נוער מכפרי מיעוטים בנצרת וכסביבה ולא מכבר ביקרו תלמידים מבית שאן אצל עמיתים בכפרים הערביים ותלמידים ערביים ביקרו בבית שאן.

דב ירמיה שוקל תביעת נזיקין נגד המשטרה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

דב ירמיה שוקל אפשרות להגיש תביעת נזיקין מהמשטרה על התנהגות אנשי משמר הגבול כלפיו, כשהיכוהו, לדבריו, בעת הפגנה שהתקיימה מול בניני האומה בירושלים בפתיחת ועידת „כך". דב ירמיה הגיש בשעתו תלונה למשטרה ולפני כמה ימים הוזמן לקצין התלונות במשמר־הגבול שהסביר לו כי בחקירה שנערכה התברר שאין ראיות להעמיד אנשי מג"ב לדין, כי „לא נמצאו ראיות או עדים למעשה".

דב ירמיה שלח מכתב למפכ"ל המשטרה בו הוא דוחה את מסקנות קצין משמר הגבול ומוסיף שהוא שומר לעצמו הזכות להחליט על אפשרות לתביעת נזיקין על צער וכאב שנגרם לו ע"י אנשי המשטרה.

ועידת הסתדרות העובדים הלאומית נפתחת היום

מאת כתב „על המשמר"

הוועידה הארצית הי"ב של הסתדרות העובדים הלאומית נפתחת היום באשקלון במעמד נשיא המדינה חיים הרצוג, מ"מ רה"מ י. שמיר, שרים, וראש עיריית אשקלון. את נאום הפתיחה ישא מזכ"ל ההסתדרות זו, שלום כהן. בוועידה משתתפים כשלוש מאות צירים. הוועידה תקדיש דיון מיוחד לקופת־חולים ושר־הבריאות מרדכי גור יכבד בנוכחותו מושב מיוחד זה.

הודח סגן ראש עיריית אום אל־פחם

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

ראש עיריית אום אל־פחם, האשם מחמיד, הדיח אתמול את סגנו, וג'יה פיאד, מתפקידו והקים קואליציה מצומצמת במקום הקואליציה מקיר אל קיר שהיתה עד כה. במרכז הקואליציה החדשה עומדים רק"ח ו„בני הכפר".

בנמקו את צעדו זה אמר ראש העירייה, שהוא לא הצליח להגיע להבנה עם סגנו שהיווה יחד עם חבריו לסיעה אופוזיציה סמויה להנהלת העירייה.

גורמים באום אל־פחם גורסים, שהדחתו של סגן ראש העירייה באה בשל סירובו להיישר לפי הקו של חד"ש.

כתבנו מעיר, שמה שהעלה באחרונה את חמתו של ראש העירייה היא הבקשה שהגיש סגנו למינהל מקרקעי ישראל להקצאת חלקת אדמה למסגד וספריה ציבורית שהוקמו על־ידי [illegible] האיסלאמי, שמשתתפיו הם יריבים מושבעים של רק"ח. כן מאשים ראש העירייה את סגנו במתן תמיכה לנוער הציבורי הדורש לסגור את העירייה.

הוועד הפועל של ההסתדרות, האגף לארגון ומועצות פועלים, הוועדה להגנת הדייר
מועצת פועלי ירושלים, הארגון הארצי להגנת הדייר

ישיבה חגיגית

ישיבה חגיגית של הנהלת הארגון ופעילים תתקיים בירושלים ביום רביעי ה־21.5.86 בשעה 18.00 במועצת פועלי ירושלים, רח' שטראוס 17.

בהשתתפות חברים:
גדעון בן־ישראל – חבר הוועדה המרכזת ויו"ר האגף לארגון ומ.פ.
ניסן חרפז – חבר הוועדה המרכזת מזכיר מועצת פועלי ירושלים.
אברהם כחילה – מ"מ וסגן ראש עיריית ירושלים.
דוד כהן – יו"ר הוועדה להגנת הדייר בוועד הפועל.
לסיף דורי – יו"ר הארצי לארגון הגנת הדייר.
מאיר זקן – חבר מזכירות מועצת פועלי ירושלים.

הרוג ו־5 פצועים בתיגרה בין ארמנים

אדם אחד נהרג ולפחות 5 נפצעו במהלך תיגרה בין פלגים ארמניים ברובע הארמני בעיר העתיקה בירושלים.

התיגרה פרצה סמוך לשעה 8 בערב ובמהלכה נדקר אחד המשתתפים באורח אנוש ונפטר כעבור זמן קצר. לפחות 5 אחרים נחבלו והועברו באמבולנסים לביה"ח „הדסה" הר הצופים.

הרקע לתיגרה עדיין לא ידוע. (עתי"ם)

סעודיה מוותרת על טילי „הסטינגר" — להקל על רייגן לאשר יתרת עיסקת הנשק

סבורים שגם לאחר המצב החדש יחסרו לרייגן 8 קולות כדי לממש הווטו על החלטת הקונגרס

וושינגטון. — סעודיה הודיעה כי היא מוותרת על הכללתם של שמונה מאות טילי־כתף משופרים מדגם „סטינגר" בעיסקת הנשק עם ארה"ב, מתוך תקווה שוויתור זה יקל על הנשיא רייגן להתגבר על התנגדותם של שני בתי הקונגרס לעיסקה כולה.

שגריר סעודיה לוושינגטון, הנסיך באנדר בין סולטן, הודיע לנשיא רייגן הבוקר, כי ארצו חוזרת בה „מרצונה", מדרישתה לכלול את טילי „הסטינגר" בעיסקה שמחירה הכולל עמד קודם לכן על 354 מיליון דולר. גם לאחר „וויתור" זה תכלול העיסקה עדיין אלפיים ושש מאות טילים מסוגים אחרים.

אישור ליתרת העיסקה

שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, הודיע בפגישה של ראשי הסנטורים הרפובליקנים על צעדה של סעודיה, בהביעו את התקווה שצעד זה „יגביר באורח מהותי" את סיכוייו של הנשיא רייגן לזכות בסופו של דבר באישור הקונגרס ליתרת העיסקה.

החשש, כי חלק מטילי הכתף מדגם „סטינגר" עלולים ליפול לידי טרוריסטית, היה ככל הנראה מניע עיקרי להתנגדות הקונגרס לעיסקה עד כה.

כזכור הצביעו הן הסנט, הן בית הנבחרים, בתחילת החודש ברוב קולות מכריע לדחיית עיסקת הנשק. בשעת מסירת הידיעה אין זה ברור עדיין, כמה מן הסנטורים ומצירי בית הנבחרים עלולים לשנות את דרך הצבעתם ולתמוך ברייגן.

וטו של הנשיא

לנשיא רייגן נותר זמן עד לחצות, אור ליום ה', כדי להטיל וטו על „החלטת הדחייה" של שני בתי הקונגרס. מקור המקורב לסנט אמר כי יש לצפות להטלת הווטו אור ליום ד' או בשעות הבוקר המוקדמות של יום ד'. אם אומנם יהיה הממשל סבור כי צבר עתה כוח מספיק לתמיכה בהטלת הווטו של רייגן. אם לא יהיה הממשל סבור כך, הרי יש לצפות לכך כי רייגן ימתין עד לרגע האחרון שהחוקה מאפשרת לו כדי להטיל את הווטו. משמעות הדבר, כי הסנט לא יוכל לדון בווטו ולהצביע עליו לפני השבוע הראשון של חודש יוני, שעה שישוב הקונגרס ויתכנס לאחר פגרה של עשרה ימים.

חסרים 8 קולות

הנשיא רייגן זקוק לתמיכתם של 34 סנטורים כדי לממש את זכות הווטו. אומדן שנערך בשעות האחרונות מצביע על כך, כי עדיין חסרים לו 8 קולות. עתה ניתן להמתין ולראות, האם ה„ויתור" הסעודי ישנה את פני הדברים.

רייגן עומד להיפגש הלילה אם נציגים יהודים כדי לדון עמם בנושא ולשכנעם להסיר התנגדותם לעיסקת הנשק. (ע"ד)

החוק נגד גזענות יועלה כנראה

(סוף מעמוד ראשון)

הצעת החוק של מפ"ם מחוכת הנחה מוקדמת, אומרת גרוסמן בפנייתה ליו"ר, ואפשר דיון ציבורי גלוי והפסקת החשבונאות הפוליטית הנעשית בחדרי חדרים.

ההצעה של מודעי

שר־המשפטים יצחק מודעי הציע אתמול נוסח חדש. המהווה, לדעתו, בסיס להידברות משותפת עם הסיעות הדתיות והמערך. נוסח זה מוציא מחלות החוק, המאפשר העמדה לדין בשל הסתה לגזענות, את המלים „פולחן דתי ועבודה דתית". הליכוד תגע בהצעת מודעי להתות שוב את הדיון ואולם אלי קולס מסר לכתבים, כי לא ימתין עוד בהעלאת הנושא במליאה.

איים ל„חשוף התיק" של קולס

שעה קלה קודם לכן איים פרופ' דוד ליבאי בחשיפת חלק סודי מדו"ח מבקר האוניברסיטה העברית, בדבר כשירות תעודת עורך־הדין של א. קולס. בסיעת המערך אמר ליבאי: כי אם לא יעלה קולס את הנושא תהיה זו מעילה בתפקידו כיו"ר ועדת החוקה, ולכן הוא לא יהיה ראוי להמשיך ולמלא את התפקיד.

בהקשר זה סיפר ליבאי שקרא מחדש את הדו"ח המלא של מבקר האוניברסיטה. כידוע מכהן ליבאי כפרופ' למשפטים באוניברסיטת תל־אביב ופתוחים לפניו המסמכים הנוגעים ללימודיו של קולס, אשר התחיל בירושלים וגמר בת"א.

המערך נגד תיקון מודעי

המערך קיים ישיבה סוערת על נושא זה. יו"ר סיעת המערך רפי אדרי אמר כי הצעתם האחרונה של השר פרץ יש בה כדי לחזק את ידי כהנא ולאפשר לו להעלות כל הצעת חוק גזענית שירצה בנימוק „שהוא בא להגן על הייחוד הדתי". השר משה שחל אמר בסיעת המערך: כי בקשת מודעי ליטול פסק זמן ובכך לדחות את הדיון אין לה מעמד משפטי, משום שמזכיר הממשלה ביקש מיו"ר הכנסת לכלול את הנושא בסדר היום.

יו"ר הכנסת שלמה הלל דיווח לסיעה, כי ביום א' הודיע לו מזכיר הממשלה, שהממשלה מבקשת להעלות את הנושא ואם לא תבקש הממשלה להסירו — יעלה החוק היום. אזמין את קולס להביא את החוק להצבעה. ואם לא יעשה כן, מבחינה פורמלית, איני יכול לעשות מאומה.

השר יעקב צור קרא למערך לפעול למען ביצוע חמש החלטות ממשלה בנושא זה.

התייעצות שרים

הבוקר תיערך בלשכת ראש הממשלה התייעצות שרים כדי לנסות להגיע לנוסח מוסכם שיצריך את סיעת הקואליציה. כתבנו בכנסת מעיר, כי בנושא זה כבר מונחות לפני השרים חמש החלטות ממשלה, שמבטיחות חופש הצבעה בנושא זה.

בליברלים תוקפים דו"ח בייסקי

(סוף מעמוד ראשון)

מינוי ממלכתי, אך הנגיד דחה הצעה זו. „עכשיו מאוחר מדי לחדש הצעה זו" אמרו המקורות.

יעקבי: לזמן ועדת השרים

בתגובה לדברי מודעי ופת אמר אתמול שר־הכלכלה גד יעקבי שיש לזמן בהקדם את ועדת השרים, שמונתה לבדיקת יישום המלצות ועדת בייסקי. לדעת יעקבי היה על הוועדה לדון במידת ביצוע של מסקנות הוועדה על־ידי הבנקים, כולל היישום של ההמלצות בתחום האישי וכדי לדון באיזו מידה ההחלטות שהתקבלו תואמות את המסקנות של הוועדה ומה יש לעשות כדי ליישמן.

תרעומת גוברת

דברי יעקבי משקפים ככל הנראה ביקורת הולכת וגוברת בקרב חברי מפלגת העבודה על התנהגותו של רקנאטי. ועל התנהגות יתר הבנקאים, כמו ארנסט יפת ואהרן מאיר, אשר ממשיכים לתפוס מקומות בכירים בבנק לאומי ובבנק המזרחי, בניגוד להמלצות ועדת בייסקי.

רקנאטי לוועדת הביקורת

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת ח"כ דוד ליבאי, אמר אתמול שהוא יזמן היום את הוועדה ויציע לה לזמן את רקנאטי כדי לשמוע ממנו בצורה רשמית על עמדתו. ליבאי ציין שיציע גם לזמן את הדירקטוריון של בנק דיסקונט כדי לשמוע מאותם אנשים מכובדים מה הם חושבים על ההתנהגות כלפי המסקנות של ועדת חקירה ממלכתית. בראשות שופט בית משפט עליון.

מנע הנפקות

ח"כ חיים רמון, מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים של הכנסת, מנע אתמול את אישורן של הנפקות של איגרות חוב של בנק לאומי ובנק מזרחי, בשווי של 22 מיליון ש"ח. רמון אמר בתחילת השבוע שהוא ימנע אישורים של תוכניות הקשורות לבנקים, כל עוד הבנקים לא יגשימו במלואן את המלצות ועדת בייסקי.

מודעי: חקיקה — בהלאמה

שר־המשפטים מודעי, אמר אתמול שכל חקיקה אשר תאלץ את רקנאטי להתפטר תהיה למעשה קרובה מאד להלאמת בנק דיסקונט. הוא גם ציין שהוא מפקפק באפשרות שנגיד בנק ישראל יהיה מוסמך לפטר את רקנאטי, שכן חוק בנק ישראל קובע שנגיד יכול לעשות דבר כזה רק אם נשקפת סכנה לחוסכים.

פת: הוועדה התעלמה

„ועדת השרים שהקימה הממשלה לדון בדו"ח ועדת בייסקי תצטרך לדון באפשרות שהוועדה התעלמה ממידע רב שנמסר לה ואנו נברוק זאת בוועדת השרים", כך אמר אתמול שר המסחר והפיתוח גדעון פת בדברו עם כתבים בתום טקס חנוכת מכון „אולנדורף" לשיתוף פעולה מדעי בין ישראל לגרמניה בטכניון. פת תקף בחריפות את דו"ח ועדת בייסקי באומרו כי הדו"ח הינו „תערובת של חוסר הבנה, נקמנות ללא גבול ועונשים שאינם מקובלים בחברה מסודרת". פת הגדיר את המלצות הוועדה כגרועות, והוסיף כי „חברי הוועדה הינם אנשים בלתי מנוסים שעשו לעצמם עבודה קלה, בדקו את מה שקרה למעשה, אך לא ירדו לשורש העניין וכיצד ארע". הוא האשים את ועדת בייסקי שהתעלמה לדבריו מחומר שנמסר לה כעדויות. פת אמר עוד כי מסקנות הוועדה אינן מקובלות עליו, כשאפילו ההמלצות הכלכליות כמהותן אינן ניתנות במרביתן לביצוע: „מה זה לא להרשות לבנקים להעניק ייעוץ? למי אני אלך לייעוץ? לריגר־פישמן? אולי ניתן למנוע יעוץ של בנק בענייני מניותיו הוא, אך לא יותר מזה, אמר פת. בהתייחסו למסקנות האישיות של הוועדה הביע פת פליאה על ששמה בכפיפה אחת מנהלי בנקים שונים. לדבריו היה על הוועדה להתחשב בהבדלים בין הבנקים השונים. פת התייחס גם לבנק דיסקונט באומרו כי ביצוע מסקנות הוועדה לגבי בנק פרטי יהיה חמור, שכן הדבר יצריך חקיקה שתביא אולי להלאמת הבנק הפרטי ופירוש הדבר לדבריו הוא כריית קבר לכל התארגנות פיננסית ויוזמה פרטית בארץ. פת הדגיש כי על הממשלה לסייע כעת למערכת הבנקאית להשתקם לאחר דו"ח ועדת בייסקי, שכן אם לא תעשה כן יהיה עליה לפדות בעצמה כל אחת ממניות ההסדר בעוד אשר באמצעות שיקום המערכת הבנקאית, לא יהיה עליה לשאת לבדה בנטל.

גנרל סובייטי

(סוף מעמוד ראשון)

ולשיחרור השטחים הכבושים על־ידי ישראל". אמר גנראל ליוזיצ'ב בתום שיחות שקיים עם שר־ההגנה הסורי, מוסטפה טלאס. והרמטכ"ל, חסן טורקמני. הודעה זו באה בעקבות הלחץ האמריקני על ממשלת סוריה ונשיאה חאפז אסד, לנתק את קשריה עם אירגוני הטרור ולסייע לשיחרור בני הערובה האמריקניים בלבנון.

בהתאם לידיעות שפורסמו באחרונה על־ידי מקורות מערביים עומדת סוריה לקבל מבריה"מ טילי קרקע־קרקע ארוכי טווח מסוג „אס.אס. 23" ומטוסי „מיג־29".

פרס: הבעיה — המדיניות

„הצטיידות סוריה בטילי אס.אס. 23 היא בעייה טכנולוגית שתימצא לה פתרון, אולם עיקר העניין שלנו הוא במדיניותה של סוריה", אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס במהלך ביקורו בחצור, שם הוענקה לו אזרחות כבוד. לדעת פרס סוריה לא תיזום מלחמה משום שהיא יודעת שלישראל יש יתרון צבאי ברור עליה, אולם ישראל מצידה לא תנצל יתרון זה כדי לתקוף את סוריה ואנו רוצים לחסוך מן הדור הצעיר עוד מלחמה, אם רק אפשרי הדבר, כי זוהי חובתנו — אמר פרס.

הסורים מוסיפים להתבצר

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי, אמר אתמול במהלך ביקורו במטולה, כי הישגי ישראל באיזור הבטחון גדולים מאלה שצפתה מערכת הבטחון, וחיילי צה"ל וצד"ל סיכלו נסיונות חדירה רבים. עוד הוסיף הרמטכ"ל שהפעילות הסורית וההתבצרות בבקעת הלבנון נמשכת. לדבריו, הסורים החליטו להפוך את לבנון לחלק מסוריה גדולה.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגסור חדרים 102—121. טל' 225125—6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה 33134 רח' מכובר 17, טל' 673673 המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

עם משה, איילת וכל המשפחה
משתתפים באבל במות האב
חיים גרינבלט
קיבוץ רבדים

צלצול מהיר

לימור שריר, מלכת־יופי לשעבר,

על התחרות אמש:

ערך חיצוני עם דגש על גופות ומידות

מה הניע אותך לגשת בזמנו לתחרות?

הייתי בחורה יפה, בת 18, וחברים המליצו.

במבט לאחור — היית ניגשת לתחרות גם היום?

טוב, בגיל כזה הבחורות שמגיעות לתחרות הן מאוד נאיביות וזה פשוט מתאים להן. ברור שבגיל 30 אנשים לא מתחילים לבנות ארמונות מחול. ואם לדבר על היחס — אז באתונה, שם נבחרתי לסגנית מיס תבל, הרגשתי מאוד מנוצלת. הייתי חולה, היה לי חום גבוה. אבל את החברה, שארגנה את תחרות מיס יוניברס, לא עניין שום דבר. וכשהתעוררו בעיות בטחוניות — מחבלים ערבים, שתפסו 15 בני ערובה, דרשו שאסולק מהתחרות — הבהירו לי המארגנים שאני מהווה עבורם גורם בעייתי. מובן שגם השיקולים המסחריים מאוד בולטים: רוצים להפיק ממך את המקסימום. את הופכת פשוט לאובייקט לניצול. אגב, מי שנבחרה בתחרות הזאת כמיס תבל היתה בת אחותו של נשיא הפיליפינים, פרדיננד מרקוס, וקונסול הפיליפינים בארץ סיפרה אז שבני משפחתה השקיעו הרבה מאוד כסף על מנת שתיבחר.

האם לא נתקלת מאוחר יותר ביחס של: יפה אבל טיפשה?

כן, ואני לא מבינה למה. כי אני, אישית, מכירה הרבה מאוד גברים ונשים יפים ומוצלחים גם מבחינה אסתטית וגם מבחינה אינטלקטואלית. ומאוחר יותר, כשלמדתי רפואה, הייתי צריכה להתאמץ הרבה יותר כדי להוכיח את עצמי.

אז אולי טעות הנשים. שמשתתפות בתחרות, ששמות את הדגש על כישורים, שאינם משקפים שום כשרון, מאמץ או אתגר?

יכול להיות שהרושם הזה נוצר. משום שהערך שאת נמדדת בו בתחרות הוא הערך החיצוני עם דגש על גופות, מידות וצבעים. אבל, בסך הכל, בכל שטח בחיים, בלימודים, בספורט יש נורמות מסויימות שאת צריכה להגיע אליהן. ויש מי שעומד בהן ומי שלא. אז אני לא פוסלת את תחרות מלכת היופי. שדומה לתחרויות אחרות בתחומים אחרים.

אתי רונאל

אמש בטלוויזיה

החמצה

בפתח תוכנית מבט שני הופיע אמש העורך אורי גולדשטיין, והודיע לנו שאנחנו עתידים לצפות בכתבה של גדעון דרורי על מדיניותו הליברלית של נציב בתי־הסוהר רפי סוויסה. הכתב גדעון דרורי, אינו מוכר לי. אולי מפני שהוא כתב חדש, ואולי מפני שפשוט לא הצלחתי להזכר בשמו. אבל לעומת זאת אורי גולדשטיין להערכתי הוא איש טלוויזיה מעולה. ועל כן אני מפנה את טענותי אליו. אסור היה לו לאשר את התוכנית הזאת לשידור. הנושא חשוב מדי מכדי להיות מבוזבז על התערובת הבלתי־מקצועית של תמונות ובירבורים שהציגו לנו אמש. גם אסור היה לגולדשטיין להכין אותנו לקראת צפייה בכתבה על המדיניות הליברלית — כי לא ראינו כתבה כזאת. מה ראינו? ראינו תמונות מבית־סוהר שאין כל רצף הגיוני, או טעם כלשהו להבאתן זו אחר זו: שמענו אסירים שדברו היטב על דברים חשובים מאד. אך דבריהם לא היו ערוכים על פי כוונה כל שהיא. שמענו הרצאה מלומדת של עובדות ומספרים על כל הבעיות הפילוסופיות, המעשיות והפסיכולוגיות הכרוכות בקיומו של כלא בחברה המודרנית: ראינו גם את לובה אליאב מדריך את האסירים בסיור בכנסת, פלוס קטעים שירותיים מהסרט „מאחורי הסורגים". ועוד כמה קטעים שכבר נשמטו מזכרוני. כיוון שלא היה שום הגיון בקישורם לכתבה.

שאלת המדיניות הליברלית בכלא תפסה מקום קטן ובלתי חשוב. את טענות המצדדים והמתנגדים כאחד שמענו מפי קריין. בתוספת כמה כותרות ודיבורים חבוטים ובנאליים מפי נציב בתי־הסוהר ואחד האסירים. לסיום הכתבה שאל המראיין את אחד הסוהרים את השאלה החכמה הבאה: „תאר לך שאתה מבצע פשע ונידון ל־10 שנות מאסר מה היית עושה במקרה כזה?" מה אתם הייתם משיבים לאיוולת כזאת?

„מבט שני" צריך להיות נושא הדגל ומרור היוקרה של הטלוויזיה הישראלית ולא במה לניסוי כוחות חדשים.

גדי יציב

הננו מודיעים בצער רב
על מות חברנו
ראובן כהן
ההלוויה תתקיים היום, יום ד' 21.5.86, בשעה 15.00, בקיבוץ מעגית
המשפחה וקיבוץ מעגית

ביום ה' י"ג אייר תשמ"ו 22.5.86
תיערך
אזכרה לחללי המערכה מתשי"ח ביד־מרדכי
התכנסות בשעה 19.30 ליד חדר־האוכל
קרובים, לוחמים ומוקירי זכרם מוזמנים
קיבוץ יד־מרדכי

רבין מודה: שגינו בדרך הטיפול בדו"ח ולד — אבל מה התכלית?

ולד הוא מנתח מערכות מבריק, אבל התאכזבתי מהצעותיו בעניינים מסויימים — הן בלתי ניתנות לביצוע ■ מי שם אותו לקבוע איכויות של מפקדים לוחמים... ראיתי רבים, והם טובים... אני מלא התפעלות מהם ■ ולד תובע הקמת ועדת חקירה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הצעות אל"מ עמנואל ולד מונחות בפני הגוף הצה"לי העוסק בתיכנון לטווח ארוך — אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין בוועדת החוץ והבטחון.

את ד"ר ולד הגדיר רבין כמנתח מערכות מבריק. קראתי את הדו"ח שלו וצריך לזכור שאין אמת אחת. יש בעבודתו ניתוח מעניין וגם עובדות מדאיגות על צה"ל. אבל מה התכלית? שאל רבין.

לדבריו, התאכזב מהצעות ולד בעניינים מסוימים — אי אפשר לבצע את הצעותיו. עם זאת, אמר רבין, שגינו, אני והרמטכ"ל, בדרך הטיפול בדו"ח. ב־30.6.85, ביום בו עמדו לקיים דיון, שלא התקיים, מסר הרמטכ"ל למטכ"ל, כי הטיל על דן שומרון לבחון את העבודה וליישם מה שניתן ליישום.

ולד חושב שהפיקוד בינוני. ראיתי מפקדים רבים והם טובים מאוד. אני מלא התפעלות מהם. מה מעוללים לצה"ל כאשר אדם נוטל לעצמו זכות לקבוע את בינוניותם של מפקדים? מי שם אותו לקבוע איכויות של מפקדים ללחימה, שאל רבין ריטורית.

הוא הסתייג מן הביטוי „זונות", אשר התייחס לקצינים.

בשעתו צריך הייתי לכפות את הדיון בדו"ח ולא כפיתי. סיכמנו במערכת שהיה טיפול שגוי. חלק באשמתי וחלק באשמת הרמטכ"ל. אך החומר יישאר חלק מבסיס לתכנון רב שנתי.

„להקים ועדת חקירה"

רבין סיפר לח"כים, כי בדיון על לבנון הביא לישיבת ממשלה שני אלופים שלא חשבו כמוהו. בעניין הלביא הביא את סגן הרמטכ"ל שהסביר „למה לא לביא". חיוני הדבר שתהיה פתיחות במערכת. המטכ"ל הסיק לקחים מן המלחמה ואין טעם שעל סמך דו"ח ולד יופקו לקחים מעבר לעבודת המטכ"ל שנעשתה ביחס להפקת הלקחים ממלחמת לבנון. צה"ל בנוי כיום כדי להשיג את מטרותיו — הרגיע רבין.

אל"מ (מיל.) ולד נפגש אתמול עם יו"ר ועדת החוץ והבטחון א. אבן ותבע להקים ועדה ממלכתית אשר תחקור את ההיבטים הצבאיים של מלחמת לבנון, משום שאין מימסד צבאי יכול לבדוק את עצמו. הממשלה מינתה ועדה לבדיקת המניות והיא חייבת לעשות כן ביחס לנושא קיומי.

ועדת החוץ והבטחון הקימה אתמול ועדת משנה בראשות דן מרידור (ליכוד), „אשר תדון במדיניות בטחון לטווח ארוך". א. אבן הודיע, כי הדיון בדו"ח ולד יוכל להיעשות בוועדת המשנה במסגרת דיון במכלול הנושאים שהוזכרו.

אנדריאוטי בחברת האישים מן השטחים; מימין לשמאל חנא סניורה, פאיז אבו רחמה, אנדריאוטי, ראשד א־שאווה ומוסטפה נאטשה (תצלום: רחמים ישראלי)

שיחות טאבה הוארכו ביום

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

השיחות בין משלחות ישראל ומצרים הנערכות בהרצליה הוארכו ביום אחד ויימשכו גם היום. ההחלטה על הארכת השיחות התקבלה לאחר שבמשך יום אתמול עסקו המשלחות במגירת מסמכים פרוצדוראליים, ולא הגיעו לדיון בשתי נקודות המחלוקת המהותיות: ניסוח השאלה שתוצג לבוררים והחלטה על הליכי הפישור בתהליך הבוררות.

הדיונים היום יתמקדו בהצעות השרה האמריקניות לגבי „השאלה", שהביא עמו ראש המשלחת האמריקנית, היועץ המשפטי של מחלקת המדינה אברהם סופר.

מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי ייעדר מחלק מן הדיונים כדי לקיים את הפגישה שיזמן עם שגרירי 12 מדינות הקהיליה האירופית. בעניין פגישתו המתוכננת של שר החוץ של הולנד ואן דן ברוק עם מנהיג אש"ף יאסר ערפאת.

אנדריאוטי נועד עם אישים מהשטחים

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

שר־החוץ של איטליה, ג'וליו אנדריאוטי, נועד אתמול בירושלים עם כמה אישים מהשטחים: ראש עיריית בית־לחם, אליאס פרג', ראש העירייה המודח של עזה, ראשד רשאווה, חברי המשלחת המשותפת, חנא סיניורה ופאיז אבורחמה, וראש עיריית חברון המודח, מוסטפה נאטשה.

האישים מן השטחים ביקשו מעורבות גדולה יותר של אירופה בעניין הפלשתיני והודיעו כי אש"ף מייצג אותם. לאחר הפגישה הם מסרו לעתונאים כי גם איטליה רואה באש"ף את נציג הפלשתינים.

● פרס היצוא לשנת 1985 ופרסי היצואן המצטיין ל־11 מפעלים מכל ענפי התעשייה — הוענקו אתמול במשכן הנשיא בירושלים, במעמד נשיא המדינה, חיים הרצוג, שר התעשייה והמסחר, אריק שרון, נשיא התאחדות תעשיינים, דב לאוטמן, ועשרות יצואנים מכל הארץ.

„שמישהו אחר יגדל אנאלפביתים; אם יהיו קיצוצים נוספים אתפטר"

אמר שר החינוך יצחק נבון בעת הדיון על הצורך בקיצוץ מיליון דולר ■ „משרד השיכון בונה כיתות על־פי שיקולים פוליטיים"

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

אם תחליט הממשלה לקצץ שעות ולפטר מורים לא אבצע את ההחלטה. אלך הביתה. לא אכניס את מערכת החינוך שנית למערבולות של פיטורים וקיצוצים ולא אחזור על הזעזוע שעבר עלינו אשתקד — אמר שר החינוך והתרבות יצחק נבון לוועדת החינוך.

„שמישהו אחר יגדל אנאלפביתים", אמר השר. הוא מסר, כי יעשה השבוע מאמץ נוסף להידבר עם המורים בדבר ויתור מצידם על 22 מליון דולר. אם לא יסכימו תחליט הממשלה כולה כיצד לבצע את דרישת האוצר ולקצץ 50 מליון דולר מתקציב החינוך. נבון תקף את משרד השיכון, אשר מפנה כספים לבנית כיתות לא לפי צורכי המערכת וללא התייעצות עם משרד החינוך אלא לפי שיקולים פוליטיים.

יו"ר ועדת החינוך נחמן רז הודיע, כי הוועדה מתייצבת מאחורי השר בדרישתו מהממשלה למצוא מקורות חלופיים לקיצוץ, ולדאוג שלא תיפגע בחינוך. „מורים מובטים אינם יכולים לחנך" — אמר רז.

אמירה סרטני הצטרפה לקריאת א. הראל לשר להתפטר. רק התפטרות השר תזעזע את דעת הקהל ותשנה את גישת הממשלה לחינוך. שורר מחסור במבנים. החינוך המיוחד מקופח, תוכניות העשרה נעלמות, תקציב התרבות מנוון, מעמד המורה נשחק. הממשלה תישא באחריות לדור הגדל היום ללא ערכים, פגוע בלימודיו ובחינוכו, אמרה סרטני.

● התוצר הלאומי הגולמי של ארה"ב עלה באורח בלתי צפוי ב־3.7 אחוזים בשלושת החודשים הראשונים של השנה במקום הקצב הצפוי של 3.2 אחוזים, מסר משרד המסחר האמריקאי ביום שני.

● כ־35,000 תושבים נותרו ללא קורת גג, לאחר שסופת הציקלון הטרופית „נאמו" גרמה הרס והשליכה תושבים רבים לים.

החתמה למודעה בעיתונות
אנו, 42 חברי קיבוץ נירים, תומכים בהצעתו של נציג חטיבת ההתישבות בסוכנות — ניסים זוילי — להחזרת קיבוץ נצרים לצד השמוי של הקו הירוק.
כחברים החיים ארבעים שנה לאורך גבול הרצועה אנו דורשים:
יופסק מיד „קרקס ההתנחלויות" וההתגרות בתושבים הערבים על־ידי גורמים שמחוץ לאזור.
אנו יושבים כאן שנים רבות ועברנו כבר שנים קשות יותר, ואתגרים גדולים יותר בהגנה על גבולות המדינה.
לא הם יביאו את הבטחון!

עיריית גבעתיים
לחבר הנהלת העיריה לבן יוריה
אתך באבלך הכבד במות אביך
אהרון ז"ל
יצחק ירון — ראש העיר וחברי מועצת העירייה

אתמול נערך טקס ראשון מסוגו לחיילי חטיבת „גבעתי" שחידשה נעוריה. במהלך הטקס הוענקו הכומתות הסגולות לחיילי היחידה. בתצלום: קצין מעניק את הכומתה לאחד מחייליו (תצלום: יוני רייף/דובר צה"ל)

„משרד החקלאות מדבר גבוהה — אך אינו עושה דבר למען החקלאים"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

אני בטוח כי הרוב המכריע של החקלאים יוכל לחזור לרמת רווחיות סבירה, שתאפשר להם הכנסה בכבוד ממשקם, אם נתקן את העיוות הנורא של מחיר האשראי", דברים אלו אמר אתמול שר החקלאות אריק נחמקין, בסוקרו את פעולות משרדו.

השר נחמקין סירב לסכם את הדיון בשל הנוכחות הדלה של ח"כים במליאה. לדברי נחמקין הצמיחה בחקלאות אשתקד, למרות כל הקשיים, עמדה על 3.1 אחוזים. יותר מאשר הממוצע במשק כולו — 1.9 אחוז.

לדעת מוחמד ותד (מפ"ם), משרד החקלאות מדבר גבוהה גבוהה, אולם בפועל הוא אינו עושה כמעט דבר לקידום החקלאות. לדעתו מקפחים השר ומשרדו את המיגזר הערבי.

שם טוב: אין להקים כורים גרעיניים ללא דיון ציבורי נרחב

בישיבת ועדת המשנה לאנרגיה גרעינית של ועדת הכלכלה הציע ח"כ שם טוב, שמדינת ישראל לא תחתום על שום הסכם, אפילו עקרוני, בדבר רכישת כור גרעיני טרם שתקיים בארץ דיון ציבורי רחב על הנושא. כדי לברר אם רצוי מבחינה כלכלית ובטיחותית להקים בישראל כורים גרעיניים. דבריו נאמרו לאור התקלות בכורים גרעיניים, לרבות הכור בצ'רנוביל.

הצעת ח"כ שם טוב התקבלה כסיכום הדיון בידי הוועדה. במקביל יגיש ח"כ שם טוב הצעת חוק פרטית, אשר תקבע כי ישראל לא תרכוש כור גרעיני טרם ייקבע האתר בו ייבנה הכור. ולא ייבנה כור באתר כלשהו בארץ מבלי שייערך משאל בין האוכלוסיה המתגוררת במרחק של 50 ק"מ לפחות מאתר הכור המיועד.

תיק האו"ם: ואלדהיים הואשם בהריגת אזרחים

ניו־יורק. — ועדת האו"ם לחקירת פשעי מלחמה בתקופת מלחמת העולם השנייה קבעה שיש להעמיד את קורט ואלדהיים לדין על „הריגת בני ערובה", ועל היותו אחראי לפעולות תגמול שבוצעו על ידי הצבא הגרמני ביוגוסלביה באותה מלחמה.

התיק, אשר עותק ממנו הגיע לידי סוכנות רויטרס, גם מצטט את דבריו של חייל גרמני אשר הכריז שהוא זוכר כי „אנשים מסויימים נרצחו בסאריבו בנובמבר 1944". כתוצאה מפקודות שניתנו על ידי ואלדהיים".

ועדת האו"ם לחקירת פשעי המלחמה, שהוקמה על ידי בעלות הברית בשלהי מלחמת העולם השנייה, כדי לחקור ולאסוף האשמות נגד אלפי חשודים בביצוע פשעי מלחמה, העניקה לואלדהיים ציון „א'", שפירושו שישנן ראיות מספיקות להעמדתו לדין.

התיק מצטט את דבריהם של שני עדים אשר העידו נגד ואלדהיים. אחד מהם, פקיד צבאי בשם יוהאן מאייר. העיד כי ואלדהיים „שימש בתפקידים של קצין ביון והיה זה מתפקידו להחליט, על ביצוע פעולות תגמול, ועל היחס לשבויי מלחמה ולעצורים אזרחיים".

העד האחר שדבריו מצוטטים בתיק הוא קלאוס מאלינשוף, אשר שירת כקצין מטה לתפקידים מיוחדים במחנה הצבא אשר בו שירת גם ואלדהיים, מאלינשוף הצהיר כי המטה הכללי הגרמני וקצינים גרמניים בכירים פקדו על ביצוע פעולות תגמול, בהוסיפו כי „אותם צעדים עצמם ננקטו גם על ידי הנאשם (ואלדהיים)".

המקורות שהעבירו את עותק התיק לידי רויטרס ביקשו שלא להזדהות. (ע"ר)

בנה ביתך — נחמקין „נותן" את הקרקע חינם

הצעה מהסכמות של שר החקלאות א. נחמקין לפיה יקבלו אזרחים הרוצים בבנה קרקע לבניה ללא תשלום נתקבלה היום ע"י מועצת מינהל מקרקעי ישראל.

בהחלטת המועצה נאמר כי ב־13 ישובים לא ישלמו כל תשלום עבור הקרקע. ואלה הישובים: דימונה, ירוחם, בית שאן, מצפה רמון, חצור הגלילית, שכונת עין־ישרה, בני יהודה, חיספין, הכפר הדרוזי מוריפס, מטולה, מעלות, קרית שמונה, קצרין ושלומי.

יזמים המבקשים להקים במקומות אלה מפעלים או מבנים מסחריים ישלמו 20 אחוז מערך הקרקע במקום 91 אחוזים עד עכשיו.

עד היום שילמו אנשים פרטיים עבור קרקע לבניה 80 אחוז מערך הקרקע. בכך יושמה הצעת ועדת שרים שהוקמה בראשות ראש הממשלה כדי לדון בהרחבת עיירות פיתוח. (שע"ה)

ראש הממשלה משוחח עם אחד מפועלי „הבונים" בקיבוץ כפר הנשיא לאחר טקס חנוכת המפעל. (תצלום: חנניה הרמן)

„הבונים" — מפעל ראשון שנהנה מקרן הצמיחה

רה"מ ומזכ"ל ההסתדרות השתתפו בטקס חנוכת מפעל הבונים שהורחב ומספר עובדיו הוכפל לאחר שהוזרמו חצי מיליון דולר מקרן הצמיחה ■

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

אין להקים ישובים חדשים בלי להבטיח קודם את קיומם הכלכלי, אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס, במהלך חנוכת מפעל חדש, „הבונים", המשותף ל„כור" ולקיבוץ כפר־הנשיא.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר שנוכח במקום אמר בהתרגשות: „מה פתאום לפתח תעשיות בחברון למספר מועט של אנשים שיש גם צורך להצמיד להם שמירה של חיילי צה"ל, כאשר יש צורך לפתח קודם כל את ישובי הגליל והנגב ואת יתר עיירות הפיתוח" אמר קיסר בהתרגשות.

מוקדם לאמור

אתמול אחה"צ חנך ישראל קיסר את מפעל „אלקו גליל" למוצרי אלקטרוניקה שהוא המפעל הראשון שהרחבתו והכפלת עובדיו התאפשרו הודות לחצי מיליון דולר שהזרימה הקרן לצמיחה של ההסתדרות. המפעל אשר העסיק עד כה 60 עובדים, יכפיל את מספר עובדיו בתקופה הקרובה הודות לסיוע. המפעל הוא בבעלות המפעלים האזוריים והחברה לפיתוח קרית־שמונה. מזכ"ל ההסתדרות העלה על נס את קיומה של הקרן כמופת חינוכי וכלכלי לפועלי ישראל ולחברה כולה.

בנימין יסעור, העומד בראש ועדת המימוש של הקרן, אמר שכבר מאות אלפי עובדים בישראל, ובהם כל חברת העובדים, התעשיה הצבאית, הקיבוצים, חברת־החשמל ואחרים — התחייבו לתרום שלושה ימי עבודה, בשנה וחצי הקרובים. העובדים החלו למלא את הבטחתם רק במשכורת האחרונה ששולמה ב־1 במאי, ועדיין מוקדם לאמור את היקפה, אמר בנימין יסעור.

נפסיק לשיר אם לא יהיה תקציב

מאת יהודה צור,
כתב „על המשמר"

לפני שמקהלת ילדי חצור הגלילית החלה לשיר לכבוד רה"מ, אמרה מול המיקרופון הילדה ריקי דיין, ש„ככל הנראה תפסיק המקהלה לשיר בזמן הקרוב. אם לא יימצא לה תקציב מתאים", וביקשה מראש הממשלה לסייע.

פרס, בבדיחות הדעת, אמר שהוא יקים ועדת שרים לבדוק את הנושא אך הבטיח לעזור.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר שהקיצוצים יגרמו הפסקת השירה והייצור, ורק השקעות בתעשיה יתנו את התשובה.

הצעיר שנהרג במהומות בירדן לא יובא לקבורה בשטחים

מאת פנחס ענברי,
כתב „על המשמר"

הצעיר מקאלאנדיה שנהרג במהומות באירביד בשבוע שעבר לא יובא לקבורה בקאלאנדיה, לאחר שהמשפחה ביטלה את בקשתה להעביר את הגופה בגשרי הירדן, ולאחר שגם ירדן לא היתה מעוניינת בצעד הזה.

כתבנו אומר, כי שלטונות ירדן והמשפחה חששו שההלוויה תהפוך להפגנה אנטי־ירדנית ופרו־אש"פית לאחר שצוותי טלוויזיה רבים התעניינו במועד ההלוויה. ישראל אישרה את הכנסת הגופה אולם, כאמור, ירדן והמשפחה מנעו זאת.

ביהמ"ש העליון דן בסוגיית החיסיון לעיתונאים

„אני מזמין את נשיא בית המשפט העליון לקבוע הלכה ראשונה מסוגה בכל הקשור לחיסיון העיתונאים. לראשונה הגיעה סוגיה זו לפני נשיא בית המשפט העליון מאז קום המדינה ויש לקבוע בה הלכה לשם שמירת הדמוקרטיה".

דברים אלה נאמרו בדיון המשפטי שנערך אתמול בפני נשיא בית המשפט העליון, בבקשה שהגיש העתונאי בן ציון ציטרין נגד החלטת בית הדין למשמעת של לשכת עורכי דין לאכוף עליו לגלות את מקור המידע שלו.

בא כוחו של ציטרין עו"ד חיים שטנגר אמר בדיון: „בית הדין למשמעת של לשכת עורכי הדין, המבקש לשמור על נורמות עורכי הדין, מבקש לשבור את קוד האתיקה של מקצוע אחר. על מנת לשמור על האתיקה של עורכי הדין אומרים לעתונאי שבור את קוד האתיקה שלך".

עו"ד שטנגר טען כי חוק ועדות חקירה שאותו אימצה לישכת עורכי הדין מכיר ב„צדק סביר" של חסיון עדים. הוא הזמין את בית המשפט לקבוע, כי בכל מקרה שבו מדובר בקוד אתיקה מקצועית האוסר לגלות מקורות מידע של בעל מקצוע, לא יכפה בית דין למשמעת על בעל מקצוע לגלות את מקור המידע. עוד נטען, כי בשעה שבית הדין קונס את העתונאי ציטרין ב־10 ש"ח, חרג מסמכותו ועל כן יש לראות את פסק הדין כחריגה מסמכות לבטלו.

המשך הטיעונים בבקשת העתונאית יעל יסעת נבו, שאף עליה כמו בקנס לגלות את מקור המידע שלה, יישמע בפני נשיא בית המשפט העליון ביום ג'. (עתים)

● חייל מילואים הטוען כי לקה בזעזוע נפשי חמור לאחר שעסק בעת מיבצע של"ג באיסוף גוויות חללים בשדה הקרב — תובע להכיר בנכותו המלאה.

„בטלוויזיה הישראלית אין תוכניות לציבורים ספציפיים (נשים!)"

מאת אתי רינאל, כתבת „על המשמר"

„העובדה, שאין עדיין כתבת מדינית בטלוויזיה נובעת מחוסר היוזמה של הנשים העובדות בטלוויזיה ולא בגלל חוסר הרצון שלנו בענין זה" – אמר אתמול מנהל הטלוויזיה, חיים יבין, ביום עיון על נשים בתקשורת, שקיימה יועצת רה"מ למעמד האשה בבית־סוקולוב.

יבין, שהתייחס למספרן המועט של נשים כמראיינות וכמגישות ראשיות בטלוויזיה, הסביר, כי מי שרוצה לתפוס את עמדות המפתח בטלוויזיה חייב להיות עתונאי. והנשים, אולי בגלל תפיסת העולם שלהן, לא פנו לכיוון זה.

בעניין זה ציטט יבין סקרים שערכו הבי.בי.סי. הבריטי והטלוויזיה האמריקנית ובהם נמצא, כי קולותיהם של הגברים ברדיו והופעתם בטלוויזיה „משכנעים יותר מאלו של הנשים."

נושאים בוערים

גם הנסיון שעשתה רשת אי.בי.סי. שהציבה מגיש ומגישה במעמד שווה, נכשל. המגישה, ברברה וולטרס, הורדה מן המסך לאחר שקוממה עלית את עובדי הרשת משום שלקחה איתה לכל מקום צוות שלם של מאפר, מלבישה, ספרית וכיו"ב – סיפר יבין. עם זאת מנה יבין בטלוויזיה 3 מנהלות מחלקות מתוך ה־10 הקיימות, עורכת „מבט" אחת, 3 כתבות בחדשות, כ־10 מפיקות בכירות וכמה מאות – כולן מאחורי הקלעים.

יועצת רה"מ למעמד האשה, ניצה שפירא־ליבאי סיפרה, כי התשובה השכיחה של עורכי החדשות והתכניות בטלוויזיה לבקשותיה להרבות בידיעות בנושאים הקשורים למעמד האשה: „ישנם נושאים חשובים ובוערים יותר". לדעתה, נובע הדבר מחוסר התייחסות לצרכי הציבור הנשי ואי ההכרה בחשיבותו.

תגובת יבין: „בטלוויזיה הישראלית אין תכניות המיועדות לציבורים המהווים מיעוט".

כאן פרץ הקהל, הנשי ברובו, בקריאות מחאה רמות, ושאל למה, אם כן, מרבים כל כך במישדרי ספורט. תשובת יבין: „חובבי הספורט אינם מיעוט, ומשדרי הספורט אינם נחשבים כמישדר לציבור ספציפי. וכשם שאין לנו מגזין לענייני צבא או כלכלה, לא נוכל לתת מגזין לקבוצה ספציפית אחרת של האוכלוסיה".

מנהל הטלוויזיה כמו גם עורך „לאשה" צבי אל־גת, שהשתתף בדיון אינם סבורים שתפקיד התקשורת הוא לחנך את הציבור. לדברי יבין, יכולה הטלוויזיה להוקיע את האלימות כלפי הנשים ואת חוסר שיוויון ההזדמנויות, אבל – הטלוויזיה איננה יכולה לשנות את עמדות הציבור. לדברי אל־גת, נכון הוא שהנשים בעתונות מקופחות, אבל העתונות משקפת את המציאות ואינה מסוגלת לשנות אותה.

לא כך סבורה יועצת רה"מ למעמד האשה. לדעתה, ממלאים אמצעי התקשורת תפקיד חשוב בעיצוב דעות ועמדות הציבור, ויכולים לתרום הרבה מאד לשינוי ההתייחסות לנשים. והבעיה היא, שהנשים המודעות כבר למצבן, אינן נמצאות בעמדות ההכרעה המעצבות את עמדות התקשורת. הראיה – רוב הגברים שהוזמנו לדיון לא רצו להשתתף בו...

(בתצלום: אחת העתונאיות שהשתתפו בסימפוזיון „נשים בתקשורת". תצלום: בועז לניר).

אנשים ואירועים

הלובי של התעשייה האווירית בארה"ב מגביר מאמציו נגד הסיוע ל„לביא"

„סגן נשיא ארה"ב, ג'ורג' בוש, אמור להגיע לישראל בתחילת חודש יולי, ולהשתתף בטקס הרצת מטוס הלביא. במועד זה, שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, מפעיל לחץ למניעת השתתפותו של סגן הנשיא בטקס, כדי לא לעורר לחצים מצד לובי התעשייה האווירית בארה"ב, המתנגדת לסיוע שמגישה ממשלת ארה"ב לפרויקט הלביא".

דברים אלה מוסר כתב העת „סוורד" (חרב) שראה אור בימים אלה. עוד מוסרים בכתב העת, כי אב־הטיפוס של מטוס הלביא יוסע בפעם הראשונה אל מחוץ לאולם ההרכבה שלו במחצית יולי. וכי התעשייה האווירית תערוך טקס חגיגי לרגל השלמת כל מערכות המטוס ובדיקתן. באירוע ישתתפו נשיא המדינה חיים הרצוג, ראש הממשלה שמעון פרס, שרי הממשלה וח"כים. לטקס הוזמנו גם כל הנספחים הצבאיים המשרתים בישראל וכל נשיאי המפעלים הגדולים שהשתתפו בייצור מערכות וחלקים למטוס הלביא.

במקביל מכינה שגרירות ארה"ב בישראל הזמנות לפקידים ישראלים בכירים, האמורים לצאת לארה"ב כאורחי הלובי התעשייתי שם, המתנגד לפרוייקט הלביא. הלובי התעשייתי האמריקני מבקש לגייס לשורותיו פקידים בכירים מישראל, כולל ח"כים, בניסיון לטרפד את פרוייקט הלביא. [illegible]

„המרכזן הסיני לא טורק לך השפופרת"

אפשר לדבר עם סין — בטלפון

ישראלים יכולים כיום להתקשר טלפונית עם סין באמצעות המרכזות הבינלאומיות, על־פי הסכם לא רשמי בין ישראל לסין – מסר אתמול משרד התקשורת.

יזמו את ההסדר אנשי עסקים ישראליים שיש להם אינטרסים בסין – אמר מנכ"ל משרד התקשורת, יורם אלסטר. „פנינו בשאלות אל הצד השני והתברר לנו, כי הם מוכנים ליצור את הקשר הטלפוני הזה". אמר אלסטר בראיון טלפוני עם סוכנות „אסושיאייטד פרס".

לדברי אלסטר, נעשו הבירורים באמצעות אנשי עסקים המבקרים תכופות בסין והקשר הטלפוני עובר דרך מדינות אירופיות. הוא מסרב לנקוב בשמות.

דובר משרד החוץ בירושלים אמר: „פירושו של דבר הוא שכאשר אתה מגיע אל המרכזן הסיני, אין הוא טורק לך את השפופרת".

בגלי צה"ל נמסר, כי קשר טלפוני בין ישראל לבין סין הוקם כבר לפני 8 שנים, אך הסינים ביטלוהו אחרי שנודע דבר הקשר ברבים. (אי.פי.)

צב נדיר בן 150 נתגלה בתאילנד

באנגקוק. — צב־ענק של מים מתוקים, אשר סבורים כי היה האחרון מסוגו, שמת בתאילנד לפני יותר מ־20 שנה, התגלה שלשום בנהר צ'או פראיה, מצפון לבאנגקוק – מסר אתמול דובר של שירותי הדיג בתאילנד.

משקלו של צב זה, מסוג טריוניקס קארטילאגיניוס, 202 קילו, אורכו 90 ס"מ ורוחבו 40 ס"מ. הדובר אמר, כי גילו של הצב כ־150 שנה.

הוא סיפר, כי לשמונת הדייגים שגילו את הצב נדרשו שעתיים כדי לגרור אותו אל סיפון ספינתם. לאחר מכן שיחררו את הצב לחוף אגם במרכז בודהיסטי, בקירבת באנגקוק. (ע"צ)

התרפקות על „גורדוניה — רעיון ואורח חיים"

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

הופעת ספרו של ההסטוריון אלקנה מרגלית, „תנועת גורדוניה — רעיון ואורח חיים" צויין בכנס בו השתתפו מאות חברי גורדוניה, מן הקיבוצים והעיר, שהתכנסו אמש באולם הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל־אביב.

בציינו את יחודו של הספר אמר אהרון ידלין, מזכ"ל התק"ם, שהופעתו בימי משבר, בו נתונה כיום התנועה הקיבוצית, מצריכים את ההתרפקות על העבר. „התרפקות זו", הוסיף, „יש בה כדי לחזק שורשים שנחלשו, לטפח חישוקים שנתרופפו ולהזין מחדש את התנועה החיה במצוקות ההווה — במקורות של השראה, של בטחון עצמי, של גאוה ואמונה".

כן נשאו דברים פרופ' רוטנשטרייך, פרופ' אשר אריאן, מנהל מכון גולדה מאיר באוניברסיטת תל־אביב ואריה אבנון, מנהל ארכיון תנועת גורדוניה.

פרופ' אלקנה מרגלית הודה בהתרגשות למברכיו.

ישראל זמיר, מהוועדה היוזמת, הודה לכל הגורמים והמוסדות שסייעו בהוצאת הספר. הספר הופיע בהוצאת הקיבוץ המאוחד בשיתוף עם מכון גולדה מאיר ואוניברסיטת תל־אביב.

לרבי מלובביץ' יש בשורה גם לאזרחי ארה"ב הלא יהודים

לכבוד יום הולדתו ה־84 של הרבי מליובאוויטש, שיגר לו נשיא ארה"ב רונלד רייגן, מכתב ברכה נרגש. למכתבו צירף הנשיא העתק של מינשר נשיאותי שפורסם „לכבוד יום הולדתו של המנהיג הרוחני הדגול", ובו קרא לאזרחי ארה"ב לאמץ לעצמם את קיום „שבע מצוות בני נח", שהן המצוות האוניברסליות שהיהדות העניקה לאנושות כולה.

הרבי מליובאוויטש מרבה לאחרונה לעורר את עידוד קיום „שבע מצוות בני נח", שלפי היהדות חייב בהן גם לא יהודי. הרבי קורא לכל יהודי להשפיע על כל לא יהודי שהוא בא אתו במגע לקיים את שבע המצוות. פנייתו של הנשיא רייגן באה בהענות לקריאתו זו של הרבי.

בהתוועדויות חג הפסח שקיים עם חסידיו התייחס הרבי לדברי נשיא ארה"ב, וחזר על קריאתו להשפיע על לא יהודים שיקיימו את המצוות המוטלות עליהם. [illegible]

מנהיג בבריכת הק.ג.ב.

מאת ג'יימס רופרט, פאקיסטן

השמטולה מוג'אדידי עדיין אינו מצליח להבין מה קרה לידידו הוותיק, נאג'יב. יחד עם רבים אחרים, הופתע מוג'אדידי, מנהיג בתנועת ההתנגדות המוסלמית הלוחמת בכיבוש הסובייטי של אפגניסטן, לשמוע ב־4 במאי הודעה שחבר־ילדותו לשעבר, התמנה לראש המפלגה הקומוניסטית האפגנית, השלטת במדינה.

הגנרל נאג'יבולה, רופא במקצועו, ועד דצמבר 1985 ראש המשטרה החשאית של אפגניסטן, אינו מוכר לרבים מחוץ לגבולות ארצו. אולם מוג'אדידי ואפגנים אחרים זוכרים כי היה צעיר מוסלמי מסור, וכשנות לימודיו באוניברסיטה נעשה פעיל קומוניסטי נלהב, לפעמים אלים.

לאור הרקע האישי שלו והתפקיד שמילא באחרונה בממשלת אפגניסטן, מסיקים רבים בתנועת ההתנגדות, כי הוטלה עליו המשימה למשוך קבוצות חרשות, במיוחד מבני שבטי הפאשטון הקבוצה האתנית הגדולה במדינה, למחנה הממשלה.

הפסקת תפילה

גנרל נאג'יבולה נבחר למלא את מקום באבראק קארמאל כמנהיג מפלגת העם הדמוקרטית של אפגניסטן, המפלגה הפועלת בחסות סובייטית. כמו בברית־המועצות, הנהגת המפלגה היא המישרה הפוליטית החשובה במדינה.

„כשהיינו בתיכון, נאג'יב היה מוסלמי טוב," סיפר מוג'אדידי, המנהל את העניינים הכספיים של חזית השחרור האפגנית, אחת ממפלגות ההתנגדות העיקריות. „יום אחד נסענו מחוץ לקאבול לשחות וכשחזרנו באופניים שלנו, הכריח אותנו נאג'יב לעצור באמצע הדרך ולהתפלל. הוא מעולם לא החמיץ תפילה," אמר מוג'אדידי.

כשנוסדה מפלגת העם הדמוקרטית ב־1965, היו גנרל נאג'יבולה ומוג'אדידי חברים לכיתה בתיכון „חביביה" בקאבול. זמן לא רב לאחר מכן – לדברי מוג'אדידי, אמר נאג'יבולה לידידים כי סולימן לאיק, ממייסדי המפלגה, וכיום שר השבטים והלאומים, ניסה לגייסו.

הפגנות במקום לימודים

מוג'אדידי: „גנרל נאג'יבולה הסכים איתנו, שחברי המפלגה אינם אנשים טובים, משום שאינם מאמינים באלוהים. אולם יותר מאוחר, כשלמד באוניברסיטה, הוא השתנה. לא ברור לי מדוע".

„כולם הכירו אותו באוניברסיטת קאבול," אמר מוחמד האידר, לשעבר דיקן הפקולטה למשפטים. „הוא היה פעיל ביותר. הוא נשא נאומים כה רבים והשתתף בהפגנות כה רבות, שהיה נאלץ לחזור על לימודים של שנתיים בטרם קיבל את תעודת הרופא שלו."

הגנרל נאג'יבולה הוא צאצא של משפחה עלית משבט אחמדזאי, אחד החשובים והגדולים בשבטים הפאשטונים. מוצא המשפחה במחוז פאקטיא הגירות בגבול פאקיסטן, אך הגנרל נאג'יבולה גדל בערים פשאואר וקאבול.

אחד מתפקידיו העיקריים של נאג'יבולה כמנהל המשטרה החשאית היה לגייס בני שבטו ושבטים קרובים לאורך גבול פאקיסטן למשמר העם, במטרה למנוע את מעבר לוחמי החופש דרך מחוזות קונאר, נינגרהאר ופאקטיא.

מכיר את החומר

גיוס השבטים, תכופות תמורת נשק, כסף או הבטחות שלא להתערב בענייניהם, משלים את מתקפות הסובייטים, העושים מאמצים למנוע את גישת כוחות ההתנגדות לנתיבי האספקה המובילים דרך מחוזות הגבול לפנים הארץ.

„תודות לידיעותיו על מסורות השבטים והתחרות ביניהם, הצליח נאג'יבולה להפעילם נגד לוחמי ההתנגדות," אמר אסמט האיאט חאן, פאקיסטני הלומד בתוכנית המרכז־אסייתית של אוניברסיטת פשאואר.

חאן תמים־דעים עם רוב המשקיפים באוניברסיטה, כי מינויו של גנרל נאג'יבולה מעיד על כוונת הסובייטים להגביר את מאמציהם לשכנע או להכריח את שבטי הגבול לחדול מתמיכתם בהתנגדות או מהשלמתם איתה.

הפאשטונים מהווים כ־55 אחוז מאוכלוסיית אפגניסטן, והם הבולטים מבין 21 הקבוצות האתניות המובהקות שלה. תמיד שלטו הפאשטונים באפגניסטן, בהתאם למסורת, ואינטלקטואלים כאן אומרים שמסיבה זו יתקשו הסובייטים למנות מנהיג בן קבוצה אתנית אחרת. שתי סיעות המפלגה הקומוניסטית – הפארצ'אם והחאלק – מחולקות על־פי תכונות אתניות ולשוניות. הסיעות התארגנו כבר בתחילת דרכה של המפלגה. הפאשטונים מן האזורים הכפריים והעניים יותר, בדרך־כלל, הצטרפו לחאלק. אפגנים עירוניים, בעיקר בני קבוצות אתניות דוברות פרסית, השתייכו לסיעת פארצ'אם בראשות מנהיגה קארמאל.

מינוי לשוליים

אף שהוא פאשטון במוצאו, נהפך נאג'יבולה לעירוני וגויס על־ידי קבוצת קארמאל. לא עבר זמן רב עד שהוכר כאחד מחבריה התוקפניים ביותר. באוגוסט 1978 הורחק מאפגניסטן באמצעות מינוי לשגריר ארצו בטהראן, לאחר שהוא, קארמאל ואחרים נחשדו בקשירת קשר נגד ממשלת החאלק, שעלתה לשלטון באפריל אותה שנה.

כשהתערבו כוחות סובייטיים באפגניסטן בדצמבר 1979, הם הפילו את השלטון והציבו את קארמאל בראש ממשלה שהשתתפו בה שתי הסיעות. ב־20 חודשי שלטונה עוררה סיעת החאלק תנועת התנגדות זועמת בגלל אכיפתה הדוקטרינרית הנוקשה של רפורמות קיצוניות שהפירו נורמות דתיות וחברתיות.

בחסות הסובייטים מיתן קארמאל את תוכנית הממשלה ועשה מאמצים להפגין את התחשבותו במסורת. אולם ביותר משש שנות השלטון של קארמאל, נמשכו הסיכסוכים הפנימיים, לרבות התנקשויות תכופות בחייהם של חברי שתי הסיעות.

עברו בעוברין

משקיפים כאן אומרים שייתכן כי הסובייטים מקווים שגנראל נאג'יבולה יוכל לפייס את אחיו הפאשטונים בסיעת החאלק ויתרום בכך לסיום הסיכסוך. אולם רוב המומחים מסכימים עם מוחמד נ. זאלמי, שופט לשעבר מקאבול, המפקח על הפרות זכויות האדם באפגניסטן, שאין לכך סיכויים רבים.

זאלמי הזכיר את העובדה כי בשנים האחרונות מילאה המשטרה החשאית בפיקודו של נאג'יבולה תפקיד חשוב בלחימת הפארצ'אם בחאלק. סוכני המשטרה החשאית עצרו פקידים של משרד הפנים, שחברי החאלק היו בו רוב, ופקידי משרד הפנים עצרו אנשים מהמשטרה החשאית. לדברי זאלמי, „נאג'יבולה הוא האויב מספר אחד של החאלק".

(„וושינגטון פוסט")

נאג'יבולה – מראשות המשטרה החשאית אל ראשות מפלגת השלטון האפגאנית

תשואות אחרונות לקארמאל

שליט אפגאניסטן בחסדי הסובייטים שיבח את בעלי־החסות שלו במוסקבה במלים חמות ביותר: „רק ידיד ואח אמיתי מסוגל לפעול בחוסר־אנוכיות, כמו שעשו זאת הסובייטים בבניית חברה חדשה באפגאניסטן ובהגנה עליה. את העזרה הגדולה הזאת לא ישכח העם האפגאני לעולם" – הבטיח באבראק קארמאל, בן ה־57, לצירי הוועידה ה־27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית בסוף פברואר.

האיש, שהסובייטים העלוהו לפני שש וחצי שנים לשלטון בקאבול באמצעות התערבות צבאית, זכה ל„תשואות ממושכות" מצד הצירים. גם מיכאיל גורבאצ'וב מחא־כפיים ברצינות ובשיקול־דעת. היו אלו התשואות האחרונות למי שנידון למוות פוליטי. חודשיים לאחר התשואות האלו זנח „הידיד האמיתי" את הוואסאל שלו בקאבול. קארמאל אנוס היה עתה לפרוש „מטעמי בריאות" מתפקידו כראש המפלגה, והורשה רק לקיים עדיין בידו את הכהונה חסרת החשיבות של יו"ר המועצה המהפכנית.

ללא נקיפות־מצפון

קובעי הגורלות בקרמלין אינם יודעים נקיפות־מצפון, כאשר הם רואים צורך בהחלפת הנהגה. בכך התנסו כבר קודמיו הקומוניסטים של קארמאל, טאראקי ואמין. שניהם מצאו את מותם בהסכמה שקטה או תוך שיתוף־פעולה מצד הסובייטים. לקארמאל כמעט וזומן גורל דומה. חילופי־הגברי, על פי רצונו של גורבאצ'וב, איימו לעורר בין המהפכנים תמוני המוות מריבות סיעתיות שעלולות היו להסתיים בחיסול־חשבונות רצחני. לדברי דיפלומאטים מערביים שוב איבדו הסובייטים את השליטה „על הכימוי שלהם".

בשל מחלת כליות קשה נראה קארמאל כקאריקאטורה חיוורת של המהפכן הסוער שהיה בעבר – פניו נפוחות וצללים גדולים סביב עיניו. שמבטן קטוא.

דפיון זה היה הזדמנות־פז לכוכב חדש בקרמלין להיפטר מקארמאל. ירידתו מן הבימה הפוליטית היתה בלתי־נמנעת, אם מיכאיל גורבאצ'וב אכן התכוון להגיע עם רונאלד רייגן לפתרון פוליטי באפגאניסטן, כפי שהבטיח בעצמו. תמורת הסדר כזה עם האמריקנים, נאלץ גורבאצ'וב להציע, מלבד מועד סופי להוצאת הצבא הסובייטי, גם חילופי־גברי, כדי ללכת לקראת דרישתה של וושינגטון ל„פשרה לאומית" בקאבול.

בלית ברירה קיים קארמאל את הוראותיה של מוסקבה בסתיו האחרון, להרחיב את „הבסיס החברתי" של המהפכה האפגאנית על־ידי מדיניות של חזית עממית „דמוקראטית־לאומית" ולשתף בכך גם חוגים בורגניים. בראשית השנה הזאת מונו, לפי דרישת הקרמלין 14 „בלתי־תלויים" לכהונות ממשלתיות רמות בקאבול. בעיני קבוצות ההתנגדות האפגאניות לא היו תמרונים אלה אלא בבחינת „קוסמטיקה" ו„מראית־עין של רפורמה".

העיתוי נקבע מראש

אף עיתוי הדחתו של קארמאל כבר נקבע על־ידי הסובייטים: בראשית 1978, אחרי הבחירות וקבלת חוקה חדשה, אמורה היתה לחול הפרדה בין כהונת ראש המפלגה וזו של ראש המדינה; באבראק אמור היה לקבל את תפקיד הנשיא, הטקסי מעיקרו, וכמזכיר המפלגה הקומוניסטית צריך היה להחליפו ראש השירותים החשאיים לשעבר נאג'יבולה, הצעיר ממנו כ־20 שנה.

„תמורה" זו אמורה היתה להפוך לחלק מ„פתרון פוליטי" שאולי יבשיל עד אז. בחסות או"ם – פיתרון עליו דובר בשיחות על אפגאניסטן בז'נבה, בשנת 1982. אז נדונו לראשונה התנאים להוצאת הכוחות הסובייטיים.

הסובייטים היו מוכנים להוציא את כוחותיהם מאפגאניסטן תוך 18 חודשים, אם פאקיסטן לא תספק עוד נשק לקבוצות ההתנגדות האפגאניות. פאקיסטן עמדה על פרק־זמן של שישה חודשים. אך אז – טוענים דיפלומאטים מן הגוש המזרחי – נחסך התסריט היפה על פיו על־ידי בני־החסות הסובייטים בקאבול.

בסוף אפריל, במלאות שמונה שנים ל„מהפיכה האפגאנית", נעדר קארמאל מן המיצעד הצבאי המסורתי. אחרי טיפול במשך ארבעה שבועות במוסקבה, יעצו לו הרופאים הסובייטים להימנע מחזרה הביתה. הסיבה לכאורה: ניתוח דחוף.

עובדות אלה ידעו רק מעטים בקאבול. כאשר מתח „פראבדה" אחר־כך, בפעם השנייה תוך חמישה חודשים, ביקורת על אי־יכולתם של המהפכנים באפגאניסטן לכבוש תמיכה בקרב האוכלוסיה – נראה היה שהכל מצביע על החלפתו הקרובה של קארמאל.

הזדמנות לנקמה

בקאבול, הרגילה לחילופי שלטון אלימים, גברה המתיחות. לפתע התחוללו שוב קרבות יריות בלילות. לא היה מדובר בהתקפות מצד תנועת ההתנגדות המוסלמית, אלא בהתמודדות בין סיעות עויינות בקרב המשטר המהפכני – הסיעה האינטרנציונאליסטית של קארמאל „פארצ'אם" (הדגל) והאגף הלאומני יותר, „חאלק" (העם), שהורחק בעקבות הפלישה הסובייטית.

עתה ראו אנשי „חאלק" הזדמנות לנקמה. שר־הפנים מוחמד גולאבזוי, שנחשב למייצגם בשלטון, דרש בישיבת ממשלה מורחבת, בנפנפו בפראות באקדח המאקארוב שלו, „להחליף את קארמאל החלש". באותה עת סגרו יחידות מיוחדות של המשטרה, ה„סארונדוי", הכפופה לו את מרכז העיר ומנעו הפגנות של תומכי קארמאל, ביניהם תלמידות זועמות שצרחו בקצב „מוות לבוגדים".

הסובייטים החזירו את קארמאל במטוס מיוחד לקאבול, וציוו על יחידות השריון שלהם לתפוס עמדות בגבעות מסביב לעיר ולירות יריות אזהרה. זה הספיק כדי למנוע נסיון הפיכה בתוך המשטר מצד יחידות צבא

(המשך בעמוד 8)

לוחמי החופש מתאוששים

מאת ג'יימס רופרט, פאקיסטן

[illegible]

(„וושינגטון פוסט")

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מלחמת הכוכבים לשיפור הכלכלה

תמוהה בעיני תגובתם של „על המשמר", במאמר מערכת, וכן של מזכ"ל המפלגה אלעזר גרנות, השוללים את הצטרפות ישראל ל„מלחמת הכוכבים". אם ישראל תהיה המדינה הי13 או הי23 במניין המדינות המצטרפות, ולא השלישית, כלום אז זה יהיה כשר יותר?

אשר לעצם ההצטרפות, אם כתוצאה מההסכם יוזרם כסף אמריקני לגופי מחקר, מכונים וחברות טכנולוגיות בארץ, יהיה זה רק לברכה. הדבר ישפר את הכלכלה, יקטין את ממדי האבטלה ויצמצם את הירידה. ב„על המשמר" מיום 7.5.86 נמסר, כי עוד 1280 עובדים יפוטרו ממערכת הבטחון — והלא עמדת מפ"ם היא נגד פיטורין ואבטלה. חברי הכנסת חייקה גרוסמן ויאיר צבן קיבלו תמונה של „סער 5", המיוצרת במספנות ישראל — וכידוע, אין ספינות אלה משמשות לדיג או לשיט תענוגות.

יתר על כן, נשק רוסי מוצב בסוריה ומיועד לשימוש נגד ישראל. בריה"מ תומכת במדינות ערב השואפות והולמות לחסלנו ביום מן הימים. לכן ההצטרפות לדמוקרטיה הגדולה בעולם, בפיתוח מנגנונים צבאיים היכולים בעתיד לשמש גם אותנו, היא החלטה נכונה ואין לגנותה.

אליעזר סולומון, רחובות

למה „תאונה"?

מבינה אני שקשה לספק את טעמם, הבנתם והשקפותיהם של כל הקוראים. אך לעתים מופיעים בעתונכם דברים המרגיזים בתפלותם, שאין מקומם בעתון המכבד את עצמו ושלא לדבר על שגיאות לשון שיש לזקוף אותן אולי לרשלנות ואי־כיבוד המלה הכתובה.

ברצוני להתייחס למכתב שפורסם ב„רשות הקורא" מיום 12.5.86 תחת הכותרת „אסון צ'רנוביל ומחיר הנפט". דבריו של גריגורי קנוביץ מסאסא הם חסרי טעם והגיון ומקורם בשנאה תהומית לבריה"מ, שנאה המסנוורת ונוטלת כל שיפוט הגיוני.

איני יודעת מה מניעיו של הכותב לחשוב ש„התאונה" (והמרכאות שלו) שקרתה בצ'רנוביל קרתה בכוונה, כדי להרוויח מזה. לדבריו, קורבנות אדם מעולם לא הרתיעו את השלטון הקומוניסטי..

האם באמת אין כל ביקורת על מכתבים הנשלחים למדור „רשות הקורא"?

רבקה גוריאל, ירושלים

„פסוקו" מסית לאלימות דתית

מדי פעם מושמע בטלוויזיה, ב„פסוקו של יום" כי המחלל את קדושת השבת „מות יומת". חוץ מהבקיאים בתורה ישנם קנאים בורים וברורה השפעתו של פסוק זה על סיפוק נשק בידי הדתיים הקנאים במלחמתם נגד החילוניים. אם כי אולי לא נשקפת הסכנה של מילוי מצוה זו כלשונה, היא עדיין מגבירה את האלימות נגד מחללי שבת.

קנאי דת מתעלמים מהעובדה, שהתורה חוברה ע"י אנשים שונים, בעלי דעות מנוגדות ניגוד תהומי. כך מתואר אלוהים, בידי חלק מאלה, כאל „רחום וחנון", בעל חוקים ומצוות של צדק חברי נעלה, ואילו חלק ממחברי התורה מתארים את אלוהים, כ„אל צבאות נוקם ונוטר", ומטיפים לשנאת עמים אחרים ולרצח עם (בספר יהושע). הדתיים מתעלמים מעובדת חיבור התורה ע"י בני אדם, ומאמינים כי אלוהים הוא בעל גוף ופה וכי הוא שציווה את כל המצוות והחוקים, ולכן חובה להישמע להם כלשונם. אומנם רק במקרים נדירים מאד נרצחות נשים בקרב היהודים „על כבוד המשפחה", כנעשה אצל המוסלמים. עד היום, וכן לא מתבצעים החוקים המצווים על רצח חילוניים, אבל הדבר מחריף מאד את האלימות, וגם אינו מבטל לגמרי את האפשרות שמצווה כזאת תתבצע ע"י איזה מטורף חרדי — והרי גם ידוי אבנים עלול להיות קטלני, כפי שכבר קרה פעם.

הדרך הנכונה וההגיונית היחידה למען חברה דמוקרטית, מבוססת על מגילת העצמאות, היא הפרדת הדת מהמדינה, כנהוג ברוב מדינות העולם המערבי, ביניהן גם מדינות שבהן הדת מקובלת על חלק גדול של האוכלוסיה. הטענה כי הדת שמרה על קיום העם היהודי במשך גלותו היא אומנם נכונה, עד להופעת תנועת ההשכלה בסוף המאה הקודמת. מקימי יסודות המדינה היו לא־דתיים וכחלקם אף כופרים באלוהים. עצם קיום המדינה, המבטלת את האנומליה של הגולה, מבטל גם את הזהות בין דת למדינה. מבחינה ציונית, דווקא הזהות המוחלטת הזאת בין הלאום והדת מצדיקה במידת־מה את הירידה, כי היא מאפשרת ליהודי לקיים את זהותו הלאומית בתפוצות ע"י קשריו לדת, ויחסם השלילי למדינה של החרדים הוא הגיוני לגמרי, מבחינתם.

רבקה תל, עמיר

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

וייצמן ברוטו

עזר וייצמן
לשון עסיסית

עזר וייצמן, אני חושבת, לא הביא בחשבון, ששיחה עם עיתונאי יכולה להביא לפעמים לציטוטים מרוייקים. עמיתי ואני מכירים את לשונו העסיסית ובדרך־כלל שומרים עליו ממנה, בעיקר מחמת הידיעה, שאם נשכח לעשות זאת פעם אחת, לא תהיה פעם שניה.

עמיתנו במרחקים ואב בליצר, לעומת זאת, הביא אתמול דברים בשם אומרם, כלומר את דברי וייצמן ברוטו, עם השגעון והתחתונים, ויצא מונולוג משעשע, שהגיע אל שיאו בתשובה לשאלה אם הוא יקח עמו את השגריר מאיר רוזן לפגישתו הבאה עם מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ: „אני לא חייב לעשות זאת, אבל כך אעשה. למרות זאת אומר לו: מר רוזן, היועץ המשפטי לשעבר של משרד החוץ והנודניק הגדול ביותר בשיחות השלום בקמפ דייויד, אתה מוזמן להתלוות אלי לפגישה עם שולץ. אז יהיו שתי אפשרויות: או שהוא יבוא אתי או שלא יבוא אתי".

אם מישהו יודע להרגיז את הליכוד, הרי זה עזר וייצמן, בגלל „בגידתו" בהם, כביכול; התפנית שעשה בדעותיו; הצטרפותו למחנה פרס, שתקעה להם את המערך כפרטנר ב„ממשלת אחדות לאומית". די שוייצמן יעשה „בההה" והם קופצים, מגישים שאילתות נוקבות בממשלה, מדברים למיקרופונים, מזהירים ומאיימים.

אם נתבונן בפרשה האחרונה, פגישת וייצמן עם שולץ בלי נוכחותו של השגריר רוזן, מוכרחים להודות שלא יכולה להיות סערה יותר קטנה מזו. אבל סערה היתה. וייצמן הצליח לעצבן את הליכוד על שטות, כי הם נדלקים ממנו מהר. בדיוק לכן אפשר לשאול מדוע הוא בחר לעצבן אותם על שטות כזו, שעה שהעורף שלו לא מאובטח. שהרי שום פרוטוקול דיפלומטי בעולם לא יוכל להצדיק את התנהגותו.

אולי הדבר לא היה מחושב עד הסוף, וייצמן כעס על תגובתו הלעגנית של יצחק שמיר על הרעיון, כי יכהן אחרי הרוטציה כשר במעמד מיוחד במשרד החוץ, ליד פרס. הוא ידע, שהתעלמות מרוזן תקפיץ את שמיר, אז למה לא? אם להמשיך את הקו, גם רוזן שיחק את המשחק כלי תמימות. הוא ידע על בואו של וייצמן, אך לא שיגר איש מן השגרירות לקבל אותו בנמל התעופה של וושינגטון או במלון והוא עצמו הגיע לראותו רק בשעות הערב, בלי תיאום מוקדם. האם וייצמן היה צריך להדר בכבודו ולשחק אתו בגינוני מלכות?

אפשר, כמובן, לייחס לוייצמן נסיון להביא, באמצעות התקרית עם רוזן, לקץ ממשלת האחדות, וזה כבר נאמר. וייצמן באמת לא מסתיר את רצונו בפירוק הממשלה. אבל מי שמכיר את האינטליגנציה שלו, יכול רק לומר על הרעיון, על משקל הבדיחה, שוייצמן הוא אולי ילדותי, כפי ששמיר אמר, אבל הוא לא אידיוט.

נדמה, שמי שהכי פחות היה מוכן למלחמה האחרונה והכי הרבה היה צריך לספוג אותה הוא שמעון פרס. ראש הממשלה היה בעד הנסיעה ובעד הפגישה של וייצמן עם שולץ. אבל הוא לא היה בעד הפרת הנוהל — שעליה, בדיעבד, נאלץ להגן.

פרס עצמו, כשהיה יו"ר מפלגת העבודה באופוזיציה, נפגש הרבה עם ראשי מדינות ושרי חוץ, ותמיד הקפיד לעשות זאת בנוכחות שגריר ישראל במקום. אפילו זכור מקרה, באפריל 1980, שפרס נפגש עם הנשיא קארטר, בנוכחות השגריר אפרים עברון, וקארטר עצמו יזם עמו פגישה בארבע עיניים, אחרת עברון היה יושב ביניהם עד היום הזה.

אם התקרית עם רוזן כבר מוצתה עד תום, הרי לא נוכל שלא להמתין לפגישה השניה וייצמן־שולץ, אם תהיה, כדי לראות אם רוזן יהיה שם. אין ספק שיוזמן, השאלה היא איך יוזמן והאם יופיע. אני מהמרת, שהוא ישלח במקומו את אליקים רובינשטיין ואחר־כך תדליף יד נעלמה בירושלים את תוכן הפגישה ה„בלתי־חשובה" לעתונות. יס, מיניסטר!

כימיה עם גברת הברזל

מרגרט תאצ'ר
ביקור מעניין אך לא חשוב

ראש ממשלת בריטניה מארגרט תאצ'ר, המגיעה אלינו במוצאי־שבת לביקור בן שלושה ימים, היא ראש הממשלה הבריטי הראשון המגיע לביקור בישראל. אין ספק, כי הביקור יעורר בארץ עניין רב, אך יותר, אם מותר לומר זאת, בגלל אישיותה של „מאגי" תאצ'ר ופחות בגלל החשיבות המדינית של הביקור.

היא מגיעה אלינו בשעת שפל בקאריירה שלה, אם נלך על פי משאלי דעת הקהל. אבל עדיין היא מסקרנת מאוד, בגלל התכונות הסותרות המייחדות אותה, שאצל גבר־ראש־ממשלה אולי היו עוברות ללא ניתוחים יתרים, אבל אצל אשה־ראש־ממשלה הן מזמינות מיד כינויים ומעקב צמוד.

הייתי בלונדון בעת הוועידה האחרונה של המפלגה השמרנית באוקטובר אשתקד ועקבתי (בטלוויזיה) אחר הופעותיה. היא מקרינה חוזק של אישיות, אולי דווקא בגלל המעטה השבירי המעושה, חסר האמינות, שהיא מנסה לשוות לעצמה, על־ידי אופן דיבור כאילו רך, כאילו אמהי. היא יוצאת מתחסדת וערמומית. קראתי אז כתבה מעניינת ביותר, ב„סאנדיי טיימס", על כל מיני תיקונים חיצוניים שהכניסה במראיה, תוך התייעצות עם מומחים, והתחוור לי, ששום דבר, החל בצבע השיער ועיצובו, דרך אופן מריחת השפתון ובחירת המלתחה איננו מקרי.

אבל הנה אני עושה מה שכולם עושים ונגררת לפרטים הטפלים ההם, אז לעניינים הרציניים. מסתבר — וזה פרסום ראשון — כי עוד בביקורו של ראש הממשלה שמעון פרס שם (זוכרים את הארוחה עם צ'ארלס ודיאנה? ואת השמועות על פגישה עם חוסיין?) הושגה ביניהם הבנה לא פורמאלית, שבריטניה מסירה את אמברגו הנשק שלה מישראל.

בריטניה הטילה את האמברגו בעקבות מלחמת לבנון, ביוני 1982, ועד כה לא הסירה אותו. מעשית ישראל לא סבלה מכך כיוון שלא ביקשה ואינה צריכה נשק מבריטניה. רק היה באמברגו טעם תמצמץ מבחינה מדינית. והנה, אם מישהו חשב שפרס יעלה זאת בשיחותיו עם תאצ'ר, אין מה להעלות. הפרשה הסתיימה.

תאצ'ר באה לארץ בשעה טובה מבחינתה, כאשר הזכרון על נסיון הפיגוע במטוס „אל על" בלונדון דווקא, עוד טרי. היא נוטה להצטרף אל „תוכנית מרשאל למזרח התיכון" שיזם שמעון פרס. היא הולכת יד ביד עם הנשיא רייגן בנושא המלחמה בטרור, ומבחינה זו ידידו של ידידי, הוא ידידי. מאותו טעם היא לא מקובלת, וזו לשון המעטה, בחוגי אש"ף, אך לא רק מאז אפשרה את תדלוק המטוסים האמריקניים בדרך ללוב. אש"ף עוד זוכר את ההוראה שנתנה לשר החוץ שלה שלא להפגש עם מוחמד מילחם והבישוף איליה חורי, לאחר שסירבו להצהיר בפומבי שהם מתנגדים לטרור ומכירים בזכות הקיום של ישראל.

עזרתה הפוטנציאלית של תאצ'ר בחוגים ערביים לקידום מו"מ ירדני־פלשתיני היא, לפיכך, די מוגבלת. תאצ'ר אמנם קרובה מאוד למלך חוסיין ואין ביקור שלו בלונדון שבו אינם נפגשים. אבל בחוגים פלשתיניים היא לא אהודה. אפשר להוסיף ולומר — גם אל המלך חוסיין אנו יכולים להגיע בלעדיה.

בינה ובין פרס יש כימיה מצויינת. ביקורו באנגליה מתואר היום כ„יוצא מן הכלל", וזאת לעומת האנטי־כימיה שנוצרה בינה ובין יצחק שמיר. פגישתם האחרונה היתה קצרה מאוד ואפילו הוא הודה, שהיא היתה רצופה אי הסכמות.

הביקור של תאצ'ר, אני מניחה, ירעיד בעיקר זכרונות — היום כבר לפעמים גם נוסטלגיים — על תקופת השלטון הבריטי בפלשתינה־א"י. קבלת הפנים, אגב, שהיא עורכת בארץ, תהיה במלון „המלך דוד". סגירה של מעגל.

ידיד האזרחים הראשונים

האם כולם רוצים להספיק את פרס? לא רק מכאן, נשיא ארגנטינה, הוליו מאריה סאנגינטי, והגיע שר החוץ של איטליה, ג'וליו אנדראוטי. כהמשך ימים אחדים, מתוך ביקורו נחת כאן, במוצאי־שבת, „אשת הברזל", ראש ממשלת בריטניה, מרגארט תאצ'ר. היא תסע ובימים שעוד יעוטו על הלות מחנו של מי שעשוי להגיע מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ.

כן, כן. יחסים בין מדינות לא נקבעים על־פי האישים, אבל אין ספק, שרוב המנהיגים למעלה אם לא כולם באו לישראל [illegible] בתקופה שבה המדינית המושפעת על־ידי שמעון פרס [illegible]. [illegible] שולץ, אפילו היותר חשוד. [illegible] שעצם בואו צריך [illegible] שלטון ממשלה [illegible].

צאתו של המוציא ומביא

מחר בערב תיערך המסיבה הראשונה לציון עזיבתו הקרובה של ארתור ברגר, נספח העתונות בשגרירות ארה"ב בישראל, המסיים כאן תקופת שרות של ארבע שנים. היועץ לענייני ציבור של השגרירות הווארד לייון עורך לכבודו, בביתו בכפר שמריהו, קוקטייל פרידה ראשון. ברגר, 41, יליד פרובידנס, רוד איילנד, התחיל את תפקידו כאן לצד סמואל לואיס, שגריר מנוסה ומבוסס היטב בחברה הישראלית על פלגיה וגווניה. תוך זמן קצר הדביק ברגר את הקצב ונהנה מאמונו הבלתי מסוייג של השגריר. הסיפור חזר על עצמו עם מחליפו של לואיס, תומס פיקרינג. ברגר הוא המוציא והמביא.

אחד הגורמים הבלתי מבוטלים בנחיתתו הרכה הוא לא רק מוצאו היהודי אלא החינוך היהודי שקיבל ואי־התכחשותו אל כל אלה. בוגר הישיבה יוניברסיטי ובעל יכולת לדבר עברית (שהיתה עוברת די מהר, בכל־זאת, לאנגלית), קיצר ברגר כמה שלבים בתהליך התקרבותו לישראלים. הוא אמריקני והוא לא שכח זאת אף לרגע. אך ישראלים רבים נטו לאמצו אל ליבם כמישהו „משלנו" ולו זה לא הזיק.

מוצאו ממשפחה דתית מאוד, אך הוא נוהג לומר, שהוא „הכבשה השחורה" במשפחה. התפקר. את הבר־מצווה של שני בניו חגג כאן ויש לו קרובים הלומדים בישיבות בירושלים. אבל ברברה, רעייתו, מדברת עברית טובה ממנו, כך אומרים. ואולי בכלל יותר מרשה לעצמה ללכת אחרי הסנטימנט. הוא איש קאריירה, דיפלומט מקצועי.

הקאריירה שלו בשרות החוץ האמריקני היתה די מטאורית. מקצין עתונות ותרבות בנציגויות ארה"ב בקמפלה, אדיס אבבה וריו דה ז'נארו, לנספח עתונות בישראל ועתה — לוושינגטון, כאחד הקרובים, כנראה, במשרד הדובר של מחלקת המדינה. לא רע.

לפני שאאחל לו הצלחה אקדיש מלים אחדות למחליפו: רוברט הול, מנהל הסמינרים של זלצבורג, שירת בעבר במספר ארצות ערביות, מדבר ערבית מצויינת ועכשיו עוסק על לימוד עברית. הצלחה לשניהם בכה אמרתי?

פרס לדרום אמריקה?

ראש הממשלה שמעון פרס יודע שהוא נמצא על הכוונת בעניין נסיעותיו לחו"ל, וכן הוא עוד לא החליט אם לנסוע לקונגרס השנתי של האינטרנציונל הסוציאליסטי, המתקיים הפעם, בשליש האחרון של חודש יוני, בלימה בירת פרו. נטייתו היא, כאחד מסגני יו"ר האינטרנציונל הסוציאליסטי, לנסוע.

אם ייסע, ישהה בלימה מספר ימים ואולי יצא לוונצואלה ופנמה, בדרך לדרום אמריקה יעבור במיאמי, פלורידה, וישתתף בוועידת הפיסגה של כל מנהיגי „כוח משימה" הכלכלי.

הסברה צברית

34 עיתונאים נלוו אל שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדראוטי במסעו הקצר לישראל. ביום ב', שעה שהוא עשה בפגישות עם ראש הממשלה ועם שר החוץ, ארגן להם דובר צה"ל בירושלים שיחת רקע עם קצין שזיהה עצמו כ„סרן יוסי".

במהלך סקירתו אמר סרן יוסי, כי לישראל („לנו", הוא אמר) יש הוכחות מעשיות למעורבות סוריה בהתקפה נגד הדיסקוטק „לה בל" במערב ברלין. מי שאינו זוכר, המעורבות הלובית בפרשה זו הביאה עליה את ההתקפה האמריקנית. העתונאים האיטלקים זוכרים, והם שאלו מיד: ומה לגבי המעורבות הלובית?

סרן יוסי: דיברתי על המעורבות הסורית.

שאלה: אבל האמריקנים האשימו את לוב ולכן תקפו אותה.

סרן יוסי: אולי האמריקנים טעו.

הכתבים פרצו בצחוק היסטרי. דובר צה"ל ניסה להגיד, שסרן יוסי לא התכוון בדיוק למה שאמר. הם לא קנו זאת ומיהרו להעביר את המידע הטרי לארצם. העתונאי האיטלקי, שסיפר לי זאת, עוד לא הפסיק לצחוק. הוא התייחס לדברי סרן יוסי כאל „חכמה" ממדור „צברינו המודים ועוקצניים". השאלה אם גם אותנו זה צריך להצחיק.

מקור יודע דבר אמר לי לאחר מכן, שהאמריקנים אכן טוענים, כאילו התגלו גם עקבות סוריים בתכנון הפיגוע בדיסקוטק במערב־ברלין, אבל איש עוד לא שמע אותם טוענים, שההתקפה על לוב היתה טעות.

● בוא לישראל עם (טד) קופל

בהיותו בניו־יורק, בדרך לקוסטה ריקה, שמע מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר את הנתונים האחרונים של קפיאת התיירות מארה"ב לישראל. בתום ביקורו במרכז אמריקה הוא ביקש מיועצו לענייני תקשורת, אבי פזנר, לשים פעמיו לוושינגטון ולהפעיל את קשריו עם התקשורת האמריקנית, כדי להחזיר את ישראל אל מפת התיירות.

פזנר, בעבר דובר שגרירות ישראל בוושינגטון, נפגש עם מעצבי דעת קהל, עורכי עתונים ופרשנים, טד קופל, וויליאם ספייר, מארווין קאלב הם אחרים מן השמות שאנו מכירים. הוא הזמין אותם לבוא לישראל ולהווכח כמו בעיניהם, שתיירים יכולים להסתובב ברחובותינו בבטחון מלא. אל תרוצו על דברים שאינכם יודעים, אמר. בזמן הקרוב צפויים, אפוא, מספר ביקורים של טופ־עתונאים אמריקניים בישראל ואולי לקראת ספטמבר־אוקטובר. אם לא עד סוף הקיץ, אפילו קילוחי תיירים.

ביקיני לחתולה מיוחמת

מאת יעל לוטן

כמי שחי זה שנים רבות עם חתולים, אני מכירה היטב את הפוזה הזו, כך בדיוק עומדת חתולה כשהיא מיוחמת, והיא מלווה את ההזמנה הוויזואלית בצלילים צורמים, הנשמעים מן הסתם כמוסיקה סקסית־להפליא באוזניהם של החתולים הזכרים, הנקבצים ובאים מרחבי השכונה.

אבל נשים – ואני מכירה די הרבה נשים – אינן הולכות על ארבע, והתנוחה הזו, עם הישבן זקור באוויר, מאד לא נוחה ליצורי אנוש. זוהי תנוחה השייכת לפנטזיות הגבריות, לא למציאות ואנטומית של המין הנשי־אנושי.

אלא שיצרני האופנה והפירסומאים אינם מעוניינים באשה כבן־אדם, וגם כאשר הם מנסים למכור את תוצרתם לנשים, הם לא פונים אליהן, אלא אל הגברים, שהרמיזה המינית שלהם נראה חשוב יותר מאשר עניינה של האשה בהופעתה החיצונית. לפיכך הם מציגים בגדי־ים וספורט על בחורות בעלות ירך נקועה – כך לפחות זה נראה בדרך־כלל – ועל צעירות שמקומן באבולוציה האנושית נמצא כחצי־מיליון שנים לפני „לוסי" המפורסמת, זו הנערה ששלידה – המעיד כי הלכה זקופה – בן שלושה־מיליוני השנים, נמצא לא מכבר באפריקה המזרחית.

יהיה מעניין לבדוק, אולי בעזרת סקר אובייקטיבי, אם נשים באמת נמשכות ליצירות הללו, המוצגות כל כך בתדמיתן האנושית, ואם אין הן מעדיפות פרסומת לבגדים המציגה אותן בצורה יותר טבעית – טבעית לבני־אדם, לא לחתולים. בינתיים, אני אישית מתכוונת להחרים כל מוצר הנמכר בעזרת פרסומת נבזית מעין זו, ומציעה לקוראות לעשות כמוני.

תמונות פירסומת לבגדי־ים בתנוחות של הולכים על ארבע

ממזרח ייפתח השלום (2)

„יש לכם ידידים פלשתינים"

אנשי שמאל מזרחים ממשיכים במפגשים עם אישים פלשתינים — הפעם כינוס ב„צוותא"

מאת חנה קים

לפני כשבוע פירסמנו שיחה עם אחד מראשי „החזית המזרחית", שנפגש יחד עם חבריו עם אישים פלשתינים בפאריס. הנושא היה התארגנות של בני עדות המזרח למען שיתוף־פעולה ויצירת דיאלוג עם פלשתינים ואישים מאש"ף על בסיס של הסכמה ומצע משותף. מן הצד הישראלי מדברים על שבירת הסטריאוטים של בן לעדות המזרח הריאקציונר, שונא־הערבים המובהק. מן הצד הפלשתיני מדברים על עזרה סוליטית ומורלית לתושבי השטחים דווקא מצד המזרחים.

לשני הצדדים ידוע, כי הסיסמה „התנחלויות על חשבון שכונות" מפחידה, אולי יותר מכל סיסמה פוליטית חברתית אחרת, את אנשי הליכוד והתחייה. בעיירות הפיתוח יש אמנם תמיכה גבוהה יחסית בכהנא, אך אכזבה ומצוקה יכולים להביא את המקופחים גם לידי מחשבה שנייה, הפוכה — ללכת דווקא עם הקצה השני (ראה סיפור הצטרפותם של פועלים ב„מספנות ישראל" למפ"ם). השאלה היא, האם הקבוצה החדשה, „החזית המזרחית", תצליח ללכד סביבה קבוצה הגונה של תומכים אותנטיים, תושבי השכונות ועיירות הפיתוח, ולפעילויותיה יהיה הד ציבורי, חיובי ורחב.

„האם יסכימו בני־עדות המזרח לוותר על הפריבילגיות שינתנו להם אם ימשיכו להשתלב במערכת הקיימת — כדי להגיע לשיתוף־פעולה עם הפלשתינים?" — ד"ר נג'ואה מחול, לשעבר מרצה באוניברסיטה העברית וכיום עומדת בראש מכון ירושלים לחקר החברה, שאלה את השאלה הזו בכנס שנערך ביום ראשון ב„צוותא", כנס ראשוני בין קבוצה של בני עדות המזרח לבין קבוצת פלשתינים מהשטחים ומישראל. לקט מדברי הנואמים בכנס, שהיה חם מאוד, ושולחו בו הקריאות ל„אחינו היהודים־המזרחים" ול„אחינו הפלשתינים" — יובאו כאן.

טעם משותף או אינטרס קר?

לפני כן צריך לשאול שאלה אחרת, עקרונית יותר — האם באמת קירבה תרבותית או רקע חברתי דומה הם אלו המזרזים את תהליך השלום? הסדר שלום לא יקבע, סביר להניח, על פי טעם משותף במוסיקה או באוכל, אלא על־ידי פשרה בין אינטרסים קרים שיונצחו על פיסת נייר. זוהי שאלה פתוחה שדורשת דיון רציני, אך אין ספק ששכנוע עדות המזרח וגרימת מהפך בנטיותיהם הפוליטיות הוא משימה חשובה של השמאל, ומכאן חשיבותה של „החזית המזרחית", למרות כוחה הדל.

את דבריו של חנא סניורה בכנס, שנאמרו בערבית, הבינו רבים מן המשתתפים. עורך „אל־פג'ר" דיבר על השתלבות ישראל במזרח־התיכון, לפי אותה נוסחה שבה מרכבים פעילי „החזית המזרחית": „ישראל לא קמה באירופה. אך היא יצאה מהמעגל הטבעי שלה, המזרח־התיכון, וביססה את עצמה כמדינה מערבית. הסבל שנגרם לערבים תושבי המדינה לא פסח גם על היהודים המזרחים, אך אלו לא איבדו את זכויותיהם הפוליטיות, כפי שקרה לפלשתינים". סניורה הזכיר אף הוא את סיסמת „התנחלויות על חשבון שכונות", והוסיף לכך גם את תיקצוב המלחמות והתעצמות הצבא. „פתרון בעיית עדות המזרח קשור בפתרון הבעיה הפלשתינית. המאבק הפוליטי נגד המשך הכיבוש, הקפאת ההתנחלויות והפסקת הלוחמה הוא בעצם המאבק להעברת אמצעים וזכויות לעדות המזרח בישראל".

ד"ר נג'ואה מחול דיברה על „מדינת־פועלים", יהודית־פלשתינית, בשעה שהערבים־הפלשתינים מרכיבים כיום את רוב שכבת הפרולטריון. „אך האם המזרחים אכן רוצים כי ילדיהם יהיו במדינת־פועלים, מדינה שאיננה קפיטליסטית ומפלה, מדינה המבטלת את מערכת הפריבילגיות המפלות?" — תהתה ד"ר מחול.

ויקי שירן, שחזרה בשבוע שעבר מסידרת פגישות שקיימה ביחד עם פעילי „החזית המזרחית" עם אישים פלשתינים מאש"ף בפאריס, עונה לד"ר נג'ואה מחול: „כן, אני רוצה לקשור את גורלי לאוכלוסייה הערבית־הפלשתינית בשטחי ישראל ובשטחים הכבושים, גם אם אני מסכנת את פריבילגיות־היתר שלי". שירן אמרה, כי היא מצפה מההתארגנות החדשה שתכניס ל[illegible] הישראלי את המושגים „מדינה פלשתינית" ו„דיאלוג עם אש"ף", ותאיץ את תהליך ההומניזציה של הערבים על־ידי מפגשים של שני הצדדים.

לדבר על כהנא — זה לוקסוס

איברהים קרעין, עורך „אל־אוודה" המזרח־ירושלמי, שעיתונו אסור למכירה בשטחים, היה היחיד שדיבר באופן נחרץ על ההבדלים בין שתי הקבוצות: „יש לנו [illegible] דברים משותפים — שפה, אוכל, צורה, בחורות. אך רוב המתעניינים בקידום תהליך השלום אינם מזרחים, ומצב הפלשתינים [illegible] גרוע פי אלף ממצב המזרחים. לדבר על גזענות, כמו בכותרת הכנס הזה, ולדבר על כהנא — זהו לוקסוס. לי, כפלשתיני, [illegible] בעיה פוליטית עמה אני חי יומם ולילה — בעיית המחסומים, המעצרים, [illegible] האוניברסיטאות, השתוללות הממשל הצבאי. את כהנא אני רואה רק בטלוויזיה, ומכאן [illegible] אני יכול לחיות איתו. אני אלחם נגד כהנא [illegible] לאחר קום המדינה הפלשתינית, [illegible] שקודם כל יש להכיר אחד בזכויות [illegible] לפני שיוצאים ביחד נגד הגזענות". קרעין הוסיף: כי הוא מקווה שהמפגשים [illegible] הקבוצות יימשכו. „אבל הייתי רוצה שגם אתם תבואו לירושלים. להפגש אצלנו בבית, ולא רק לראות את השוק בעיר. ושתרגישו [illegible] בירושלים יש לכם ידידים פלשתינים".

סעדיה מרציאנו כבר מוכר היטב [illegible] סניורה ולאיברהים קרעין. במפגשיו עמם [illegible] סיפר, ניסה להסביר להם מדוע קיימת [illegible] ופחד מצד עדות המזרח כלפי הערבים [illegible] תושבי מוסררה שמו נציגי הסוכנות על [illegible] עם ירדן, והשאירו אותם שם לבד. [illegible] עליהם והם נשארו עם הטראומה הזו [illegible] שנים. אותו הדבר קרה במעלות ובעיירות פיתוח אחרות".

בכנס דיברו גם לטיף דורי, שיצא [illegible] חקיקת חוק נגד מפגשים עם פלשתינים וחיים הנגבי, שיצא נגד חוק [illegible] במתכונתו המסורסת.

לאחר הכנס ישבו נציגי שתי הקבוצות ודיברו על המשך המפגשים. הפלשתינים הבטיחו להציג בפני תושבי השטחים [illegible] הקבוצה החדשה, ונציגי „החזית המזרחית" יוזמנו מעתה לאירועים שונים בשטחים. [illegible] תוכנית אחרת — העלאת חומר [illegible] בתיאטרון „אל חכוואתי", ופעולות [illegible] הצד הישראלי כנגד פרובוקציות [illegible] המתנחלים.

(רשימה שנייה)

ממלכתיות בערבון מוגבל

למה כועס שר החוץ ומדוע נעלב ממלא מקום ראש הממשלה?

מאת יוסף שמי

למה כועס שר החוץ יצחק שמיר? ולמה נעלב מ"מ ראש הממשלה (יצחק שמיר)? האם משום שעזר וייצמן הלך אצל מזכיר המדינה של ארה"ב מבלי שלידו יהיו עיני ואוזני ראש הממשלה הבא? סיפורי בדים. וייצמן חייב היה להזמין איתו לפגישה עם שולץ את שגריר ישראל בוושינגטון. גם אם הוא נחשב לנציגו של שמיר. השגריר אינו יכול לדווח יותר מאשר הבוס שלו. אשר זה שנתיים ויותר ועסם כל דרך לנירמול יחסים עם מצרים, למשל.

זעקת השבר כנגד התנהגות „לא ממלכתית" מצחיקה ממש. וכי מה עשה יצחק שמיר כשר החוץ עוד בממשלתו של בגין? הלא גם אז היו סיפורים על ניטרול השגריר שלנו בקהיר. וכאשר מדברים על ממלכתיות, הרי שלא אחר אלא הוא עצמו, השר שמיר, שבעוד כמה חודשים יהיה ראש הממשלה, שתק כדג עת שרון הוליך את צה"ל עד לביירות מבלי שהממשלה דנה מראש על תוכניתו הגראנדיוזית של שר הביטחון דאז, הוא אריק שרון.

מה נלין על עזר וייצמן, כשמנחם בגין בכבודו ובעצמו הלך אצל הנשיא קארטר, הציג לפניו את תוכנית האוטונומיה, ובדרך חזרה לארץ עשה חניית ביניים בלונדון והציג את התוכנית לפני גב' תאצ'ר ורק אחר־כך העלה את הנושא בישיבת הממשלה. דבר גורלי ממש. עתיד יהודה ושומרון, נדון בבירות שונות בעולם בטרם הועלה בממשלת ישראל, בטרם הממשלה ידעה במה מדובר. וזו היתה ממשלה קואליציונית, לא רק ממשלת ליכוד; זילזול כזה בשותפים קואליציוניים — זו ממלכתיות זו?

להיעזר ולכופף

ועוד משהו מדברי ימי הנהלים הממלכתיים המאפיינים את הליכוד. בראשית ימיה של ממשלת בגין עוד היתה בתוקף התחייבות בדבר זכות וטו ליגאל ידין במקרה של הקמת ישובים חדשים בשטחים הכבושים. לא נדון כאן כיצד הדבר בוצע הלכה למעשה, אך נזכיר רק את שעשה השר שרון עם תקציב משרד החקלאות, אשר רובו הועבר לשטחים. גם כיום הוא עושה אותו דבר כשר התעשיה. הוא מקים קריות תעשיה בשטחים מכספי התקציב, כאילו חוק התקציב מתייחס לארץ ישראל השלימה כולל השטחים הכבושים, עד כה לא צורפו השטחים למדינת ישראל וחוק התקציב אינו מאפשר, עד כמה שניתן להבין, העברת כספים לאזורים שמחוץ לשטח שחוק התקציב חל עליו. גם דוד לוי בונה אוטוסטראדות בשטחים, בעוד שבתל־אביב יש חנק בתחבורה.

הממלכתיות של השר שמיר היא בערבון מוגבל מאוד. הוא מוכן להיעזר בה כשזה מתאים לו, ומוכן לכופף אותה כשהדבר נראה לו מועיל. נזכיר את ההתקפות על היועץ המשפטי לממשלה בסמוך לגילוי עיסקאות מפוקפקות של מקורבי סגן ראש הממשלה בקרקעות יהודה ושומרון. ההתקפות הללו כנראה נתנו את אותותיהן אצל אנשים מסוימים. משום מה הנושא הוקפא לעת עתה.

תרגיל ביקורי וושינגטון

כשאנו מצביעים על השחתת המידות אין ברצוננו לתמוך בתגובה מקבילה מן הצד השני. וייצמן הוא איש נחפז, העושה לידידיו לא פעם שירות דב. [illegible] לפרס [illegible] צריך, לאמיתו של דבר, להיות אסיר תודה לוייצמן על שנתן לו עילה לגמול לפרס אחרי הרוטציה. ככל שהזעקות יהיו רמות יותר, כן יקל על שמיר לנתק את פרס מה[illegible] אחרי אוקטובר השנה. אפשר יהיה לומר — משלמים במידה כנגד מידה. אפשר, להניח, ששמיר יעשה את התרגיל, תרגיל ביקורי וושינגטון, בצורה יותר אלגנטית. הוא ישלח לשם אנשים [illegible] „מתנגדים", פחות שלקנים ופרס אף לא יוכל לגמול לו לשמיר, כי הוא יהיה אז כבר בעמדה של בן חסות. קשה יהיה לו אז להודות בכשלון, ובצורך לפרק את הממשלה, כשבראש ממשלת המעבר יעמוד שמיר, אשר בידו האוצר, משרד המסחר והתעשיה, הבינוי, למעשה, כל מוקדי הכוח מלבד הצבא והמשטרה יהיו בידי הליכוד, כולל המשאבים שיצטברו, אחרי מדיניות של צנע בשנתיים הראשונות של ממשלת האחדות הלאומית. עם אפשרות לחזור על תרגיל „להיטיב עם העם".

הכל נשאר במשפחה

מאת נדיר צור

בנק דיסקונט, טוענות הפרסומות, הוא לא רק בנק – הוא גם ידיד, עם ידידים כאלה, לא הייתי צריך באוקטובר 1983 אויבים. יועצי הבנק שיעצו לי, ולכמותי, שאינם מהמרי בורסה וידעני ממון, חזור וייעץ, על מניות סולידיות שרק נושאות תשואה חיובית ואינן מפסידות מערכן לעולמים, פיתו רבים וטובים לרוכשן: לעתים בשארית הכסף המועט שנותר לרכישת המצרכים החיוניים, שמחיריהם השתנו אז, אם לא מיום ליום אזי משעה לשעה בכיוון להתייקרויות.

יועצים אלה, שליחיו של מר רקנאטי, לא טרחו אז להזהירנו כי הכסף המופקד בבנק אינו מופקד אלא על קרן הצבי, או על „בועת סבון" מושאלת בחסות המשפחה. או היו כולם ידידים: הבנק, והלשכות [illegible] המשפחה [illegible] כבר תרמו את חלקם לקריסת המשק [illegible]...

הטענה המגוחכת, שהבנק הוא משק פרטי, המשמשת כיום כעלה תאנה לכל מעלליו של רפאל רקנאטי ומשפחתו [illegible] בייסקי, לא צריכה לשכנע איש ליד שולחן הממשלה וכמובן לא להתקבל בחוגים [illegible], כאשר היה [illegible] נתון במצוקה, ידע הוא לממש את כספי הציבור, שנטל גיוסו חל על כל משלמי המס ולא רק על משפחת רקנאטי, שמצבה הכלכלי טוב במעט מזה של הקשישים, למשל, שחסכו מעט כסף ל„יום פקודה", על פי עצת הבנקאים, וכספיהם ירדו לטמיון. גם ספקולנטיות של שר המשפטים החדש ובעבר שר האוצר, מי שפיו היה לו [illegible], בעד יחס שונה לבנק דיסקונט — כבנק פרטי, אינם אלא משקפים את ספיחי המחשבה ה„ליבראלית".

רפאל רקנאטי [illegible]

[illegible] אם הדירקטוריון של בנק דיסקונט [illegible] לסלק את רקנאטי [illegible] ישראל [illegible] גם אם נכסי המשפחה יוצאו מן [illegible] שכן, נכסי המשפחה אינם מופקדים בבנק רק בגלל טובת המדינה, ויעידו על כך עסקיה הטובים של המשפחה.

ואם גם הממשלה וגם הדירקטוריון של הבנק יעמדו מכל סיבות שהן מאחורי רקנאטי [illegible], אזי למען טוהר המידות במדינה, יש לקרוא לכל בעלי החשבונות למשוך לאלתר את כספם מן הבנק [illegible] בנק דיסקונט — להשאר רק בתוך המשפחה.

קו אדום

מאת אבשלום קווה

לא לסמוך על המערכת

לפני כחודש ימים עזב אסור סולומון את תפקידו, כיו"ר ועד עובדי בתי־הזיקוק באשדוד, אותו מילא במשך 13 שנים רצופות. עתה, כאשר הוא בחוץ, חסרות לו האצבעות על דופק העניינים ובמידה מסויימת השררה. לעתיד הנראה לעין אין הוא מחפש לעצמו תפקידים, לא במסגרת מועצת הפועלים ולא בוועד־הפועל, אם כי אינו פוסל אפשרות של הירתמות לתפקיד ציבורי. אחת המסקנות שהוציא, בתום תקופה ארוכה ששימש כיו"ר הוועד, הוא שיש לסמוך רק על מעטים בתוך המערכת, ולא על אלה ההופכים להיות מוסדות בעצמם ושוכחים מאין בא להם כוחם ומעמדם.

אסור סולומון, בן 34, יליד מרוקו, עלה בגיל שלוש לישראל. בן 17 נאלץ לעזוב את ספסל הלימודים והחל לעבוד ולפרנס את עצמו. הוא נשוי פלוס שניים ועתה הוא מתחיל פרק חדש בחייו. „עד עכשיו דאגתי לכלל, עכשיו אני מחפש את הדרך שלי. אני רוצה ללמוד ולהתקדם". אין בליבו מרירות כלפי הוריו, שלא יכלו לעזור לו לסיים לימודים תיכוניים. גם לא רגשות קיפוח כלפי החברה, שלא תמכה בו ובאחרים. סולומון, איש ועד חזק, שלא אחת סגר את שערי המפעל, ומדבר כאנטי־מאצ'ו, וכניגוד לכמה דמויות שקנו שליטה בחיי האיגוד המקצועי. מטעם המפעל נשלח ללמוד בטיחות וגהות. הוא מקווה להגיע בשלב מאוחר יותר להסמכה של הנדסאי וטכנאי. אמנם אין פוסל חזרה בעתיד לעבודה ציבורית, אך זאת תוך שותפות אמיצה עם העובדים. גם כשהיה יו"ר הוועד עבד כמו כולם, ודאג שלא למלא את כרטיס העבודה „בשעות ועד", כדי לא להיות תלוי בעסקנות ולא להופכה למקצוע עיקרי. כל עת השיחה עימו הוא חוזר אל האדם. אל האיש. „המציאות לימדה אותי לחפש גם בוועד־הפועל וגם במועצת־הפועלים את האיש שאתה בא איתו במגע. יש אנשים שאלך אחריהם בעיניים סגורות, ויש כאלה שלא אזוז אחריהם סנטימטרים גם בעיניים פקוחות". הוא לא סומך על ההסתדרות ועל ראשיה, שלא אחת, לדבריו, סיכם עימם נושאים ולבסוף מצא עצמו קירח מכאן ומכאן, כשהם שיחקו לידיים אחרות. „ההרגשה היא, שהמנגנון נועד בסופו של דבר לתמוך בך רק כאשר זה משתלם לו. מעבר לכך, אם הוא יכול לרמות אותך ולסדר אותך הוא עושה זאת במצח נחושה".

קשה לומר שסולומון הוא מנהיג מייצג של הוועדים השונים. אך אין כל ספק שיש משהו משותף לו ולרבים אחרים. הנושא העדתי, הוא מודה, מפעיל אותו, אך לא היה המניע המרכזי בהחלטותיו ובצעדיו כראש ועד. הוועד, עבורו ועבור ראשי ועדים אחרים עימם בא במגע, אינו קרש קפיצה למישור הפוליטי.

„בית הזיקוק הוא מקום עבודה טוב, ממנו הייתי רוצה לצאת לפנסיה". הוא מתכוון להתקדם בו ויעזוב, אם בכלל, רק תמורת בטחון כלכלי דומה לזה שמעניק בית הזיקוק. את ילדיו לא ירצה למצוא לא במועצת הפועלים ולא בהסתדרות. „אעשה הכל כדי לאפשר להם לזכות בתואר אקדמאי". הוא רוצה להתקדם ומאמין שיוכל לעשות זאת.

כבוד וכוח

יו"ר המחלקה לוועדי עובדים בוועד־הפועל, מוניה ארמתי, מצביע על שני מאפיינים עיקריים בקרב הוועדים וראשי הוועדים של היום: חרדה ממוסדות ענק אנונימיים כמדינה, ממשלה ולישכת התיאום של הארגונים הכלכליים, המולידה לדבריו, גם תוקפנות. החרדה והתוקפנות ניכרות היום בפעילות הוועדים ב„סולל בונה", ב„תדיראן", ב„וולקן" וב„מספנות ישראל".

המנהיג, זה אשר עוטה את לבוש היו"ר של ועדי עובדים בתעשיה, הוא על פי רוב גבר בשנות השלושים־ארבעים לחייו. בשירותים ובפקידות גיל המנהיגות גבוה יותר. לדברי ארמתי, יש רבים המבקשים מקום או ייצוג במפלגות, אך זה כדי להשיג את הכבוד ואילו התפקידים בוועדי העובדים מעניקים את הכוח. ראש הוועד בתעשיה הוא, בדרך כלל איש עדות המזרח. ארמתי צופה, כי תוך עשרים שנה כשני שלישים מחברי הכנסת יהיו בני העדות.

ההסתדרות מנסה ומצליחה, לדבריו, לתעל מאוויים טבעיים ורצון התקדמות ברמות שונות לקבלת אחריות כאנשי ציבור, וזאת על־ידי סמינרים, הסברה ומיפגשים אישיים. ההזדהות עם ההסתדרות והמתלכדה הם בתחום החברתי, אך בתחומים אחרים, כחוץ ובטחון, אין אנשי הוועדים וראשיהם מוצאים בדרך כלל את התשובה בחצר תנועת העבודה, והדבר בא לביטוי בבחירות לכנסת. אי־הבהירות השוררת במגרש הפוליטי והעדר מדיניות ברורה בתקופה האחרונה בכל הקשור לשכר גורמים שוועדי עובדים מחליטים על „חטוף כפי יכולתך". אלה שיכולים מנצלים את המבוכה ואחרים, פחות דומיננטיים, נשארים מאחור, דבר המעמיד בספק רב את עקרון הסולידאריות של ההסתדרות.

התעצמות הכוח של ועד העובדים הולכת ורבה בשנים האחרונות, לעומת כירסום במוסדות שונים כגון האיגוד המקצועי, מועצות הפועלים ואגפים בוועד־הפועל. מוסדות אלה מנותקים ממקור הכוח שלהם וראשיהם נבחרים במקרים רבים בשל אינרציה וחשבונות אחרים. לכן מעמדם של העומדים בראשם ומעמד המוסדות נמצא בסכנת עירעור מתמדת. ועד העובדים ניזון מזרימה והתחדשות של כוחות הזרוות, ביקורת, ציפיות ותקוות של העובדים, ולכן ועד העובדים הופך, בגוף הפריך של חיי המשק, לגוף שניתן לסמוך עליו. הכוחות שבתוך הוועדים, לפי ארמתי, אינם מפלגתיים־פוליטיים אלא חברתיים־פוליטיים, ולנקודה זאת משמעות מרחיקה לכת.

ההסתדרות נתפסת בקרב הוועדים כמגינה על ארבעה יסודות: לחם, בריאות, בטחון סוציאלי וכבוד האדם העובד. הערכים הנעלים למיניהם, המצויים בתשתית ארבעה עיקרים אלה, הולכים ומתפוגגים, ואין מנחם.

רוצות במפורש

סקר מכון דחף שהוזמן על־ידי נעמת מגלה, כי שמונים אחוזים מהבנות לפני גיוס מוכנות לשרת בצבא גם בהתנדבות ושישה אחוזים רוצות לקחת חלק בקרבות. הסקר, המפורסם ביוזמתו החודש של נעמת, מגמתו לעמוד על עמדותיהן של תלמידות תיכון כלפי גיוסן לצבא והוא נערך בקרב מידגם של 699 בני נוער יהודים גילאי 15־18 (292 בנות ו־507 בנים).

עוד עולה מן הסקר, כי כחמישים ושניים אחוזים מעדיפות שירות קרבי לבנות, שלושים וארבעה אחוזים דוחים מן הבנות וכי התפקידים המועדפים ביותר על הבנות הם פקידות, הוראה, הדרכה ותפקידים ציבוריים. קרוב לשישים אחוזים אין התנגדות לשרת ביחידות קרביות ועשרים ושתיים אחוזים מעדיפות לעשות זאת. מתוך אלה שישים ושישה אחוז מוכנות לקחת חלק בקרבות, אם יחידתן תהיה מעורבת בהם.

באשר לרמת הנכונות להתנדב נמצא, כי בקרב הבנים מצטיירת תמונה דומה ואילו לגבי סוג היחידה המועדפת — 78 אחוזים מהבנים מוכנים לשרת ביחידה קרבית. אך שאין להם העדפה, לעומת 37 אחוזים מהבנות.

תשואות אחרונות

(המשך מעמוד 6)

אפגאניות, הנוטות כרובן עדיין אל אגף ה„חאלק".

שלושה ימים שרר, לדברי ראש אחת המשלחות המערביות, „תוהו ובוהו גמור בקאבול". שלושה ימים נמשכה הישיבה הסוערת של הוועד המרכזי. בישיבה זו הוחלפו מהלומות ואגרופים ויש הטוענים כי אף נורו יריות והיו מספר פצועים.

קארמאל לא יכול היה לכהן עוד כמנהיג המפלגה. ואנשי „חאלק" לא הצליחו להעלות לכהונה הזאת את חביבם, שר־ההגנה נאסר מוחמד. לבסוף עלה בידי השגריר הסובייטי, טאבייב, שהתערב כמה פעמים, להשיג, כפתרון־שלישי, את מינויו של הגנראל־מאיור נאג'יבוללה.

שמו של נאג'יבוללה, המועמד הרצוי בעיני גורבאצ'וב, עלה כבר בחודש נובמבר האחרון, כאשר התמנה למזכיר המפלגה. תפקידו העליון על המשטרה החשאית „כאד", שהוקמה בהנחיית הק.ג.ב. הסובייטי יחידת חילוץ יעילה ואיתנה של משטר המוטיפה, הופקדו בידיו.

(מתוך „דר שפיגל")

סיכומי תשמ"ה

ירידה מדאיגה בתפוקה בפריון ובמפעלי הקיבוץ הארצי

● גידול היצוא לא איזן את ירידת המחירים בשוק המקומי ואת הירידה בפריון העבודה

ירידה מדאיגה חלה בשנת תשמ"ה בתפוקה התעשייתית ממפעלי הקיבוץ הארצי — על כך מסר יהודה שי, מרכז מדור התעשיה בקבה"א. עיקר הירידה נובע מירידת מחירים בשוק המקומי ולא מירידה כמותית בייצור, כתוצאה מהקפאת המחירים שהונהגה עם המדיניות הכלכלית החדשה. הירידה במכירות לשוק המקומי, בשיעור של 6.5 אחוזים, לא אוזנה על־ידי גידול היצוא בשיעור של כ־14־12 אחוז, כך שבסך־הכל ירדו המכירות ב־1.6 אחוזים, מ־355 מיליון דולר ל־350 מיליון דולר. גידול היצוא ממפעלי הקבה"א היה גבוה מאשר באיגוד התעשייה הקיבוצית בכללה. 18.7% לעומת 11.8%.

ירידה זו בתוצר מדאיגה במיוחד את יהודה שי, מאחר שמספר המפעלים היצרניים עלה בשנה האחרונה מ־97 ל־104, ובשלוש השנים האחרונות נוספו יותר מ־21 מפעלי תעשייה בקיבוץ הארצי. שי מסר על מאמץ גדול שנעשה להחלפת השוק המקומי בשוקי יצוא, אולם כתוצאה מירידת שער הדולר מגמה זו גורמת ירידה ברווחיות המפעלים, ירידה שלדבריו הסתכמה בין 20־30 אחוז.

בעיה נוספת המכבידה על התעשיה בכלל, ועל התעשייה הקיבוצית בפרט, היא העלייה בשיעורי הריבית ששולמה. תשלומי הריבית של משקי הקבה"א גדלו במשך שנתיים מ־14 מיליון דולר ל־80 מיליון דולר, וכמחצית מסכום זה ניתן לייחס לייצור התעשייתי. מתוך כך מעריך שי, כי הריבית על הייצור התעשייתי מהווה בין 12 ל־10 אחוזים ממחזור המכירות של המפעלים. שום תעשייה אינה יכולה להתקיים בשיעורי ריבית כאלה, הוא אומר.

נתון מדאיג נוסף בסיכומי שנת תשמ"ה היא העלייה ב־4.3 אחוזים בימי העבודה היצרניים. מספר ימי העבודה גדל בכ־50 אלף, ללא עלייה מקבילה בתוצר, כלומר — פריון העבודה במפעלי התעשייה הקיבוצית ירד בכ־6 אחוזים. נקודה ראויה לציון בתחום זה היא ירידת מספר ימי העבודה של שכירים בכ־10 אחוזים.

כתוצאה משינויים אלה ירדה התפוקה ליום עבודה מ־335 דולר ל־324 דולר ליום, ובמונחים שנתיים מ־83,880 דולר ל־81,000 דולר לעובד סטנדרטי, על־פי חישוב של 250 ימי עבודה. לדעת שי, ניתן היה להגדיל את תפוקת המפעלים, גם על בסיס תנאי השוק הקיימים, בעוד כ־40 מיליון דולר. סכום זה עשוי היה לשנות את המגמה מעיקרה.

עוד מסר, כי בשנה שחלפה הוקמו … מפעלים חדשים בקבה"א, בתפוקה כוללת של כ־7 מיליון דולר. שלושה מפעלים הוקמו בענף הטקסטיל („סריגי שמרת", „…" ו„טריקו זהר" במגן), שלושה מפעלים בענף הפלסטיקה („שלאג" בשמיר, … בגבעת עוז ו„ארך" בנחשון), … הוקמו שני מפעלים („ארומור" … ו„ניחוח הגליל" בכישור), לעומת זאת … שני מפעלים, הנגריה ביסעור ו… במרחביה. כ־10 מפעלים נוספים נמצאים בתהליך הקמה:

אלקטרוניקה — רוחמה
מכש — כרם שלום
דנט — סאסא
פלסאן — סאסא
מוצרי נייר — שניר
תרמוקיר — חורשים
בוכזית — גזית
בוכרמה — רמת השופט
נירעותק — ניר דוד
מפעל בשר — להב.

עיקר התוספת הוא במפעלים … המייצרים בין 5־1 מיליון דולר לשנה.

שי ציין, כי מאז סיום המאזן, … נמשך הגידול ביצוא ובשנה זו עשוי … להגיע עד כדי 14 אחוז.

בעקבות ועידת טוקיו

7 הגדולות „יצבו את שערי החליפין"

יפאן, שכלכלתה סובלת מעלייה חדה בערך הין, עשויה לנסות לנצל תוכנית בינלאומית חדשה שמטרתה להבטיח שיתוף פעולה כלכלי, כדי לפתור את בעיותיה הכלכליות. אומרים פקידים בטוקיו. עם זאת הם אומרים, שייתכן כי היפאנים לא יצליחו להפעיל את התוכנית עד סוף השנה.

אף שטוקיו מגלה חוסר רצון להיכנע ללחץ בנות־בריתה הכלכליות העיקריות, המעודדות אותה להנהיג רפורמות כגון הגברת הביקוש המקומי והיבוא, סבור פקיד אמריקני כי היפאנים ירצו לפעול מיד. לדבריו, „הם ירצו לטפל במה שמהווה לגביהם בעיה — ערכם היחסי של הדולר והין".

שבע המדינות התעשייתיות הגדולות הסכימו בוועידת טוקיו שהתקיימה בראשית החודש, לתאם את מדיניותן הכלכלית באמצעות פיקוח הדדי על אינדיקטורים של תיפקוד כלכלי, לרבות שערי החליפין.

ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר תיארה את התוכנית כ„מובילה לשוק חופשי. אך מנוהל" של מטבעות עיקריים. פקידים אמריקנים מציינים, כי התוכנית עשויה להביא למעורבות מוגברת בשוקי המטבע, משום שהמדינות יתאמו את פעולותיהן המשקיות יותר מבעבר. לדברי פקיד בכיר בממשל רייגן, „התוכנית תבטיח טיפול בבעיות היסוד של הכלכלה הבינלאומית, לא בסימני המחלה בלבד ולא בשלב מאוחר, כשיגיעו כבר לממדים הרסניים".

בעבר התלוננו בנות־בריתה של אמריקה, במשך חודשים ואפילו שנים, כי הדולר חזק מדי, אך ללא הועיל. לעומת זאת, מצאה וושינגטון שקריאותיה להגברת הצמיחה הכלכלית במדינות אחרות נפלו על אוזניים אטומות.

נראה כי ארה"ב מוכנה לאפשר ללחצים המשקיים לגדול עד ששבע הגדולות — בריטניה, קנדה, צרפת, יפאן, איטליה, ארה"ב וגרמניה המערבית — יהיו מוכנות לנקוט צעדים משותפים כדי לתקן את חוסר האיזון הכלכלי העולמי. מערב־גרמניה ויפאן מעוניינות להפסיק את ירידת ערך הדולר, אך וושינגטון עומדת על כך ששתי מדינות אלה יגבירו את צמיחתן המשקית, כדי לקלוט יצוא מארה"ב ומהמדינות בעלות־חוב הנתונות במצב קשה.

אשתקד היה לארה"ב גרעון שיא במאזן המסחרי — 148.5 מיליארד דולר — ועד לסוף שנה זו צפוי גרעון של לא פחות מ־125 מיליארד דולר. למערב־גרמניה צפוי עודף מסחרי של כ־50 מיליארד דולר השנה, וליפאן אף יותר.

אילו פעלו טוקיו ובון כפי שמצפים בוושינגטון, היו משתפות פעולה וקונות דולרים בשוקי המטבע כדי לעצור את נפילת הדולר. אולם שתי המדינות מסרבות לעודד צמיחה פנימית נוספת, כדרישת וושינגטון, הסבורה שארה"ב משמשת זמן רב מדי כקטר המושך אחריו את מדינות העולם לשיקום כלכלי, ושהדבר עולה לה יותר מדי ביוקר.

בתוך כך מתעקשת וושינגטון שלא להמשיך בעיבוד תוכנית משותפת. כל עוד לא נפתרו בעיות כלכליות יסודיות כגון גרעונות מסחריים. „לדעתי, המערכת תפעל טוב יותר כשיהיו תנאים כלכליים המעודדים את כל המדינות לשאוף להצלחתה", אמר אחד הפקידים. מצב כזה היה כשהתחזק הדולר עד כדי כך, שהמדינות החזקות, למעט קנדה ואיטליה, הסכימו, בספטמבר אשתקד, כי ערך המטבעות אינו מקביל לתיפקודם הכלכלי הבסיסי. מדינות אלה עיבדו את „הסכם פלאזה", שמטרתו היתה להוריד את ערך הדולר באמצעות מעורבות רשמית. לדברי אותו פקיד, „הסכם פלאזה פעל הודות למצב כלכלי שגרם לכולם לשאוף להצלחתו".

על־פי הסכם הפיסגה בטוקיו, על שבע הגדולות להחליף ביניהן תחזיות לגבי התנהגות כלכלית בפגישת שרי האוצר שלהן, בסוף הקיץ או בתחילת הסתיו. השרים התחייבו לנסות „כמיטב יכולתם" לתקן סטיות משמעותיות העלולות להופיע עד שתתכנס פגישה נוספת.

גרמניה המערבית ויפאן חוששות מלחץ יותר על המדינות לשינוי מדיניותן הכלכלית אם ביצועיהן אינם עולים בקנה אחד עם … עליו הוסכם. ההסכם הוא פשרה … בין שתי מדינות אלה, ובין שלוש … האחרות שתמכו בלחץ אוטומטי חזק יותר … מדינות הסוטות מן ההסכם.

אף שיפאן מצדדת בפעולה מיידית, … צורך בשתי פגישות לפחות, … אפשרות לנקוט צעדים. לדברי אחד הפקיד… „תחילה חייבת להיות ישיבה … התחזיות של יפאן. היפאניים סבורים … שהיין חזק מדי, אך זו השקפתה … טוקיו, בלי כל התייחסות לדיון … על שערי חליפין יחסיים". הוא … „שלוש המדינות הכלכליות הגדולות, … יפאן וגרמניה, עלולות לא לעמוד … להתערב ולייצב את המטבע … השיטה המוסכמת. פעולה כזאת … הסכם הפיסגה". עכשיו, כל המדינות … תומכות בשיטה, אמר.

פיטר מורדייה, וושינגטון

סדקים בארגון בעלי תחנות דלק

יו"ר ארגון בעלי תחנות הדלק, א. אפרת, יצא בימים אלה בקריאה לבעלי התחנות לשמור על אחדות הארגון.

בחוזר שהפיץ בין בעלי התחנות הוא מציין: „המרכיב העיקרי של עוצמת הארגון — האחדות הקיימת בתוכנו, ואשר הביאה אותנו להישגים המאפשרים לפרנס בכבוד את משפחותינו — הולך ונחלש. אנו עדים היום לתופעה שלא נתקלנו בכמותה משך כל שנות קיומו של הארגון. וגם אם נדמה למאן דהוא כי הוא אישית נהנה ממנה, המשכה עלול להביא כליה על עצם קיומו של ארגוננו".

אפרת מזהיר מפני פעולות של חברים במסגרת כיתתית, בניגוד למוסכם במשך שנים. לדבריו, פעילות זו משחקת לידיה… אלה שהצלחת הארגון היתה בעיניהם לצנינים … והמעוניינים בהחלשתו. אף כי אינו אומר … מפורשות, הוא מרמז כי הכוונה היא … האשראי או למבצעים האחרים בתחנות. … רבים מבצעים שכנגד. התוצאה היא, … לחברים. „אנו חוששים כי הארגון … לשעת האמת שלו, בה יהיה על כל … מאיתנו לעשות חשבון־נפש, ואנו תקוה … נצליח להתאחד ולפעול במשותף … מטרותינו המשותפות ושמירת …" אומר אפרת.

א.ש.

מבזקים כלכליים

● יצחק סמו נבחר בימים אלה לתפקיד יו"ר איגוד השמאים, במקום יעקב אשכנזי, שפרש לאחר שתי קדנציות. לתפקיד סגן יו"ר הארגון נבחר ארי מריאן ולתפקיד גזבר נבחר יעקב פרופר. יו"ר הענפים של האיגוד הם: עו"ד אורי נס, יו"ר ענף האש; דני אפלבוים וקותי יצחקי, יו"ר ענף הרכב; ארי סגמן, ענף נזקי חקלאות; אורי אסטל, ענף ימי; עו"ד יוסי ליבאי, ענף תבואות, ומשה פסו, ענף ציוד חקלאי. מזכיר האיגוד הוא נתן זולברג.

● 8.5 מיליון דולר הושקעו בהקמת מפעל חדיש לייצור אביזרי צנרת, שנחנך באזור התעשייה החדש חצור־ראש פינה. במפעל החדש, שהוא שותפות בין קיבוץ כפר הנשיא לבין קונצרן כור מועסקים 115 עובדים, ובשנת פעילותו הראשונה הוא ייצר בהיקף של כ־5 מיליון דולר, מהם יותר מ־80% ליצוא. המפעל פועל במסגרת קבוצת כור מתכת… ומערכות. יו"ר מועצת המנהלים הוא … (מיל.) משה (מוסה) פלד, מנכ"ל הקבוצה. … התחזיות תגיע התפוקה תוך 5 שנים ל… מיליון דולר בשנה, 85% ליצוא.

● סגן ראש הממשלה ושר … והשיכון דוד לוי, ושר האוצר משה נסים … ועדה משותפת לשני המשרדים שתפקידה … לקבוע קריטריונים לסיוע לחברות … במצוקה ודרכי הפעלת הסיוע. הוועדה … בעבודתה בימים אלה. אמורה לסיים … חודש יולי השנה.

● במפגש צמרת אגף מס הכנסה … עם ראשי לשכת רואי החשבון … מס־הכנסה לפניית הלשכה להוריד … המפגש מניכוי מס במקור. … חשבון שהתקיים באילת, … רבינוביץ, כי תוקף אישור … האחרון עד ל־30 ביוני 1986.

סוף עונת ההתפטרויות

לא „קדושים מעונים"

עונת ההתפטרויות עומדת להסתיים. על יכולת החיזוי של אחרים מהבנקאים תעיד העובדה כי לא קראו נכון את המפה, וניסו לדחות את הביצוע הלא־נעים של האקט שנגזר עליהם. כיום רק רפאל רקנאטי מתעקש להמשיך בתפקידו. כאילו לא קרה דבר.

יומרתו של רפאל רקנאטי היא לכל הפחות מפתיעה, במיוחד למקרא הממצאים העובדתיים של דו"ח בייסקי על ניהול בנק דיסקונט.

בפרק על החלפת מניות בין דיסקונט וכלל מאשימים הבנק ומנהלו, החתום על המאזנים, בהצגה מטעה של ההון ובניפוח הרווחים ע"י עסקות מכירה פיקטיביות. הוועדה קובעת גם, ש„בנק דיסקונט וראשיו ניסו להציג עובדות וגירסאות שאינן תואמות את המציאות. רק בשלבים מאוחרים חזרו בהם והודו במקצת, וגם אז לא ניתקו עצמם לחלוטין מגירסתם הקודמת". רק לאחר שהוועדה הציגה לפני ראשי הבנק מערכת הוכחות ששיכנעה אותם כי גירסתם היא בלתי אפשרית, רק אז חזרו בהם במקצת. ההודעה המאוחרת של רפאל רקנאטי רק שכנעה את הוועדה והוכיחה לה כי העדויות הקודמות לא תאמו את המציאות. למרות שראשי הבנק ניסו להציג עסקות אלו כעסקות מסחריות רגילות שלא לצורך ויסות, הם לא נמנעו מלבקש את האוצר לפטור עסקות אלו מהיטל, בטענה כי המדובר בוויסות. לכן אחת מן השתיים – או עדות שקר או, לפחות, העלמת מס.

רקנאטי — המלצה להליך משפטי

במשך שנים רבות הציגו דיסקונט, וגם כלל, מאזנים שלא תאמו את מצב ההון שלהם ורווחים שלא היו, שהגיעו ל־32־12 אחוז מהרווח לאחר מס. הוועדה טורחת לציין כי הדברים חמורים יותר לגבי בנק דיסקונט: „כזכור, הדגישו רפאל רקנאטי ואורי רקנאטי כי כל העסקות בין שני הבנקים היו עסקות להשקעה. הם עשו כן כמעט עד לסוף דיוני הוועדה, וחזרתם החלקית מעמדה זו לא באה אלא נוכח העובדות שהתבררו בחקירת הוועדה".

הוועדה אף ממליצה כי „מן הראוי שהרשויות המתאימות תבדוקנה את הדו"חות הכספיים, את המאזנים ואת התשקיפים, ואת הרווחים שבהם כלולים נתונים הנוגעים או הקשורים בעסקות ההחלפה, ותסקנה בכל המישורים את המתחייב מבדיקה זו".

לא תהיה זו טעות לקבוע, כי כוונת הוועדה לחקירה משפטית של השלכות בתחום הפלילי. קשה איפוא להבין מדוע אין רפאל רקנאטי מנצל את ההזדמנות הנוחה להתפטר מתפקידו, העשויה להקל על הלחץ להעמידו לדין. קשה עוד יותר להצדיק את עמדתו של שר המשפטים יצחק מודעי, אשר מצא לנכון לשחרר דווקא את רפאל רקנאטי, שמעשיו תוארו ותועדו כחמורים ביותר, מביצוע מסקנות הוועדה. בנק איננו עסק פרטי, בו בעל העסק עושה ככל העולה ברעתו; בנק מקבל רשיון עסקי לקבל פקדונות מהציבור ומהווה נאמן לכספי הציבור ועליו להתנהג על־פי כללים מדוקדקים. איש לא ישלול את רכושו של רפאל רקנאטי – הוא יוכל להחזיק במניותיו, אך אין הוא רשאי עוד לנהל. אם ברצונו לטהר את שמו, שיפנה ליועץ המשפטי לממשלה ויתבע ממנו להעמידו לדין. אם יזוכה במשפט כזה, הוא יהיה זכאי מבחינה משפטית, וגם אז ספק רב אם יהיה רשאי לנהל בנק.

מנדלבאום – מדיניות הריבית טעונה חקירה נפרדת

אין לבוא בטענות כלפי ד"ר מנדלבאום בכל הנוגע למסקנות ועדת בייסקי, לאחר שהסכים למלא אחר המסקנות ולהתפטר. ניתן גם לקבוע כי מנדלבאום נכנס לתפקידו לאחר שבתקופת קודמו, ארנון גפני, המניות כבר עלו על עץ גבוה ועל מנדלבאום היה להחליט איך לרדת, או לקפוץ מהעץ בלי לשבור את הרגל.

הדו"ח קובע במפורש, שכבר בתקופתו של גפני (ושר האוצר דאז, יגאל הורביץ) עלה מחיר השוק של מניות ארבעת הבנקים הגדולים פי 1.75 לעומת שווי ההון המותאם שלהם. אולם אשמתו של מנדלבאום היא, כי למרות שהיה מודע למצב מיד עם כניסתו לתפקידו, באוקטובר 1981, לא נקט כל אמצעי כדי למנוע את הידרדרות המצב, להיפך – הוא התחמק מכל טיפול. הוא שמר אך ורק על אי־מעורבותו, אף במחיר היקר של בזבוז מטבע־חוץ, שעל שמירתו היה מופקד בהתאם לחוק.

ד"ר מנדלבאום עצמו טען, כי ביולי 1984 היה משבר אמינות בשוק ההון ותוך מספר שבועות משך הציבור 900 מיליון דולר מן הרזרבות של בנק ישראל. מנדלבאום לא הפיק את הלקחים ולא סגר את הצינור של מכירה חופשית של מט"ח לשם הברחת הון לחו"ל, בצורות חוקיות ובלתי חוקיות. אחד מפקידיו הציע לו, כבר בנובמבר 1981, לאסור יבוא כספים מחו"ל שנועד לוויסות. לפיכך, התנגדותו של הנגיד לספק כסף מקומי לצורך הוויסות, כאשר לא סגר את הפתח של מימון באמצעות מט"ח, לא רק שלא הקלה על הבעיה אלא אף החמירה אותה. נקיטת צעד חלקי זה אינה מנקה את הנגיד אלא מרשיעה אותו עוד יותר. נגיד הבנק המרכזי אפשר לעניינים להתגלגל, מצא דרך לדחות הכרעות וככל הנראה העדיף את האינטרס של אי־מעורבותו האישית על פני טובת המשק. גם הטענה שחלק מהסמכויות היו בידי שר האוצר, איננה הגנה טובה. לנגיד היו די סמכויות ויכולת לכפות את דעתו, הן על הבנקים והן על שר האוצר. דו"ח הוועדה מספק עובדות רבות אשר לדרך בה ניסה ד"ר מנדלבאום להתחמק ממילוי תפקידו. הבעיה היא, שתפקיד מקנה לא רק זכויות, משכורת גבוהה והטבות אלא גם מטיל חובות, ובעיקר – אחריות.

המריע יותר נסיונו של מנדלבאום להציג את עצמו כמי שנתון ללחצים ואיומים במילוי תפקידו. הוא טען באוזני כתבים, כי „גוף פרטי" לחץ עליו להוריד את הריבית, תוך איום לפנות לחברי־הכנסת בדרישה להקמת ועדת חקירה בנושא זה. לא נודע מי היה אותו גוף פרטי ש„איים" על הנגיד, אולם מדיניות הריבית בה נקט הנגיד לאחר ניסוח המדיניות הכלכלית לבטח ראויה להיחקר בוועדת חקירה. הנזק שגרמה מדיניות זו הוא כבד ביותר, וגם על־פי כלכלני הבנק המרכזי עצמו הביא מנדלבאום ליצירת רווחי הון בסכום של יותר ממיליארד דולר תוך תקופה קצרה, ובמקביל כמובן להפסד הון במגזרי המשק השונים ובנק ישראל; שנאלצו לשלם מחיר זה. אין ספק כי אף לאחר מהלומת ועדת בייסקי מן הראוי היה לפטר את הנגיד אך ורק בגלל מדיניות זו, בה הוא נושא באחריות הראשית וכמעט בלתי מחולקת.

הדרישה להקמת ועדת חקירה בנושא הריבית, לא כאיום, נראית מוצדקת ביותר, לאור הנזק העצום שגרמה מדיניות זו לכלל המשק.

צבי טימור

מור החדשות

מועצת מנהלים חדשה בבנק הבינלאומי הראשון

האסיפה הכללית של הבנק הבינלאומי הראשון אישרה אתמול את הרכבו החדש של מועצת המנהלים של הבנק. במועצה יש רק נציג אחד לבעל השליטה החדש בבנק, ז'אק נאסר. זהו עו"ד שלמה תוסיה־כהן, שייצג את נאסר במו"מ לרכישת הבנק. לתפקיד היו"ר נבחר כצפוי צדיק בינו, שיחליף את עו"ד בועז נהיר, האחרון ימשיך לשמש חבר במועצת המנהלים כנציג בנק דיסקונט.

נציג אחר של בנק דיסקונט במועצה הוא יחזקאל פלומין, לשעבר סגן שר האוצר. לבנק דיסקונט 26 אחוז מהון המניות של „הבינלאומי".

נציגי הציבור במועצת המנהלים של הבנק הם אלוף (מיל.) יוסף גבע, יו"ר מועצת המנהלים של „פרוטרום", ומנחם מרון, גם הוא אלוף במיל. ומי שהיה בעבר מנכ"ל משרד הבטחון.

הבנקאי שבחבורת הדירקטורים הוא אלחנן שנון, המנהל כיום את בנק המשכנתאות „מירב", ואשר יפרוש מניהול בנק המשכנתאות ויתרכז בתפקידו כדירקטור.

אייל שגב

תשואות נמוכות באג"ח

הגורמים העיקריים המשפיעים כיום על שוק ההון הישראלי הם המשך ההנפקות של בנק ישראל, גיוס כספים לקרנות נאמנות סולידיות ולמתמחות במניות, הוזלת מחיר הדלק וקיצוץ רמת הסובסידיות — נאמר בסקירה של אחד הבנקים על שוק המניות.

בבנק מעריכים, כי מגמת המסחר החיובית במניות תימשך, אך תוך פעילות סלקטיבית. בשוק האג"ח הגיעו התשואות לפדיון לרמה נמוכה, המפחיתה את האטרקטיביות להשקעה. עם זאת, גיוסי כספים בקרנות סולידיות וחוסר אלטרנטיבות ממשיכים להשפיע לטובה על שוק זה.

להערכת כלכלני הבנק, מדד חודש מאי, שיהיה נמוך מזה של אפריל, עשוי להביא לזרימה מחודשת של כספים להשקעות שקליות כמו המק"מ, השקעות שהניבו תשואה שלילית באפריל.

א.ש.

רקנאטי מסרב להתפטר

רפאל רקנאטי, מנכ"ל בנק דיסקונט, לא התפטר אתמול מתפקידו, למרות תום מועד 30 הימים שהקציבה ועדת בייסקי לבנקאים על מנת להתפטר. רקנאטי שוהה בחו"ל ויחזור לארץ רק בעוד מספר ימים. נראה כי עם שובו תתכנס מועצת המנהלים של הבנק עליה יהיה להחליט כיצד לנהוג בפרשה.

בכל אופן ברור, כי לעמדתו של רקנאטי נגד מישוריו מובטח רוב במועצת המנהלים, שכן 8 מתוך 12 חברי המועצה הם בני משפחתו או נציגים של בעלי־עניין בבנק. רק 4 מתוך 12 חברי מועצת המנהלים הם נציגי־ציבור, וגם אם אלה יצביעו בעד יישום מסקנות ועדת בייסקי עדיין לא יהיה בכך כדי להשפיע על החלטות מועצת המנהלים. אין זה מן הנמנע, כי אם תהיה הצבעה כזאת יביא הדבר להתפטרותם של חלק מאותם נציגי־ציבור.

ספק רב גם אם נגיד בנק ישראל יוכל להשעות את רקנאטי מתפקיד המנכ"ל גם אם ירצה בכך, שכן הוא יכול לעשות זאת רק אם קיימת סכנה מוחשית לקיומו של הבנק, סכנה כזאת אינה קיימת עתה.

הדרך היחידה אפוא להעביר את רקנאטי מתפקידו היא באמצעות שינוי בחקיקה. אולם בכל מקרה קיימת התנגדות בקרב בני המשפחה האחרים לקבל על עצמם את תפקיד המנכ"ל, אם יפוטר רפאל רקנאטי, ובמקרה כזה יתכן אף שבני המשפחה יפרשו מעסקיהם בארץ. בבנק מקווים עם זאת, כי תימצא דרך להתייחס לרקנאטי בצורה שונה מזו שבה התייחסו למנכ"לי הבנקים האחרים, שכן „דיסקונט" הוא בנק בבעלות פרטית.

קיבוצי הצפון חסכו 20% בתעריפי תעו"ז

100 קיבוצים בצפון הארץ, שהצטרפו להסדר מנייה במתח גבוה, חסכו 20 אחוז בהוצאות החשמל שלהם. בשיטה החדשה עברו אותם קיבוצים למדידה במתח גבוה עם הפעלת תעריף התעו"ז (תעריף לפי עומס וזמן).

הפירוש המעשי של השיטה החדשה הוא האחדת צריכת החשמל במיבורים השונים של הקיבוץ, המאפשרת העברת עומס מהיום ללילה. הדבר מאפשר שליטה על שיא הביקוש ולניצול יעיל יותר של פוטנציאל העומס, כמו גם הכדאיות שבהרכבת מכשירי בקרה וכן חסכון מהשקעות. כל אלה מאפשרים לקיבוץ חסכון כספי ניכר.

מערכת המנייה במתח גבוה מאפשרת לקיבוץ גם להגדיל את צריכת החשמל שלו בעתיד, בלי שיזדקק להשקעות נוספות במערכת מנייה.

א.ש.

פחות תיירים בנמל אשדוד

כמות המטענים ששונעו בנמל אשדוד בשנה האחרונה עלתה ב־0.8%. לעומת זאת, המטענים ללא מיתקני התפזורת ירדו ב־5%, עדות להאטה המסתמנת במשק — מסר אילן אור, מנהל נמל אשדוד במסיבת עתונאים. המגמה שהסתמנה היא של ירידה ביבוא בכ־4.7% ועלייה ביצוא ב־3.7%. (2400 אלף טון יבוא ו־4884 אלף טון יצוא).

חלה עלייה מסויימת במספר נוסעים שעברו את נמל אשדוד באניות טיול וסיור — 157 אלף לעומת 132 אלף נוסעים אשתקד. הגידול היה קטן מהצפוי. העלייה במספר התיירים נבלמה בשל פעולות טרור בינלאומי וביטול סיורים. מנהל הנמל מסר כי סיורים רבים בוטלו וסיורים אחרים ייערכו באניות קטנות יותר.

רציף 9, הנבנה והולך בנמל לפירוק פחם בתחנת הכוח באשקלון, יושלם באוקטובר 87' ויעלה 40 מיליון דולר (במקום 120 מיליון). עלות רציף התפזורת המתוכנן בצפון הנמל, עתה עוסקים בהעמקת קרקעית הים עד 14 מטר, על מנת לאפשר מעגן אניות בנפח 100 אלף טון. ברציף ישונעו 3 מיליון טון בשנה, מזה 2.5 מיליון טון פחם. באוקטובר 1989 תושלם תחנת הכוח באשקלון. עד אז הרציף יהיה מוכן לתפעול, לרבות המסוע למאגר הפחם, הממוקם 1.5 ק"מ מהרציף.

ר. גאון

ירידה בשיווק מלט

בשליש הראשון של שנת 1986, חלה ירידה של 3.4 אחוז בשיווק צמנט אפור לשוק המקומי, לעומת התקופה המקבילה אשתקד — כך עולה מסיכומי מחלקת הסטטיסטיקה של מרכז הקבלנים.

מן הנתונים עולה, כי „נשר" סיפקה בחודשים ינואר־אפריל 1986 619 אלף טונות צמנט לעומת 641,200 טונות בחודשים המקבילים ב־1985.

לדברי בנימין קנדלר, מנהל האגף הסטטיסטי במרכז הקבלנים, אם לא יחול שינוי במצב הבנייה תספק חברת „נשר" לשוק המקומי 1.9 מיליון טונות צמנט אפור, ירידה של 5.9 אחוזים לעומת שנת 1985. בה סיפקה „נשר" 2,020 מיליון טונות צמנט. אולם בהתחשב בנתונים חדשים, כמו הסיוע של 88 מיליון דולר שעתיד ענף הבנייה הפרטית לקבל, וכן בתוכניות הממשלה לבנייה ציבורית בהיקף של מיליארד דולר, סביר להניח כי הדרישה לצמנט תעלה מעבר ל־2 מיליון טונות.

„נשר" סיימה את שנת 1985 בהפסד של 2.2 מיליון דולר, בגלל הירידה בצריכה בשיעור של 4.5 אחוזים. בין היתר סגרה החברה 3 מתוך 8 כבשנים, מהם 2 בחיפה ו־1 ברמלה, ופיטרה 64 עובדים.

א.ש.

עליות בהסדר, ירידות בחופשיות

אתמול נמשך מימוש הרווחים במניות החופשיות, שהביא לירידת ערך השוק שלהן ב־0.16%. בעוד ערך השוק של מניות ההסדר עלה ב־0.42%. עודף הביקוש למניות ההסדר הגיע ל־2.7 מיליון ש"ח. למילווה קצר המועד היה ביקוש קטן. בשוק איגרות החוב הסתכמו עודפי הביקוש ב־9.5 מיליון ש"ח, מזה 8.5 מיליון ש"ח בצמודות למדד ומיליון ש"ח בצמודות לדולר.

הציבור השקיע אתמול בקרנות הנאמנות 3.5 מיליון ש"ח, מזה 2 מיליוני ש"ח ב„סולידיות" ו־1.5 מיליון ש"ח במתמחות במניות.

במלווה קצר מועד נעו אתמול התשואות החודשיות בין 1.17% ל־1.49%, תוך מחזור של 5.7 מיליון ש"ח. במחזור זה כלולים מחזורי שלוש הנפקות חדשות של בנק ישראל, בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח. מהן רכש הציבור פחות מ־2.6 מיליון ש"ח תמורה כספית, מזה כ־2.2 מיליון ל־28 ימים, 392 ש"ח ל־56 ימים ו־30 ש"ח בלבד ל־84 ימים. לארבע סדרות מק"מ לא הוגשו פקודות.

בנק ישראל יציע מחר לציבור במכרז שתי הנפקות חדשות של אגרות־חוב צמודות בערך נקוב כולל של 50 מיליון ש"ח, מזה 25 מיליון ש"ח מסוג „גליל" במחיר מינימום של 85% מן הערך הנקוב ו־25 מיליון ש"ח מסוג „שגיא", במחיר מינימום של 89% מן הערך הנקוב.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.24 אג', ב־0.16%, ל־1.4847 ש"ח. דולר נוסעים עלה ל־1.7611. הדולר השחור נע בין 1.61 ל־1.625 ש"ח.

בשוק המניות ירדו אתמול 154 שערים, לעומת 119 שעלו ו־113 שנשארו בלי שינוי. מהם ירדו 24 ב־5% ויותר ו־26 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 4 „מוכרים בלבד" לעומת 9 „קונים בלבד". המחזור בשוק המניות התקרב ל־9.5 מיליון ש"ח, מזה 2.6 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר עלו (ב־%): פועלים ש' – 0.5; כללי – 0.2; בל"ל – 0.5; אי די בי רג' – 0.1; אי די בי ב' – 0.7; אי די בי א' – 0.1; דיסקונט ב' – 0.6; דיסקונט א' – 1.0; מזרחי מ' – 0.9. לעומתן ירדו: פועלים מב' – 2.2; מימון סחר 5 – 1.0. תשואותיהן השנתיות המובילות נעו בין 11.64% (דיסקונט א') ל־11.81% (אי די בי רג'). הפועלים ש' – 11.68%. הפועלים מ' – 11.78%.

במניות הבנקים המפוצלים שמחוץ להסדר היתה מגמה מעורבת. עלו: אוה"ה – 1.1; הספנות 0.5 – 1.7; מי בי – 0.5. לעומתן ירדו הספנות 0.1 – 0.9; כללי מ"ה 1 – 1.6.

במניות הבנק הבינלאומי היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשערו.

במניות החופשיות עלו ב־10%: ליסינג 0.5, ניקוב 1. לעומתן ירדו ב־10%: חקלאות מבכ', הראל 5. למניות ליסשיץ 1 נרשם שער „מוכרים בלבד" פעם שנייה ברציפות.

בשוק איגרות החוב עלו הצמודות למדד ב־0.4% בממוצע והצמודות לדולר ב־0.3%. המחזור הסתכם ב־4.5 מיליון ש"ח, מזה כ־1.2 מיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד.

★ „אופים טכסטיל הדפסת בדים" – הודיעה על הפסד מתואם נקי של כ־94 אלף ש"ח בשנת 1985, לעומת רווח מתואם של כ־13 אלף ש"ח בשנה הקודמת.

אלחנן הורוביץ

● סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש מגיע לישראל בתחילת יולי. בוש אמור להשתתף בטקס הרצת מטוס ה„לביא" במועד זה. שגריר ארה"ב בישראל, תומאס פיקרינג, מפעיל לחץ למניעת השתתפותו של סגן הנשיא בטקס, כדי לא לעורר לחצים מצד לובי התעשייה האווירית בארה"ב, המתנגדת לסיוע שמגישה ממשלת ארה"ב לפרוייקט ה„לביא".

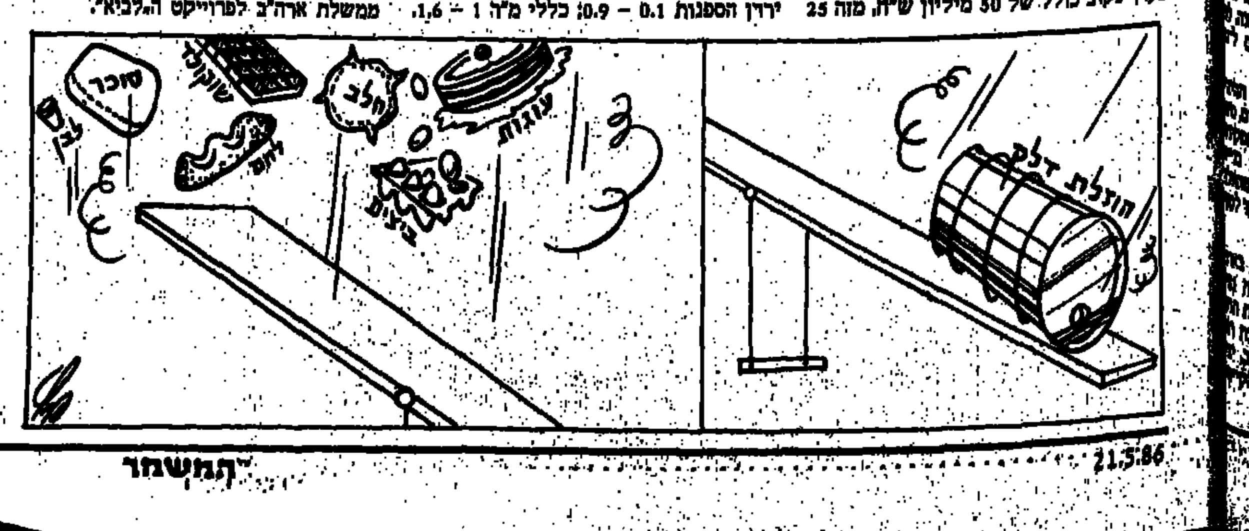

מאת דורית גפן

למה הם מרביצים

התכנית „זה הזמן" חשפה השבוע זוג צעיר, השייך לקטיגוריה של נשים מוכות ובעלים מכים. צריך אומץ־לב להיחשף כך, ולאו דווקא בעניין שיש מה להתגאות בו. אך סוף טוב הכל טוב, ואם היו לי רתיעות בתחילת הראיון עם ריקי ובעלה, הרי בדיעבד הסתבר לי, כי המסר שלו היה חשוב.

ישנן תיאוריות פסיכולוגיות רבות מדוע אנשים מתנהגים באלימות פיזית כלפי האשה, הילדים או חברים. יש משפחות, שבהן האלימות היא נורמה התנהגותית שלומדים לחיות איתה, או לפחות להשלים איתה. רק המקרים הקיצוניים מגיעים לידיעתנו. אך מה על כל האחרים?

מי ששונא אלימות פיזית אינו יכול להבין מערכת יחסים כזו, שבה מישהו „מתפרק" על גופו של מישהו אחר, ומוציא עליו במכות את כל הזעם והתסכול שלו.

הסרנאות של נעמ"ת, שעליהן שמענו ואת תוצאותיהן ראינו אצל הזוג ב„זה הזמן", הן בוודאי דבר חשוב. אך כדי להקדים תרופה למכה, כפשוטו, דרושה עבודה חינוכית וסוציאלית הרבה יותר עמוקה, ובעיקר להכניר את המודעות של בני אדם — נשים, ילדים וגברים (יש גם גברים מוכים), שאסור להם להשלים עם יחס אלים כלפיהם.

נוסטאלגיה זה לא מה שהיה

התוכנית „חיים שכאלה" (חלק ראשון) הביאה לנו את הזמרת יפה ירקוני, שזכתה לתואר הבלתי־נשכח „זמרת המלחמות". עלינו להודות לעמוס אטינגר, אשר הרגיע אותנו כבר בראשית התוכנית, כי ליפה ירקוני אין בעיות פרנסה למרות שאין מרבים לשמוע עליה. אדרבא, היא מרבה להופיע גם בארץ וגם בחו"ל. בימים טרופים אלה של אבטלה — גם זו נחמה חשובה.

לזכותה של ירקוני ייאמר, כי היא אומרת את אשר היא חושבת. כך ציינה, למשל, שאחרי שעשו תוכנית כזו לשושנה דמארי, אולי לשם איזון החליטו לעשות גם לה. מבין השתיים — אני מעדיפה את דמארי כזמרת. ירקוני גם לא הסתירה את אכזבתה על ש„הרסו" לה תוכנית יחיד, שאותה התכוונה להגיש בטלוויזיה. קשה לומר שלא פיצו אותה כראוי וביד נדיבה.

קשה לדעת עד כמה „עוברת" האווירה הפמיליארית (הרבה מאד פנים מוכרות שכבר הופיעו בתוכניות של חיים שכאלה בעבר) שבאולפן לצופה היושב בבית. נוסטאלגיה זה כבר לא מה שהיה פעם. הסיפורים גם הם רובם כבולם מוכרים לאלה שזוכרים את התקופה, ואילו לאחרים אינם אומרים כמעט דבר. מבין כל הסיפורים בלטה העובדה, כי רבים התפזרו לחו"ל, ויש להניח כי אילו היה תקציב רשות השידור גדול יותר — היו מביאים עוד כמה וכמה אורחים מחו"ל. לוותיקים (ובעיקר לוותיקות) היה המיפגש המחודש עם שמשון ברנוי רגע נוסטאלגי מרגש. אני למשל עדיין זוכרת את פניה הנמסות מהנאה של אמי —

לפני שלושים שנה — בכל פעם שהיתה שומעת אותו ברדיו, שלא לדבר על הופעה חיה שלו.

יפה ירקוני מעולם לא היתה זמרת גדולה, אך זה לא הפריע לפופולאריות שלה. אנחנו בוודאי לא נהיה אלה שנשפוט את הדברים שאמרה בראיון מצולם לפני הרבה שנים, לגבי מועד פרישתה. רצונו של אדם כבודו, ומותר לו לשנות את רעתו.

חברים מספרים על יוני

סיפור חייו ומותו של יוני נתניהו, מגיבורי פרשת אנטבה, זכה כבר לתיאורים רבים. אין ספק כי מעבר למבצע הבלתי־שיגרתי של שחרור הנוסעים החטופים של מטוס איר פרנס, שהונחת באוגנדה, לפני עשר שנים, עומדת אישיותו של יוני כאדם, כלוחם וכמפקד. בניגוד אולי לאנשים רבים, יוני הירבה להתבטא ולהביע את עצמו ומחשבותיו, גם בכתובים, והדברים שהותיר אחריו מלמדים על האיש ועל מיוחדותו.

בערב יום הזכרון כינס רם עברון קבוצה קטנה של חברים של יוני יחד עם אחיו, בנימין נתניהו, שגריר ישראל באו"ם. אף כי ציניות היא כמעט הכרח היום, הרי זו מתמוגגת כאשר שומעים על אישיותו של יוני. גם אם אני מסתכנת במליציות, הרי נרמה לי כי ההגדרה של סיפא־וספרא הולמת את אישיותו של יוני ואת דרך חייו. אני מאפיין ומייצג את אותם אנשים צעירים, שלא ששו אלי קרב. אך השתתפו בו מתוך תחושה של אחריות. מכל הסיפורים הרבים היה הסיפור על החלצותו לעזרת חבר פצוע — תוך סיכון עצמי — טיפוסי ביותר לתפישת עולמו ולסולם ערכיו.

תוצרת מובחרת

איזה תענוג לומר בפה מלא, ללא נימות התנצלות בלשהי, שהיתה לי שעת של תנאה אמיתית לראות ולשמוע את אריק אינשטיין, שעולם אינו מתיישן.

זמר נחדר, שמצליח לשמור על ייחודו, על רמה, ובעיקר על רעננות והתחדשות.

התוכנית „תוצרת הארץ" היתה כתול לבן כלבבי ולטעמי.

בעריכת עלינא תורי

פסטיבל ישראל

שרידים של כוח שהשמיד הכל

„רפליקה" — יצירתו של ג'וזף שיינה, בביצוע תיאטרון „הבימה".

מאת ציפי שוחט

דמויות בוקעות מתוך האדמה, אוספות בפראות שאריות סמרטוטים, חלקי גוף, נעליים. בתוך מריצה אוסף של גוויות מוטלות. ברקע צלילים מאיימים של רכבת נוסעת, הולם פטישים, חריקת מתכת, קולות אזעקה, סיצורן מטוסים, קול חרישי של תפילת אדם. „רפליקה", תיאטורליה ציורית מאת הבמאי הפולני יוזף שיינה עם שחקני „הבימה", תעלה בקרוב במסגרת אירועי פסטיבאל ישראל.

הבמה של שיינה היא השתקפות ויזואלית של אמוציות ומצבים. תמונות של עולם חרב המביעות מטען ריגשי עז של אבסורדיות אוניברסלית. גסיסה סופית של אנושות העומדת על סף כלייה. השחקנים הם חלק מהמירקם השלם, בו משולבים אלמנטים פלאסטיים של כובות וחפצים, אשר יחד יוצרים שלמות ויזואלית של קול, חפץ, גוף.

הדמויות, שהן שילוב של דמויות אנושיות ובובות, הם נציגיה של חברה מעוותת. שרידים של כוח אכזרי שהשמיד הכל — כוח שיש בו אימה אינסופית וגיחוך אינפנטילי — והאדם נע בין שני המצבים הללו כמאריונטה על חבל, עליו פועלים כוחות גורליים. למעשה, אין אלו דמויות חיות, אלא דמויות שמעלה שיינה מתוך זכרונו, שהוא הזכרון הקולקטיבי שלנו כמו של תרבות המערב. כאסיר לשעבר של מחנות הריכוז, שם שהה שש שנים, לאחר שנתפס על פעולות חבלה, שואב שיינה את רימוייו מנסיונו. מחנה הריכוז הופך בתיאטרון שלו לתרכיז וסמל לאבסורד של הקיום האנושי — והשפה התיאטרונית שלו מבליטה את השגעון והטירוף. „מעניין לספוג ניצול שואה פולני", אומרת נטע פלוצקי, אחת מרמויות ההצגה, „הבימה שלו שונה, לרעתי. אני מרגישה שהוא לוחם. יהודים הפסיקו להילחם. כאמן, הוא מעבל את הזכרונות. יהודים לא רוצים לזכור. זה לא רק השואה. זה הקיום האנושי שנולד מתוך אסון ומשלים עם הגסיסה. נגד זה הוא זועק".

החומרים לקוחים מהכאנאליה הסובבת אותנו: מתכות, עיתונים, גלגלים ושלשלאות. במרכז הבמה מוצבת כובת ענק, שהופכת כהמשך לאנדרטה עליה חתומות גוויות. הכל מאורגן באיסרר מכוון. „הגלגל", אומרת נטע, „הוא סימבול גיאומטרי של מרכז החיים. יש בו הפוטנציאל של כל הטכנולוגיה ויחד עם זאת הוא כלי הרס. על־ידי העבודה הקולית מחייה שיינה את כל תחנות הרכבת שהובילו את הטראנספורטים — זהו שיעור מספר אחד כמטאפורה שכוללת פשטות ותוכן". נוצר דיאלוג בין הדומם לחי, בין החפץ לרמות, בין האנושי למכאני. הכובות הרבות — כובת אשה בהריון, פארטיזן, האם התלויה על חבל, כובת התינוק ופורטרט האמן לודוויג פיז'ה — פסל שסירב לשתף פעולה עם הנאצים — הם נציגים של דמויות אוניברסליות. גם אם אנו לא מוהים בהם את עצמנו, הם נראים לנו מאוד דומים. הארם בהצגה הופך לחפץ והדומם מקבל חיים. אלה בני־ארם שהנשמה ניטלה מהם — מאריונטות המונעות על־ידי הכוח — הכללי של התעללות אין קץ.

נטע פלוצקי: „הרמויות הן הזכרונות של העבר שלזכרם עושים את ההצגה. לא כראי לשכוח הזיכרון יכול להתריע. מי שעושה את האסון זה הפוליטיקאים. על זה הוא מדבר. אם הפוליטיקאים היו באים להצגה, אולי היה משתנה משהו".

שיינה מדבר בשפת אימאז'ים. כצייר ותפאורן הוא חושב בתמונות. הוא אינו מאמין במילה. המילה איכזבה אותו. את סוג האמנות שלו הוא מגדיר כ„נרוציה ויזואלית — לא ספרותית". — מה זה אומר?

נטע: „ נחתמו חוזי שלום: סטאלין והיטלר למשל. נחתמו חוזים שלא היה להם ערך. כל המילים והחוזים זה הכל לחיצות ידיים. אנשים המשיכו להתפלל ועלו לטראנספורטים – אלוהים לא הקשיב. יחד עם זה הוא רוצה להעלות בסולם האמנות שלו לשמיים. רוצה לפנות לכולם. להיות אוניברסלי".

איך היה תהליך העבודה?

נטע: „כדי לספוג את הרעיון של הבמאי, את המכאניזם של צורת הפעולה שלו, אתה צריך להיות תמים וטיפש. למה? כי עולם הכובות שלו, החלל, הקצב, האנרגיה – הם מוחלטים בתוך העולם האמנותי שלו. כדי להשתלב לתוך החלל הזה אתה צריך להיות כמו ספוג גומי. היינו צריכים לוותר על הכל ולהקשיב לו היטב. המכאניזם שלו הוא סוד גדול. כשהוא מרגים זה נפלא, אבל לקחת את ההדגמות שלו זה קשה".

נטע, בהיותה המתורגמנית של שיינה. „יש עוד שני מתורגמנים – יולי ורני – אבל המשימה העיקרית מוטלת עלי", לא קיבלה במעט הערות מהבמאי ובשעה שיתר השחקנים יוצאים להפסקה עובדת נטע לבדה על התפקיד. „אני הולכת לתפוס אותו כגנב". היא אומרת, „יש לי ואריאנטים שונים אותם אני צריכה לשכוח. הוא כל הזמן אומר לי: אל תעשי לי פה יפאנית. אני עושה זאת באופן תת־מודע".

את הקהל שבא לצפות באירוע מעביר שיינה דרך שני שערים, המפרידים בין העולם החיצוני ובין חלל התיאטרון – שם הוא יוצר עולם הפועל על־פי חוקים משלו. עולם בו הופך הצופה לחלק פעיל ושותף לאירועים עצמם.

סדר התרחשות האירועים על הבמה הוא אסוציאטיבי. החוט המקשר הוא חיי האדם: הלידה, חוסר האונים, ההתאוששות ולבסוף המוות. שיינה נותן תבנית פעולה והצופה הוא זה שמעניק את המשמעות. „החפצים משנים כל הזמן משמעות", אומר אילון קינדלר. רמות נוספת מההצגה. „נעל זה נעל, אבל זה גם זכרון. זה אולי אוכל וזה הכלי שאני מנסה להילחם בו נגד הפאשיסט. נייר זה אוכל וגם הגילוי שזה לא אוכל. קריעת העתונים זו קריעה של הפוליטיקה וגם נסיון נואש לקרוע את העובדות".

„רפבליקה" – הקיום שנולד מתוך האסון

בתמונת הסיום מופיעה ילדה לבושה כנפי מלאכים, הנושאת בידה תמונה וסכיכון, היא מגיעה מעולם אחר, שלא ידע את השואה ומתחילה מחזור חדש של חיים. „רפליקה" – הוא המוות והלידה מחדש. האם, גם השפה מחזור חדש של חיים יביא על עצמו הרס? המסגרת מונחת על חלק מזערי מתמונת השואה. הסכיכון מונע על התמונה. קול אזעקה נשמע ברקע – והסכיכון מסתובב עד אין סוף. חושך.

האם יש כאן תפיסה ניהיליסטית, שאינה משאירה כל תקווה לעתיד?

אילון: „יש ייאוש, אבל גם שיר הלל לאנושי שבנו. שיר הלל ליצר ההישרדות, שמנסה באופן נואש וחסר תקווה לשמר עצמו באופן אינסטינקטיבי־חייתי, גם במקום שאין בשביל מה".

„רפליקה", שפירושה תגובה שחוזרת על עצמה, היא גירסה חמישית של ההצגה. שיינה כתב גירסה נוספת בעקבות פגישות עם ניצולי השואה בארץ. התפאורה והאלמנטים הפלאסטיים נבנו במיוחד בפולין. לרגל העלאת ההצגה כאן וצוות שחקנים ישראלי נבחר על־ידי „הבימה". מודל לשיתוף פעולה פורה של ישראל־פולין.

משתתפים: שמעון בן־ארי, מרתה אדה, יולי רונן, סרג' אלבז, רני קירש, מורי יקואל, אילון קינדלר ונטע פלוצקי.

פסטיבל קאן

מה מריץ את ה„קנונים"

מאת שפרירה זכאי, קאן

השחקנים אל פצינו, ג'ין הקמן, ג'ון מראבולטה וואפי גולדברג, רוי שיידר, אן מרגרט, אנתוני קווין, דיאן קיטון, ג'ולי אנדריוס, מרס פון סידוף, ג'ק ניקולסון, והבמאים רומאן פולנסקי, ג'ון ווסטון, מקסימליאן של, אנדריי קונצ'לובסקי, הרברט רוז, ביל פורסייט, סידני פוריל, ג'ון פרנק היימור ועוד, רשימה שנראית כמו כל המי־ומי של הוליווד ושל תעשית הקולנוע הבינלאומית. ואלה רק חלק מהשמות של אלה שמתכוננים לעבוד בעתיד הקרוב עם חברת קנון של הישראלים מנחם גולן ויורם גלובוס.

נורמן מילר יביים עבורם סרט לפי ספרו „קשוחים לא רוקדים" ויופיע בתפקיד המלך ליר בסרט בבימויו של ז'אן לוק גודאר. לפי דברי מנחם הוא מתאים לכך, „כי יש לו חמש בנות וחיים מטורפים"... ופירלי הגדול הכריז שאת כל סרטיו הבאים יעשה עם קנון.

קשה לתאר כמה גדולים הם נהיו. בשנים קודמות הם היו מורגשים מאד בפסטיבאל. אבל זה היה בעיקר בזכות הפרסומת האגרסיבית שהם ניהלו. עכשיו הפסטיבאל ממש פרוש לרגליהם. העיתונות מלאה בהם. הטלוויזיה מקרינה ראיונות איתם ועליהם. סרטים שלהם יתקבלו למסגרת התחרותית המרכזית, ומסיבות העיתונאים שהם עורכים מושכות קהל רב. במסיבת העיתונאים המרכזית שערכו, כדי לספר על תוכניותיהם ולפזר שמועות בלתי־נכונות, היה מנחם גולן במיטבו. דיבר בכנות ואמינות, ענה בסבלנות וכפרטים לשאלות, אפילו קנטרניות לעיתים, ועשה רושם מצויין. אם עד לפני זמן לא רב התייחסו אליהם כאל „סוחרי קולנוע", עכשיו כבר מדברים גם על סרטי האיכות שהם מפיקים ורשימת היוצרים שאיתם הם עומדים לעבוד מבטיחה זאת. חברת קנון רוכשת רשתות בתי־קולנוע ברחבי העולם, לא כדי לסגור אותם אלא כדי לשפר אותם ולהפוך אותם למקום נעים ונוח, ועל־ידי כך למשוך קהל צופים רב יותר לקולנוע ולהפוך את ההפקות לבעלות סיכוי רווחי. גולן מבטיח לקהל העיתונאים המייצגים ארצות שונות, שרכישת חברות סרטים מקומיות לא באה על־מנת להשתלט על התעשיות המקומיות, כי אם כדי לעודד את תעשיית הסרטים האירופית, הנמצאת בשנים האחרונות בשפל. מטרתם לגלות בכל ארץ יוצרים צעירים ולעזור להם, כי לפי דעתם קולנוע הוא צורך חיוני. יחד עם זה אין להם כוונות פילאנתרופיות, ובעזרת רשת ההפצה שלהם הם מצליחים להגיע לרווחים נאים וכך כל הצדדים יוצאים נשכרים.

פרט לעידוד יוצרים. יש בכוונתם להחזיר לעבודה במאים ותיקים, שלפי דעתו של מנחם בקרונם לא מנוצל דיו. אחד מאלה הוא אלן רינס, הבמאי הצרפתי הנודע (והירושימה אהובתי) אשר יעשה סרט עבור קנון. בשנה הקרובה קנון עומדת להפיק סרטים בהולנד, גרמניה, איטליה, גיברלטר וכירוע לכולנו גם בישראל. 15 סרטי הילדים, המבוססים על הסיפורים הקלאסיים של כל הזמנים, באים לענות על הצורך והחסר בסרטי הילדים. לאחר שאולפני ריסני חדלו להפיק סרטים כאלה, שחקנים מהשורה הראשונה מוכנים להשתתף בסרטים אלה בשכר מינימלי, כי התוכנית היא להעסיקם בזול כדי שאפשר יהיה להוריד את מחירי הכרטיסים. בשעת ההקרנה המיוחדות לכל המשפחה.

בקצרה, על כמה מהתוכניות בעתיד הקרוב: הפקת מיני סריות לטלוויזיה. סרט אשר ביוגרפי על־פי ספרו של גטי „האיש העשיר ביותר בעולם". „מאקבת" בגירסה מוסיקאלית, סדרת סרטים על־פי ספריה של אגאתה קריסטי (והתחלת הצילומים בקיץ), מדברים על הפקת „אמקיה" של קפקא עם פליני, מקווים לצלם את „אאידה" במצרים ועוד ועוד.

הם ייסדו קרן באנגליה לגילוי ופתיחה תסריטים חדשים. ליד ירושלים מקימים אולפנים גדולים במרכז קומוניקציה וזה עדיין לא סוף הרשימה. אם כל זה נראה כמו תשדיר שירות לחברת קנון (נ.ג.: בישראל), הרי אין מה לעשות, אלה העובדות.

כשגולן נשאל על־ידי עיתונאי, מה דוחף אותם להמשיך בקצב כזה, הוא ענה: אהבת הקולנוע, אמונה, מסירות והבטחון שכל עוד יש אנשים צעירים בעולם. הקולנוע ימשיך לחיות.

בעריכת יואב אביב

המירוץ אל המוות

שלושת מירוצי הראלי, קבוצה B, שנערכו השנה, עמדו בסימן מותם של נהגים או צופים. ייתכן שבשנה הבאה תיכחד הקבוצה

ייתכן מאוד, שכבר בשנה הבאה ניאלץ להיפרד מקבוצה B של מירוצי הראלי האירופיים. זאת, בעקבות הלחץ הכבד אליו נקלע הוועד המנהל של פיס"א לאחר מירוצי המוות האחרונים, במיוחד האחרון, בו מצאו את מותם בראלי קורסיקה, הנהג של לנציה, הנרי טויבונן, והנווט שלו, סרג'יו קרסטו.

עם זאת, החליטו חברי הוועד שלא להיכנע ללחץ להפסיק את מירוצי הראלי לקבוצה לאלתר ולהמשיך במירוצים עד סוף העונה, תוך הגברת הבטיחות.

ההתאחדות הבינלאומית כבר עיברה מיסמך בו נכללות תקנות בטיחות גבוהות יותר לגבי המכוניות המשתתפות עצמן. החלטה שיש בה כדי להשפיע מבחינת המסלול, היא בדבר קיצור קטעי המירוצים, במטרה להקל על הנהגים והנווטים.

הוועד גיבש עוד הצעה לגבי עונת המירוצים הבאה שיש בה כדי לפרק, למעשה, את קבוצה B. על־פי החלטה זו, ייאלצו היצרנים לייצר חמשת־אלפים מכוניות מסידרת הייצור המתחרה, במקום 200 יחידות כיום.

לדעת רבים, אם יוחלט ליישם החלטה זו הלכה למעשה, סביר להניח כי היצרנים לא יוכלו לעמוד בדרישות ויעברו להתמקד בשיפור המכוניות של סידרה A. חובבי מירוצי הראלי טוענים, כי יישום ההחלטה יגרום לרבים מהם להדיר את רגליהם ממירוצי המכוניות, משום שראלי קבוצה B הוא הממקד את מירב תשומת הלב.

גם על מירוצי הפורמולה 1 לא פסח המוות. נהג המירוצים האיטלקי, אליו דה אנג'ליס, נהרג בשבוע שעבר שעה שערך מבחנים למכונית הברבהאם B.T־55 החדישה על מסלול פול ריקארד שבדרום־צרפת. מכוניתו סטתה מהמסלול במהירות של 270 קמ"ש ודה־אנג'ליס, שחולץ פצוע קשה, מת מפצעיו יממה לאחר התאונה. דה־אנג'ליס, שעבר השנה לברבהאם לאחר 6 שנים בקבוצת לוטוס, אמנם נמנה עם נהגי הצמרת, אך לא עם הכוכבים הגדולים. במשך 6 העונות בלוטוס הצליח לנצח בשני מירוצים בלבד. הוא היה מפורסם ביציבותו הרבה וכיותר מ־50 אחוז מהמירוצים מתוך 108 המירוצים שאליהם זינק, סיים בין ששת הראשונים. דה־אנג'ליס הוא הקורבן הראשון בפורמולה 1 זה 4 שנים. הקודם היה איטלקי צעיר, ריקארדו פאלטי, שנהרג בעת הגראנד־פרי הקנדי ב־1982.

4 ימים לפני התאונה השתתף דה־אנג'ליס במירוץ האחרון שלו, הגראנד־פרי של מונאקו. היה זה הסיבוב הרביעי באליפות העולם למכוניות פורמולה 1. המנצח בסיומו של המירוץ המתיש והאיטי היה אלוף העולם, אליין פרוסט, במקלארן־טאג. פרוסט, שניצח גם שבועיים קודם־לכן בגראנד־פרי של סאן־מארינו, זינק מהמקום הראשון ולא שמט את ההובלה, למעט קטע קצר שבו החליף צמיגים. שני הגיע קיק רוזברג במכונית המקלארן השניה, ושלישי הגיע הברזילי אירטון סנה, בלוטוס רנו. סנה שבשלושת המירוצים הראשונים זינק מהמקום הראשון, נדחק הפעם לשורה השניה ולא איים על יתרונן של שתי המכוניות האדומות־לבנות. רביעי סיים מאנסל בוויליאמס הונדה, ושתי המכוניות הצרפתיות ליג'יה־רנו עם רנה ארנו וז'אק לאפיט, סיימו במקומות חמישי ושישי. לאחר ארבעה סיבובים, מוביל פרוסט באליפות עם 22 נקודות, כשאחריו סנה עם 19 נקודות ופיקה עם 15. באליפות היצרנים מובילה אלופת השנתיים האחרונות, מקלארן, כשאחריה וויליאמס הונדה.

אור יסעור ובני גרוס

● הלנצ'יה של טויבונן וקרסטו בתחילת מירוץ ראלי־קורסיקה

פראיירים אינם מתים

סיבוב קצר בסוכנויות של יבואני המכוניות בתל־אביב מוציא את החשק להחליף את הטראנטה בגרוטאה חדשה מהקופסה

מעולם לא רכשתי מכונית חדשה. גם כאשר הייתי גזבר בקיבוצי, לא קנינו מכוניות חדשות. רק טרקטורים וכלים חקלאיים היינו קונים בסוכנויות המורשות. אינני יודע אם זה החינוך הסולי האמון על חיסכון וצניעות או התחושה של ביזבוז וניקור עיניים הטמון בנסיעה במכונית נוצצת. בכל מקרה, מעולם לא קניתי מכונית חדשה.

השנה החלטתי לפתוח לגשת לסוכנויות המומקומות באורח מרגין ליד בית „על המשמר". אמרתי בליבי, לפחות נקבל קצת מידע, נלטף את המכוניות, נציץ להן בקרביים, בקיצור, ננצל הפסקה של שעתיים בהפקת העיתון ונקפוץ לראות מה הפסדתי עד היום.

האמינו לי, לא הפסדתי שום דבר. יתר־על־כן, גם אתם לא מפסידים כלום. [illegible]

הנרעיים בינתיים, ללא ספק, הם הסוכנים של מכוניות רנו. [illegible]

אחרי רנו היתה לי הפתעה נעימה במאזדה. באולם התצוגה עומדות היפהפיות מסודרות אונו. פקיד עסוק בסידור ניירות ובשיחה פרטית בטלפון נתן לי להרגיש שאני מיותר. מפריע, מבזבז את זמנו היקר. אז גיצלתי את ההזדמנות, נכנסתי למכוניות, טרקתי את הדלתות, בעטתי בצמיגים, שיחקתי בכפתורים. לפתות זה. ברגע שהפקיד הסב את עיניו סחבתי פרוספקט טכני. פרט אחד קטן לא היה בו: כמה כוחות־סוס לבלימה יש לכל מנוע. טוב, אבל את מי זה מעניין בישראל.

בסוכנות קאפריש של יבואני האלפות ההודרות (יש לי חולשה למכוניות האלה), אני חרשים. זה כולל מע"מ, אבל לא כולל רישוי ואבזורים, וכמובן, לא כולל הפקרה. התוצאה: המחיר של הרנו הזולה על הכביש הוא 20,000 ש"ח, קצת רחוק מ־16,990 ש"ח. וזה עדיין לא כל הסיפור. זה לא כולל שום דבר. לא רדיו, ארבעה הילוכים ומינימום אבזורים. המחיר הוא לגירסה הבסיסית ביותר. עוד עובדה שלא טורחים לציין אותה, ומכחינה זו קשה אינם שונים מאחרים, שהרגו „הצרפתית" מיוצרת בספרד. אילו אני במקום סוכנות סע"ם יבואני סיאט (רונדה, איביזה ומלגה) הייתי מספר ללקוחות שנרגעים מרכישת מכונית מתוצרת ספרד היכן מייצרים את הפיסטה (פורד), את רנו (9, 11, 5־ד), את הפיאט (127) לשעבר, ואפילו פולקסווגן החלו בייצור של מכוניות בספרד.

הייתי לפני שנים אחדות בקיבוצי לשעבר. עם איזה אוטו באת, שאלה אותי חברת גרעין שלי. באלפאסוד, אמרתי לה. אתה היא חשיבה בכנו. [illegible]

מודה) יש לי פרוספקט. החלטתי לוותר עליה. רציתי לראות מה קורה לסתם קונה פוטנציאלי מן השורה. המכוניות יפהפיות, את זה לא הצליחו לקלקל. גם הפקידה האדישה, העסוקה בטיפוח ציפורניה, לא גילתה התעניינות נלהבת. ושלא תטעו, כאן זה לא סובארו. באולם התצוגה היה ארם אחד בלבד פרט לעצוכם הנאמן. האלפא־33 היתה פתוחה בדלתות ובתא המטען, מכסה המנוע היה סגור. יש לה אותו מנוע כמו לסוד, אני זורק לחלל האולם. כן, עונה לי לאקונית בחור אחר, ותוזר לעיסוקיו. שום פרוספקט, שום מידע, שום כלום. אני עם האלפות גמרתי. מצידי שיקנו סובארו, אם ככה הם מוכרים – סליחה על הביטוי – מכוניות, או מצידי שלא יהיו אלפות בישראל. זאת איכות שכנראה לא מגיעה לנו.

בדייהטסו המצב היה קצת יותר טוב. אחרי שהסתובבתי כמה דקות בין המכוניות שאין עליהן שום מידע, אפילו לא מחירים, ניגשה אלי בחורה באמת שאלה לשמה. [illegible]

„ומקום הזוהר שהגשתי שרציתי לסגור לו, היה בסוכנות „הונדה". הקרוב למכוניות בכ"ם או משהו דומה. פקידה אלה שמוכרים את האוטוסידוריוד, כלומר, את המחיר מיקור המפורסמת, וביום את המטרו המקסימלה. לא הספקתי להיכנס ומיד ניגשה אלי בחורה צעירה ונאה ואפילו שחרחורת (עניין של טעם אישי), נתנה לי פרוספקט יפה, סקירה מקפת עם הדגמות על המכונית המתוקה שניצבה באולם, כולל פרטים טכניים, כמו ראש המנוע העשוי ברזל, יחוך הצמיגים, הספק המנוע ועוד. אני, כנראה, לא אקנה מכונית חדשה. עניין לא רציונאלי. אבל אילו הייתי מחליט לקנות, אותו, האמינו לי, גם בגלל המחיר, המוצר — ולא פחות חשוב בגלל היחס — זה היה מטרו של אוסטין.

לוי מורם

היכרות

הם רוכבים ושרים

אמן עיצוב המכוניות האיטלקי ג'יורג'ארו כבר הביא לעולם הרכב עשרות עיצובים יפים ונועזים של דגמי רכב שונים. החודש הציג ג'יורג'ארו רעיון חדש, הוא הוציא משולחן התיכנון שלו את מכונית „הרכבת" ונתן ליצרני הרכב רעיון חדש באשר לצורת הישיבה במכונית. על פי תפיסתו של ג'יורג'ארו נוכל בקרוב לרכוב במכונית וזאת בתנאי שימצא יצרן רכב שיסכים ליישם את הרעיון של רכיבה על גבי מושבים בתוך המכונית. נוסע מאחורי נוסע.

החרדים מבקשים להפסיק גם גרירת רכב בשבת

הוועד למען שמירת השבת פנה אל מנכ"ל „לב מנוע". ברוך לוי, בבקשה לבחון דרכים להפסקת עבודת שירותי הגרירה בשבתות, בציון העובדה שהדבר צריך להיעשות תוך פגיעה מינימלית בנושאי בטיחות.

הפונים ביקשו לקיים ישיבה משותפת בעניין זה.

מנכ"ל „לב מנוע" אומר, כי עם כל הרצון להיענות לפניית הוועד למען השבת, לא ניתן למנוע את הפעלת שירותי הגרירה בשבתות, משום שכל קריאה לגרר או שירותי חילוץ היא בקשה לעזרה־ראשונה שיש להגיש בכל מצב, מה גם שמדובר במתן שירותי גרירה לאלפי נכים ולרכב משטרתי שפעולתו בשבת הכרחית כמו בכל יום אחר בשבוע.

היה מנוע

נסיעה נעימה בקיץ

הקיץ הישראלי החם מציב בפני המכוניות אתגרים לא פחות קשים מהאתגרים שמציב החורף. החורף שעבר על המכונית עלול להשאיר בה את אותותיו, והקיץ יעשה אותות אלה למפגעים. לפניכם מספר טיפולים מומלצים, שאת רובם יכול לבצע בעל הרכב בעצמו והם ימנעו ליקויים ותיקונים.

אל תלכלך. במהלך החורף הצטברו גושי בוץ בקיפולי הפח. עתה הזמן להסירם לפני שיפעלו על שריטות וערות בצבע, כבסיס להתפשטות חלודה. ניקיון תא המנוע, בייחוד המנוע עצמו ותיבת ההילוכים, חשובים לקראת ימי הקיץ. ציפוי של שמן דק ואבק פועלים כחומר בידוד המונע קרינת חום מהמנוע. החום המצטבר בשמן מפחית במידה רבה מיעילות הסיכה ומאורך חיי השמן.

מערכת הצתה לא תקינה עלולה לגרום התחממות־יתר. יש לזכור, כי התנעה חלקה אינה תמיד סימן לתקינות מערכת ההצתה. משך החורף מצטברים לעתים מים במאייד. הם מגיעים משני מקורות: טיפות גשם החודרות למיכל הדלק בשעת תדלוק ומים הניתזים משלוליות אל מסנן האוויר. האבק כתוספת לטיפות המים יוצר בוץ העלול להקשות על המאייד. על כן יש צורך בטיפול וכניקוי המאייד.

בלמים ברקת? שחיקת הבלמים קשה בקיץ מאשר בחורף בשל החום, ריבוי הנסיעות המשפחתיות ועוד. נסיעה בדרכי עפר ובדרכים הרריות גורמים בלאי מוגבר לבלמים ולעליית חום הפעולה ברפידות. התחממות הרפידה מפחיתה את כושר הבלימה. העומס על הצמיגים בקיץ גדול מאשר בחורף. החום גורם התפשטות האוויר באבוב ובצמיג ובכך ליתר־לחץ ולעומס. צמיגים שעשו את שלהם בחודשי החורף, ייתכן שלא יעמדו בעומס הנוסף וסכנת הפיצוץ בהם גדולה. לכן יש לבדוק אותם ולהחליפם אם יש צורך.

תן מים. הטמפרטורה הגבוהה של המים במערכת הקירור גורמת משקעים. אלה מצרים את המעברים ואינם מאפשרים למים מעבר חופשי בכמות הדרושה. לעתים יש במערכת נזילה קלה, שאינה מורגשת בחורף, אבל בקיץ עלול אובדן מים קל לגרום רתיחה. מחירו של ביטול נזילה זול בהרבה משיפוץ מנוע או מאטם ראש המנוע. מנוע המתחמם מעט בחורף עלול להגיע לרתיחה בחמסין.

ברוב המכוניות ניתן לכוונן את המערכת למצבי „חורף" או קיץ. ההבדל בין שני המצבים הוא בטמפרטורת האוויר הנכנס לבית המנוע ולמאייד. כיוונון נכון יקטין את סיכויי ההתחממות ויחסוך דלק.

י. מושקוביץ

מפגעים בדרך

כתב „על המשמר" בקופנהאגן, עלי כהן, הגיע לביקור מולדת קצר, במהלכו התארח גם בגבעתיים. למראה התנהגותם של הנהגים בדרכים הוא התפלא. אך למראה משאית בית־הספר לנהיגה „ינוקי", החונה על המדרכה, הוא באמת נדהם ונשלף את מצלמתו. המשאית שמספרה 84־200 נראית כאן ועונה על המדרכה וקורקת סמוכה שאינה נראית בדיוק כמו תלמידים.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 ארץ מולדת — המלחמה לעצמאות 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — האם אני נחמד 09.20 אנגלית ו' 10.10 מדעי הטבע ה"ו' — העיכול 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — עקבות בחול 11.00 חשבון ו' — קפטיין האף וקפטיין גרף 11.15 HELLO — MYSTERIES ISRAEL
11.30 מושגים ביהדות — הגענו למצוות 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — שעונים ביולוגים בטבע 14.00 העיר האסורה — היא חלק מהעיר פקין 14.50 מהי עירת 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: צמיחת המדינות באפריקה — אלג'יריה צרפתית 16.00 כלי סורות — בניינים צירה 16.20 פיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 16.45 כלכלון — צמיחה כלכלית 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 שמיניות באוויר — תכנית שבועית בשידור ישיר מנחים: דליק ווליניץ וטוליס 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 על ספרות ותרבות 1) אלבר קאמי — סקירה על יצירתו וקטע מסרט מצרי שהופק על פי מחזהו. 2) נעים עריידה — פגישה עם המשורר. 3) מוראד מיכאל — שיחה עם נג'יב נבואני על מוראד מיכאל. מנחים: פרופ' שמואל מורה, פרופ' מ' מילסון, ענן ספרי (ערבית) 19.00 בקו הבריאות: נושא התכנית: סרטן השד א) הגילוי המוקדם וחשיבותו המכרעת. ב) ניתוחי כריתה ושחזור של השד. ג) הדרכה לבריקה עצמית (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 סיפורי ברים — תכנית דו־שבועית על קולנוע מנחה: יונה אליאן 20.30 שניים אוחזין — על כבוד הארם, כפי שהוא מוסבר בתפיסת המחשבה היהודית, וכיצד הוא משתקף בראי העיתונות 21.00 מבט לחדשות 21.30 מוקד 22.05 רחובות זועמים — סרט קולנוע 23.55 מסוקר של יום וחדשות.

רדיו

קול־המוסיקה

06.02 "צלילי בוקר" 07.07 "בוקר טוב" 07.30 "שחרית מוסיקלית" 09.30 "קונצרט בוקר" 11.57 "מגישים שיר" 12.05 "רסי פסנתר" 13.00 "לבקשתכם של אמצע השבוע" 15.05 "בין חברים" 16.00 "אמנים באולפן" ברט ברמן * פסנתר 17.00 "מוסיקה כאן ועכשיו" 18.00 "מאולמי הקונצרטים בעולם" 19.30 "רומנוער" — לנוער המתבגר 20.05 יוסף היידן — לידתה של סונטה 20.57 "מגישים שיר" 21.00 "אופרה של יום רביעי" 22.55 "מילון מוסיקלי" 23.00 "צלילי לילה".

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים 08.05 "חוגה" — עם בני הגדל 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור 10.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.05 רגע של עברית 11.10 השידור היומי לבתיה"ס "ואלה תולדות" — סדרת תכניות בנושאים יהודיים: "רבותי ההסטוריה מומרת" — ניל"י כתבה: רעיה אדמוני ודויד גרוסמן 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "השתקפות השאלה הערבית בספרות העברית": "אדם כערה מערכה" — שיחה עם אהוד בדעזר 12.05 "פתוחי המורת" — מבחר עידים מורחיים 14.05 "לבת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים "מי ישן" — עורכת: רליה סיגן מגישה: מיכל גוית (שידור שני) א. "אור ואלכסנדרה" * ספור בהמשכים מאת יצחק נוי ובביצוע ב. "נגידה" — ספורה של נערה ערבייה — מאת גלילה הוזפרר קוראת: סופר גדאיים. ג. "במכבי" * מאת פליקס סלטן והפעם: פרק שני. 15.00 "התולופון" — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15.55 "מאוצר הספרים" — סקירה על ספר חדש 16.05 "מועדון שעון ההבה" — מעלמה של האדם המבוגר 17.12 "מגישים שיר" 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" — "פנאת ישראל ואנטישמיות": "פרשת דרייפוס והנטיה הזכרותיים" — חלק ראשון 18.06 "מינחת ערב" — משור יומי להוי דתי ומסורת 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 סיכום ההלכה היומית 19.30 שידורים לעולים 22.05 "חגר מאחו כוכב" * תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי * עורכה ומנחה: מילכה למרן

רשת ב'

06.57 רגע של עברית 07.00 "הבוקר הזה" — עורכים: יוסי אבגר ושלום קיטל 08.05 "סעו לשלום" 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.10 "כל נבעי הרשת" — מגזין יומי 12.10 "גל פתוח" — חדשות ומוסעים 13.00 "בחצי היום" — חדשות ומוסעים 14.04 "יש ענין" — עם גבי גזית 15.10 "רגעי קסם" — בעריכת אורים וייל 16.05 "שירים ושערים" — בעריכת יעל בריודה 17.10 "יומן כלכלי" — עורך: גרשון אלתר 17.30 "על מסעים ואנשים" — מגזין השעה והתבורה 18.06 "מוקד" — עורך ומנחה: יצחק גולן 19.00 "היום הזה" — עורכים: גלעד שר ומרדכי חיימוביץ 19.35 "מוקף לעניני צבא ובטחון" — עורך: רוני דניאל 20.05 "מבט לפולקלור" — יום בעירייה — על טבריה בשבוע הילולה מאיר בעל הנס 21.05 "שיר לדרך" 22.05 "עוד לא רקדתי די" — ריקודי־עם 23.05 "משחקי לילה" * בעריכת זאב עבר

גלי צה"ל

05.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.05 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים הקשר בין פוטוסינטזה וצורה. מרצה: פרופ' צבי וקס. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם ראודור בנזימן, יצחק קינר אילנה דיין ויעל דן. 09.05 "אלה בוקר" — עם אלי ישראלי 10.05 "הפסקת 10" * עורך: שרון מולדאבי עם מיכל ניב 11.05 "נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 "קשר רדיו" — עם אברי גלעד 14.05 "רו רה יומי" — עם רובי לנץ ודני קרפל. 15.05 "פגישה יומית" — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 17.00 יומן גלי צה"ל 17.30 "ערבסק" — מגאזין לענייני המזרח התיכון. עורך ומגיש: אלדר בק. 18.05 "יער משורר" — מגאזין לענייני צבא וביטחון. עורכים ומגישים. יצחק טוניק ויוסי עבארי. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 "מה יש" — עם ארז טל 20.05 "לא רק פופ" — עורך ומגיש שרון מולדאבי 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים הקשר בין פוטוסינטזה וצורה. מרצה: פרופ' צבי וקס. 22.05 על הרגש ועל הכייפק — שירים שהחברה אוהבים 23.05 "לילה לילה" — עם יואב קוטנר. 23.55 "שיחת חצות" — עם העיתונאי יצחק ליבני. 00.05 צפורי לילה קלאסיות — עם ארי פרנקל. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה עם לאה עוז. 05.05 צלילי בוקר

רשת ג'

06.11 "בחורה לאושר" — להיטים וותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 "מה, כבר תשע?" — עם אבי אתגר 10.05 "דברים טובים" — עם שמירה אימבר 11.05 "רק מוסיקה" 12.05 "שעה תמימה" — עם מלאכי חוקיה 13.05 "רק בימי חול" — עם מנחם פרי 14.05 "לי ולך" * שיר וברכה 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי 16.05 "מוסיקה לענין" 17.05 "הצגה יומית" 18.05 "היה היו" — מצעד להיטים ישנים 20.05 "עם כל הנשמה" — עם משה מורד 22.05 "משלנו" — שירים עבריים 23.05 "הלילה הוא שירים"

קולנוע

תל־אביב

4.30 .7.15 .9.30 אסתר: נאדיה

אורלי: מורשת הולקרופט
בית לסין: פנגדאנגו 23.15
בניהודה: נפגש בסיבוב
גת: פעמיים במשך החיים
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
הוד: רמו
מוזיאון תל־אביב: חיוך הגדי
לימור חדש: 9½ שבועות של שכרון חושים 9.30 .7.00
פאר: יחסים אסורים 9.30 .7 .4.15
סינמה 1: מחוץ הדלתא
סינמה 2: פירמידת הפחד
פאריס: מסע עסקים של אבא 9.30 .7.15 .2 ,11

רבחן:
חן 1: סילבראדו 9.45 .7.20 .5
חן 2: שורת המקהלה 9.40 .7.25 .5.00
חן 3: מרגלים שכאלה 9.40 .7 .5
חן 4: נאטי גאן 9.40 .7.20
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 9.40 .7.30 .5.00
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15 .5.45
תל־אביב: שודדי השחקים 9.30 .7.15 .4.30
תכלת: להב משונן 8.00
צוותא: חייל הלילה

רמת־גן

אואזיס: גברתי המאמן 9.30 .7.15 .5
לילי: 9½ שבועות של שכרון חושים 9.30 .7.15
ארמון: נשר הברזל 9.30 .7 .5
רביגן:
גן 1: שורת המקהלה 9.40 .7.30 .5
גן 2: מסע עסקים של אבא 9.40 .7.20 .5
גן 3: פעמיים במשך החיים 9.30 .6.50 . 4.15
גן 4: להב משונן 9.45 .7.20 .5.00

ירושלים

אדיסון: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים 9 .7 .4.30
אורנע: גבירתי המאמן 9 .7 .4.30
בית אגרון:
שלגיה ושבעת הגמדים 16.10
קוכלנקה 18.10
תצוגת הקולנוע האחרונה 20.15
חבורת הלוחמים 22.15
הסיפור האמיתי של קרולה מורן 24.00
בנייני האומה: הסיפור האמיתי 9.15 .6
כסיר: זכרונות מאפריקה 9 .5.45
הבירה: נפגש בסיבוב 9 .7 .4.30
מיטשל: אלני 9.00 .6.00
סמדר: הכל ולא כלום 9.15 .7.00
אורגיל: שורת המקהלה 9.15 .7 .4.30

חיפה

ארמון: נשר הברזל 9 .6.45 .4.30
אורה: זכרונות מאפריקה 9 .6 .4
חן: גברתי המאמן 9.00 .6.45 .4.30
עצמון: נפגש בסיבוב 9.15 .7.00 .4.30
פאר: מרגלים שכאלה 9 .6.45 .4.30
קרן אור המחודש: מסע העסקים של אבא 9.00 .6.30
רון: פירמידת הפחד 9.00 .6.45 .4.30
אמפי: רמו 9.15 .7.00 .4.30
אורלי: שורת המקהלה 9 .7

נתניה

שרון: סוניה האדומה 9.15 .7.00
סטודיו: הכבוד של פריצי 9.15 .7.00

חולון

סביון: זכרונות מאפריקה 9.30 .7.15 .4.30
מגדל: פעמיים במשך החיים 9.30 .7.15 .4.30
ארמון: נשר הברזל 5 .7.15 .9.30

בתים

עצמאות: לחיות ולמות בל.א. 9.30 .7.15 .4.30

הרצליה

היכל: חיות ולמות בל.א. 9.00 .6.00

באר־שבע

חן: פירמידת הפחד 9.30 .7.00

חדרה

תוף חדרה: כפילה למוות 9.15 .7.00

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ד', 21.5
תיאטרון הבימה:
המלך מתיא הראשון: 16.00
צ'כוב צ'כובה
הבימרתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה
קומדיה: 9.30 ,7.30
קסטנר —
בתיאטרון חיפה: 20.30 ,16.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 21.5 בשעה 20.30
קתרין גאייר (סופרן)
ואלן מרכס (פסנתר)
ביצירות מאת ברהמס, שנברג
סקריאבין ורוול

שירותים ● עזרה ● התבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים
קופ"ח עין יהב, חולון.
חולון
אסותא — טרומפלדור 4.
קופ"ח — עין יהב.
ירושלים
ביה"ח שערי צדק, שערי צדק, בית וגן.
נתניה
גבע — שער הגיא 14.
פתח־תקוה
סופרפארם — שפירא 43.
רמת־גן
השרון — ירושלים 23.
תל־אביב
בריאות — המלך ג'ורג' 28.
סניטס — אבן גבירול 83.
חיפה
יבנה — אבן סיני 7.
רחובות
כללית — בני משה.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ה', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● ביקור חולים — ילדים.
● הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
● הדסה ה"צ — כירורגית, אורטופדית.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שלך
ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל בתל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171.
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111.
ער"ן חיפה — טל' 04־672222.
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111.
ער"ן נתניה — טל' 053־33316.

סילוק מוקשים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 1244 חורה — 22444.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־20.00—08.00, בימי ו': 08.00—15.00 טלפונים: 03־433500, 03־433500.
יד ביד — ארגון קשבת בטלפון
לילד ולנער — קו לנוער במצוקה:
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
נהריה — 04־920014 (11.00—20.00)
קו פתוח לחולים במצוקה
בימי ב' ו־ד' — טל. 222732.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, [illegible] רמלה — 101, טל' 08־221022, [illegible] טלמון 065־93334, טבעון — 101, [illegible] נהריה [illegible] ים — טל' 5612111, באר־שבע — טל' 057־74767.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'־ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30
לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'־ה': 16.00

מכבי ברק 8.18
לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00
לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00

מוניות בת־גלים:
לירושלים: א'־ה': 7.00
לתל־אביב: א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30
מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
לירושלים: 5.35

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון

עיריית אשקלון

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה 1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה בקשה ע"י כלאיש מאיר וחנניה להקלה: מהות הבקשה: הקלה בי"ד בניה בחישוב לקומה לחלק היחסי של התחומים מבקשים 28.63% במקום 27% המותרים, כולל מבנה עזר עפ"י ת. מתאר 4/ג/101/00, בכתובת: רח' ביאליק 133/13, גוש 1963 חל' 31, שמשון, אשקלון.
המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע כתוצאה מאישור ההקלה, רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשישה העתקים במשרדי הוועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

בנימין וקנין, מ"מ ראש העיר
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה אשקלון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הודעה על־פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 38 בגוש 7731 ברחוב ההגנה — דהיינו: תוספת בניה של 5.4% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדויקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

תיק: 3593 אינג'. י. בהנא — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]
י. כספי, מ/ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]
י. כספי, מ/ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
[illegible]
י. כספי, מ/ראש העיריה, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 30 בגוש 8217 רח' ארלוזורוב מס' 39 בתריגה. מאושרת כהקלה: 1% נוסף ל־6% מאושרים תוכנית מס' 73/86. את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ובניה עומר

בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י מר־גב' קרון צבי ולידיה הקלה בקו הבניה צדדי מערב 8 ס"מ בגוש 38558 חלקה 58 רחוב השיטה מס' 64 בניגוד לתכנית — שינוי תכנית 14־03־102־40.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר. ברחוב רותם בימים א', ב', ג', ד', ה' בין השעות 8.00־12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות 17.00־19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה.

זיק ארז
יו"ר הוועדה המקומית עומר הדרום

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
תשריט תלונת מס' 244/86
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי שם: יצחק קרן קדושה הרצליה בקשה [illegible] לקרקע שבמקום: שם הישוב הרצליה רחוב הנשיא־אחי דקר גוש 6667 חלקה 517־518 ומהות הבקשה/ההיתר לגבי [illegible] לאחד ולחלק את החלקות מחדש [illegible] לתכנית מס' 188. כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה של נהריה

הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבניה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי הבניה, דהיינו הרחבת מגורים קיימים בקומה ב' בגבול של 7.16% בניה במקום 6.25% בניה המותרים, שעל החלקה 306 בגוש 18209 רחוב ביאליק 8 נהריה. את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעיריית נהריה, לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום מודעה זו.

ח. לבב, יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מבוא העמקים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים הופקד שינוי תכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 3534 שינוי לתכנית מתאר מס' 1253 — שינוי תוואי דרך מס' 3, כפר רינה, ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 17524 חלקי חלקות 115, 116; גוש 17626 חלקי חלקות 2, 3.
עיקרי מטרת התכנית: א) שינוי תוואי דרך מס' 3 ושינוי ברוחב הדרך המרצעת ובמרווחי הבניה הקדמיים; ב) התאמת מיקום ואתר לבניין ציבורי למצב הדרך המוצע.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית, וכן מהנדס הוועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המחוזית האמורה.

[illegible] יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון

צריך גול(דר) בחיים

מכבי ת"א צעדה ביתרון 0:1, הרעידה פעמיים את משקוף שער בית"ר ירושלים, החמיצה כדור עונשין מ־11 מטרים, אבל לגמר הגביע העפילה בית"ר ירושלים בזכות שער נצחון של אבי גולדר ★ המצטיין במגרש: שלמה שירזי ★ הגמר ביום שלישי בשבוע הבא: בית"ר ירושלים נגד שמשון ת"א, שהביסה 0:4 את מכבי חדרה

מאת משה רוזנברג

מסורת המשחקים המלהיבים בחצי הגמר נמשכה גם אמש. 35 אלף הצופים נהנו ממשחק מהיר, עשיר באירועים ליד רחבות שני השערים, מבצעים מרהיבים. ארבעה כרטיסים צהובים עקב משחק נוקשה, שלושה שערים והחטאה של כדור עונשין מהנקודה הלבנה. בסיומה של הדראמה ניצחה בית"ר ירושלים 1:2 את מכבי תל־אביב והעפילה לגמר.

מכבי תל־אביב הוליכה כבר בדקה השמינית 0:1 אבל הבית"רים בהתאוששות גדולה הישוו עד להפסקה. לאחר ההפסקה ניתנה ליוסי קרמר ממכבי תל־אביב הזדמנות גדולה להעלות את קבוצתו ליתרון אבל את כדור העונשין מ־11 מטרים שבעט שטוח הדף יוסי מזרחי בזינוק מהיר. במחצית זו התנהל משחק מהיר, התקפה רודפה התקפה, לשתי הקבוצות ניתנו מספר הזדמנויות אבל את המלה האחרונה אמרו הבית"רים מירושלים.

רק דקות הפתיחה התנהלו בעצלתיים. אולי בשל השמירות האישיות. אודי אשש נצמד לאלי דריקס ומשה בן־הרוש פיקח על מוטי איוניר. מנגד ניסה ארז לולו לנטרל את אורי מלמיליאן וחי קרייס את אלי אוחנה.

ההזדמנות הראשונה במשחק ניתנה לבית"ר ירושלים כבר בדקה הששית. אלי אוחנה, שפתח טוב ונחלש בהמשך, הדריץ באגף שמאל את שלמה שירזי. זה הגביה למרכז הרחבה ויעקב שוורץ שהיה מהבולטים בשורות בית"ר החטיא שער בטוח מול בוני גינצבורג.

חלפו דקתיים וצהלה במחנה התל־אביבי. מוטי איוניר הפתיע בכדור עונשין מ־25 מטרים בחצי גובה את יוסי מזרחי שוער בית"ר שלא זז ממקומו והכדור נעצר ברשת. 0:1 למכבי תל־אביב.

שחקני בית"ר נראו בהלם. מכבי תל־אביב המשיכה לתקוף וחיים גולדברג ניסה כוחו בבעיטות מטווחים ארוכים לשער הירוק.

אורי מלמיליאן שפתח בהססנות התחיל להתעורר ובעזרתו של יעקב שוורץ שלחו השניים שוב ושוב את גולדר ואוחנה לעבר שער הירוק.

בדקה ה־35 הגביה יעקב שוורץ כדור קשתי לרחבת מכבי תל־אביב, בוני גינצבורג שגה ביציאתו ואלי אוחנה נגח מעל השוער וקבע את תוצאת המחצית 1:1.

בפתיחת המחצית השניה שוב תקפה מכבי תל־אביב בניצוחו של בני טבק שפרץ מהאגף במהירות מסחררת. חיים גולדברג הריץ את טבק לתוך הרחבה הירושלמית וחנן אוולאי הכשילו. השופט עובדיה צבי (טוב) הורה על הנקודה הלבנה. יוסי קרמר בעט שטוח לפינה השמאלית ויוסי מזרחי (דקה 46) תיקן את שגיאתו מהשער הראשון שספג ובזינוק הדף את הכדור.

ההמשך היה שייך לבית"ר ירושלים או ליתר דיוק לאורי מלמיליאן ושלמה שירזי המסוכן, ואמנם לאחר מבצע אישי מרהיב של שירזי (71) שהסתיים בהדיפה של גינצבורג לקרן הושג שער הנצחון. שוב היה זה שירזי בעל הכושר הגופני המרהים שפרץ באגף ימין, חלף בהטיית גוף שלושה ממגיני מכבי, חדר לרחבה, הסיט את הכדור לאבי גולדר, שהיתל בחי קרייס ומחמישה מטרים הכניע את גינצבורג.

כדור הנגיחה של אלי דריקס למשקוף שער בית"ר ירושלים בדקה ה־77 מנע שיוויון אבל זה עוד לא היה הסוף. בדקה ה־88 כמעט 1:3 לבית"ר ירושלים אלא שחי קרייס הרחיק מהקו את הכדור שבעט אורי מלמיליאן.

ואז הגיעה הדקה ה־90. מכבי תל־אביב בנסיון תקיפה אחרון שיגרה את אלי דריקס למשימת התיקו. דריקס בעט בכדור וזה ננעץ ב...משקוף. אולי כדי לחזק עוד יותר את התחושה שאכן לא היה זה הערב של מכבי תל־אביב.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, קרוש, (מלכה), ח. אוולאי, אשש, ד. אוולאי, שירזי, בן־הרוש, שוורץ, מלמיליאן, אוחנה (ב. כהן), גולדר.

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, קרמר, א. כהן, קרייס, א. לוי, גולדברג, לולו, גריאני, טבק (א. נתן), דריקס, איוניר.

ארבעת הכובשים של שמשון תל־אביב אתמול לאחר הנצחון 0:4 על מכבי חדרה. מימין לשמאל נראים אפרים ארביב, אבינועם עובדיה, גדעון דמתי ויום־טוב שוקרון (צילם: אריה קנפר)

שמשון לא נבהלה מהפתעות חדרה 0:4

מאת נפתלי כהן

"הסינדרלה" מכבי חדרה מליגה א', שהצליחה "לגזוז מחלפות שיער" של שלוש לאומיות (מכבי שעריים, הפועל פ"ת והפועל באר־שבע) לא הצליחה לגזוז את "תלתלי שמשון", אתמול בחצי־הגמר בגביע המדינה והובסה 4:0.

מכבי חדרה הצליחה להגיע למעמד המפתיע של חצי־הגמר. היתה זו פעם ראשונה שקבוצה מליגה א' פילסה דרך למעמד המכובד.

כוונתה של מכבי חדרה היתה לנהל משחק איטי בפתיחה, בתקווה שלא לספוג שער מהיר משחקני שמשון המנוסים. אולם לא הצליחה במשימתה. כבר בדקה ה־15 שכן כדור ראשון ברשתה.

במחצית הראשונה ניתנו לשמשון שלוש הזדמנויות, שאחת נוצלה. אפרים ארביב שיגר בדקה ה־15 כדור מ־20 מ' לרשת חדרה — 0:1. כל שאירע במחצית הראשונה, החלשה והמשעממת, היו בעיטת עונשין נוספת של ארביב בדקה ה־28 שחלפה מעל הקורה, וכדור נגיחה של גדעון דמתי בדקה ה־30, אותו הרחיק מהקו הבלם רוני וייצמן.

מכבי חדרה שיחקה היטב במרכז השדה, אך לא הצליחה לסכן את שער שמשון.

במחצית השנייה שינסה שמשון מותניה ובדקה ה־51 מסר עובדיה ימינה, לאבי מלכה; זה הטעה את מגינו, הגביה לרחבה, שם ניצב יום־טוב שוקרון בלתי־מכוסה ונגח פנימה — 0:2.

בדקה ה־53 הורחק רחמים הרוש מחדרה שפגע בשחקן שמשון, אלי כהן.

שמשון המשיכה בלחצה ובדקה ה־55 ביססה את יתרונה. אבינועם עובדיה, שתיעתע במגיני חדרה בתוך תיבת ה־16 מסר, לאחור, לגדעון דמתי, ששלח מ־18 מטר כדור שטוח ופנימה — 0:3.

בדקה ה־79 תיעתע שוב אבינועם עובדיה, גיבור המשחק, בהגנת חדרה, נכנס לרחבה, ומ־10 מטר בעט כדור קשתי מעל השוער גדי רגני פנימה — 0:4.

שפט יהושע לויה, לעיני 15 אלף צופים, באיצטדיון רמת־גן.

● שמשון: לסר, עובדיה, אלי כהן, אפרים שמעונוב, אורי כהן (דהרי), יפתח הלוי, הלל, ארביב, אבי מלכה, דמתי, שוקרון (ארמוני).

● מכבי חדרה: דגני, קרוק (חיים מויסה), וייצמן, דורי איילון, גולן, חבטי, הדריש, יעיש מויסה, סבג, נחום יצחק.

איוניר ושמעונוב בביה"ד המשמעתי

מאת אשר גולדשלגר

מוטי איוניר ומנשה שמעונוב, שני כוכביה הבין־לאומיים של מכבי תל־אביב, יועמדו הערב בפני בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל. איוניר יסיים הערב את עונת המשחקים לאחר שצבר שבעה כרטיסים צהובים.

מנשה שמעונוב יועמד לדין אחרי שהורחק במשחק רבע־גמר הגביע מול מכבי פ"ת.

שלושה שחקנים לאומיים נוספים ממכבי פ"ת יועמדו הערב לדין. מנשה נוריאל שהורחק ברבע־גמר הגביע, נגד מכבי תל־אביב; רפי כהן ושאפיק אל־הוזייל שצברו חמישה כרטיסים צהובים.

קבוצת בית"ר ירושלים תועמד הערב לדין משמעתי בגלל זריקת רימון־עשן לשדה במשחק הליגה עם מכבי פ"ת. גם מנהל הקבוצה, אברהם לוי, שעלב בשופט עובדיה בן־יצחק, יועמד הערב לדין.

רוקמן הלהיב במדי וינגייט

כדורגלן הפועל חיפה, רונן רוקמן, היה מכב קבוצת מכון וינגייט שגברה בפתיחת יום הספורט הבין־לאומי של אס"א בת"א על אוניברסיטת ת"א — 1:2.

במשחק קט־רגל ניצחה הורוזינטה מבראזיל את בר־אילן 0:2 ואת אוהלו 2:3. אוניברסיטת ת"א הכניעה פעמיים 0:4 את אוניברסיטת חיפה והמכללה הטכנולוגית מבאר־שבע.

בכדורעף: כלרהורוזינטה — אוניברסיטת ירושלים 0:2; אוניברסיטת ת"א (עם רז בורר, אלדר שלם וארנון עמיר) — ירושלים 0:2.

בכדורסל עלתה אוניברסיטת אינסברוק מאוסטריה לגמר בנצחה את ירושלים.

בשחייה הצטיינה ליאור בירקן מירושלים שניצחה ב־100 מטר פרפר וב־100 מטר גב. כן הצטיינו שחייניות בראזיל.

1000 ספורטאים ב־120 קבוצות נוטלות חלק באירוע שיסתיים היום כשייערכו תחרויות־הגמר.

בלוק נחת לסיכום פרטים

גאר בלוק המיועד לאמן את נבחרת ישראל הגיע אמש ארצה יחד עם עורך דינו.

מחר יישבו חברי ועדת החמישה עם המזכירות להתאחדות לכדורגל והמאמן ההולנדי כדי לסכם את תנאיו הכספיים.

אם המו"מ יסתיים מחר בחיוב תאשר מזכירות ההתאחדות את מינויו של בלוק פורמלית.

המאמן ישוב לארצו ביום שישי או ראשון לאחר חתימת החוזה.

ניוברגר: זה יהיה הגביע העולמי הטוב ביותר

נשיא הפדרציה המערב־גרמנית לכדורגל, הרמן ניוברגר, אמר אתמול כי הרכב ה־24 נבחרות בגביע העולמי במכסיקו הוא הטוב ביותר מזה שנים רבות, והוא מצפה כי הנבחרות יזכו להצלחה עצומה.

בראיון רדיו שיבח ניוברגר את אירגון הגביע העולמי מצד שלטונות מכסיקו ואמר כי אין הוא צופה בעיות גדולות.

הוא העיר "לראשונה מזה שנים רבות יש לנו באמת את הנבחרות הטובות ביותר. כור תחשב בעובדה כי רמת הכדורגל שונה בין חמשת היבשות".

קרייס קורס לרגלי גולדר

שנית לפני שער הנצחון. אבי גולדר מבית"ר ירושלים "משכיב" את חי קרייס לפני שבועט לרשת מכבי תל־אביב, בחצי הגמר המלהיב אמש ברמת־גן. (צילם: אריה קנפר)

שלום לליאז' — הלוואי כך באנטורפן

טיול נחמד נגד איסלנד החלשה 64:93

מאת יצחק ויסהוף
שליחנו לבלגיה

הנצחון ה־200 של ישראל
נבחרת ישראל בכדורסל קצרה אתמול נגד איסלנד את הנצחון ה־200 שלה בזירה הבין־ארצית מתוך 366 משחקים. מספר ההפסדים — 166 ותיקו אחד.

נבחרת ישראל סיימה את הופעותיה בבית ב' באליפות אירופה, דרגה ב' בכדורסל בליאז', בנצחון מוחץ על נבחרתה החלשה של איסלנד — 64:93. בכך חתמה ישראל את משחקיה בליאז' בחמישה נצחונות.

הנבחרת לא נזקקה למאמץ מיוחד כדי לגבור על האיסלנדים הסימפטיים. כל תריסר שחקני ישראל שותפו ועמוס פרישמן, שחימם את הספסל במשחקים הקודמים, פתח הפעם בחמישיה, יחד עם מוטי רניאל, דורון שפע, לאוואן מרסר וההווארד לאסוף. חמישייה זו "גימגמה" מעט בפתיחה והאיסלנדים הצליחו לנהל מאבק שקול עד לדקה ה־6 — 12:12. כאן נעצרו נוכח שמירה ישראלית מעולה ובמשך שש דקות לא קלעו אף נקודה לעומת 13 של ישראל. בדקה ה־15 החליפו עדי גורדון ועופר פליישר את פרישמן ומרסר, וקודם־לכן נכנס ניר רכליס, במקום לאסוף. רכליס הפתיע לטובה ולחם כהלכה. בהפסקה היתה התוצאה — 31:41.

גם במחצית השנייה התחלפו שחקנים ישראליים בשיטת הסרט־הנע. חן ליפין, שלא שיחק במחצית הראשונה, החליף את גורדון. בדקה ה־28 הוליכה ישראל — 42:63, אך בדקה זו חזרו שחקני החמישיה הראשונה, בכוונה לתרגל לקראת המשחקים באנטורפן. הפרש־השיא נרשם בדקה ה־38 — 56:87, אולם בסיום הצליחו האיסלנדים לצמצם במעט, לאחר שניצלו חילופים נוספים בנבחרת ישראל.

11 שחקנים קלעו, לבד מעדי גורדון. בין המחליפים הפתיעו לטובה ניר רכליס, שקלט 11 כדורים חוזרים; עופר פליישר (10 כדורים חוזרים), עמוס פרישמן והארי רוזנברג. הריבאונדר המצטיין בישראל יה לאוואן מרסר — 15. מרסר שיחק 23 דקות וביצע שלוש חסימות.

ישראל זרקה לסל 62 פעם ודייקה ב־32 (52 אחוז); בקליעות 3 נקודות רק 4 מ־14 (זלוטיקמן 2; רניאל — 1 וליפין — 1), ובעונשין — 17 מ־29. איסלנד דייקה ב־18 מ־57 מהשדה (32 אחוז); 5 מ־15 ב־3 נקודות ו־13 מ־18 בעונשין.

לישראל היתה עדיפות בקליטת כדורים חוזרים — 53 לעומת 42 של האיסלנדים.

שפטו סטויצ'ב מבולגריה והוזר מאוסטריה.

● לישראל קלעו: רניאל 21 (8־13; 1־1; 2־4); זלוטיקמן 15 (2־9; 2־3; 3־6); מרסר 12 (5־8; 2־4); רכליס 8 (3־5; 2־4); שפע 8 (4־7; 0־1); פרישמן 6 (3־4; 0־1); פליישר 6 (2־5; 2־3); רוזנברג 6 (2־3; 0־4); שטינהאואר 4 (2־2); לאסוף 4 (1־5; 2־3); ליפין 3 (1 מ־2 ב־3 נקודות); וגורדון 0 (0־2 בעונשין).

● לאיסלנד קלעו: קולבינסון 13; מגנוסון 8; פורקלסון 8; גונדרנסון 8; סיגרדסון 6; ניקלסון 6; גוסטבסון 5; טופרסון 4; אולסון 2; תומסון 2 ואינגימונדסון 2.

תוצאות אתמול
● ליאז': ישראל — איסלנד 64:93; תורכיה — שבדיה 52:54; פולין — הונגריה 46:74.
● אנטורפן: הולנד — אוסטריה 73:74; בולגריה — פינלנד 82:86; בלגיה — רומניה 75:95.

הבית בליאז'
(סופית, אחרי 5 מחזורים)

.1	ישראל	359־446	10
.2	פולין	329־420	9
.3	תורכיה	343־328	7
.4	שבדיה	351־330	7
.5	הונגריה	363־314	6
.6	איסלנד	404־303	6

הבית באנטורפן
(סופית, אחרי 5 מחזורים)

.1	בולגריה	369־414	0
.2	הולנד	351־370	9
.3	רומניה	401־386	8
.4	פינלנד	375־385	7
.5	בלגיה	353־371	7
.6	אוסטריה	388־313	5

כך נראית טבלת־הגמר
לפני אנטורפן

.1	ישראל	3	237־265	6
.2	פולין	3	227־251	5
.3	בולגריה	3	226־245	5
.4	הולנד	3	225־230	5
.5	רומניה	3	257־229	5
.6	תורכיה	3	213־197	4
.7	פינלנד	3	255־239	3
.8	שבדיה	3	218־182	3

איסלנד הזמינה את ישראל

ראש המשלחת האיסלנדית פנה אמש לראשי המשלחת הישראלית והזמין את נבחרתנו לבוא, בכל זמן שתרצה, לקיים מחנה־אימונים באיסלנד. הם גם מוכנים לבוא לגומלין בישראל.

● ראש המשלחת הישראלית, איתן חפר, הזמין את נבחרת הונגריה לבוא להשתתף בטורניר הכדורסל בכינוס הפועל בשנה הבאה. המאמן ההונגרי מאארוש הגיב שנבחרתו היתה מרוצה מאוד מביקור כזה, אך הדבר אינו תלוי באיגוד הכדורסל ההונגרי אלא במיניסטריון הספורט בבודפשט.

סימס תובע 28 אלף דולאר

ווילי סימס, כדורסלן הפועל ת"א בעונת 1984־85, הגיש תביעה נגד הפועל ת"א שלדבריו נותרה חייבת לו 42 אלף שקלים חדשים.

עו"ד יעקב סדיר, המייצג את הכדורסלן, ביקש לעקל סכום זה מההכנסה השבת בבלומפילד.

● שחיה

שטרנפלד ושטיגמן הצטיינו בהולנד

שני השחיינים אמיר שטרנפלד מהפועל בית ברל ושגיא שטיגמן מהפועל ג.ש.מ. היו הבולטים מבין שחייני הפועל שהשתתפו באליפות ספורט הפועלים בשחייה, שנערכה בהולנד.

שטרנפלד זכה במקום השני ב־200 מטר מעורב — 2:17.61 דקות וגם ב־400 מטר חתירה הגיע שני — 4:23.34 דקות.

שטיגמן דורג במקום השני ב־200 מטר חזה — 2:35.69 דקות ובמקום השלישי ב־100 מטר חזה — 1:10.62 דקות.

בין הבנות הגיעה רותם פורת שלישית, ב־100 פרפר — 1:12.04 דק', והדר גת, דורגה שנייה ב־50 מ' חתירה — 29.48 שניות.

ישראל — הולנד במשחק המרכזי ביום א' באנטורפן

מאת יצחק ויסהוף

תכנית משחקי שלב־הגמר באליפות אירופה, דרגה ב', שיתחילו מחר באנטורפן, תוגרל רק היום באחה"צ; אולם אמש הפתיע דיוויד טורנר, יו"ר הוועדה המארגנת של המשחקים בליאז', כאשר ביקש מישראל לשחק ביום ראשון, היום האחרון של האליפות, במשחק־המוקד ב־6 נגד הולנד.

טורנר ציין כי במשחק זה חייבת להופיע בלגיה מאחר שהוא ישודר בשידור ישיר בטלוויזיה הבלגית. אך קרה תקר והבלגים איכזבו קשות וכלל לא עלו בין שמונה הנבחרות לשלב הגמר.

ישראל בבית עם הונגריה, ספרד ואיטליה

● כדורמים

ישראל הוגרלה בבית 1 עם נבחרות הונגריה, ספרד ואיטליה, באליפות העולם בכדורמים שתתנהל במדריד מה־13 עד ל־28 באוגוסט.

16 הנבחרות יחולקו לארבעה בתים: בית 2 — מצרים, קובה, אוסטרליה ויוגוסלביה; בית 3 — הולנד, צרפת, מערב־גרמניה וקנדה; בית 4 — ברזיל, ברית־המועצות, יוון וארה"ב.

שמיר: פגישת יו"ר הקהילה האירופית עם ערפאת — תעודד הטרור

קמחי זימן אליו 12 שגרירי מדינות השוק כדי למחות על כוונת שר החוץ של הולנד, יו"ר הקהילה האירופית, לפגוש את מנהיג אש"ף ■ תאצ'ר הודיעה שלא תבקר בשטחים במסגרת ביקורה בישראל שיחל בסוף השבוע; מצפה לפגוש פלשתינים

מאת דליה שחורי,
הכתבת המדינית של
"על המשמר"
וסוכנויות הידיעות

מנכ"ל משרד־החוץ, דוד קמחי, זימן אליו הבוקר את שגרירי 12 מדינות הקהילה האירופית, כדי למחות בפניהם על כוונתו של שר־החוץ ההולנדי, ואן־דן־ברוק, המכהן גם כיו"ר הקהילה, לפגוש את מנהיג אש"ף יאסר ערפאת בעת ביקורו בשבוע הבא בתוניסיה.

ישראל לא קיבלה מידע על כך באופן רשמי, אבל מקורות מוסמכים אישרו את כוונתו של שר־החוץ ההולנדי. בינתיים הגיב ואן־דן־ברוק ואמר, כי ביקורו בתוניסיה נערך בתוקף תפקידו כשר החוץ של הולנד. אך בהיותו גם יו"ר הקהיליה, יהיה מוכן לפגוש את ראשי אש"ף, ובכללם את מנהיג אש"ף יאסר ערפאת, אם יבקשו זאת.

קמחי יבהיר הבוקר לשגרירי ה־12, כי ישראל רואה את הפגישה המתוכננת של ואן־דן־ברוק עם ראשי אש"ף בחומרה רבה, מאחר שהפגישה תיערך כאשר מעמד אש"ף נמצא בירידה ולאחר החלטות ועידת טוקיו, שגם הולנד השתתפה בה, על מלחמה בטרור.

שר־החוץ יצחק שמיר התייחס לעניין זה אתמול בפגישתו עם משלחת חברי הבונדסטג ממערב־גרמניה. שמיר אמר, כי לפגישה המתוכננת נודעת השפעה שלילית משום שהיא תהווה עידוד לטרור. תיתכן מכה לחוסיין, שניער את חוצנו מאש"ף, ותסייע לערפאת לשקם את מעמדו. שמיר ביקש מחברי המשלחת הגרמנית לפעול לסיכול הפגישה.

"דיפלומטיה שקטה"

ואן־דן־ברוק יבקר ביום ראשון בתוניס כדי להיפגש עם ראשי הליגה הערבית, במסגרת תוכנית של מגעים עם צדדים לסכסוך במזה"ת.

לא תבקר בשטחים

ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, מסרה אתמול בפרלמנט, כי לא תבקר בגדה המערבית הכבושה בעת ביקורה בישראל שיתחיל בשבת הקרובה, אך היא מתכוונת לנהל שיחות עם נציגים פלשתיניים.

בתשובה על שאלה לגבי תוכניותיה לביקור בישראל, הראשון מצד ראש ממשלה בריטי תוך תקופת כהונתו, אמרה תאצ'ר: "אני מצפה להיפגש עם מנהיגים של הפלשתינים, אך לא אכנס לשטחים הכבושים".

מקורות דיפלומטיים אמרו, כי יש להניח שתאצ'ר תיפגש עם נכבדים פלשתיניים בסעודה פרטית במזרח ירושלים, שתיערך על ידי הקונסול הכללי הבריטי שם. השגרירות הבריטית סירבה למסור את זהות הנכבדים שישתתפו בפגישה.

השגרירות הבריטית גם הטילה איפול מוחלט על לוח הזמנים של ראש הממשלה, מטעמי בטחון.

במהלך ביקורה תיפגש תאצ'ר עם ראש הממשלה שמעון פרס, שר־החוץ יצחק שמיר, שר־הבטחון יצחק רבין וראש עיריית ירושלים טדי קולק. היא תסעד ארוחת צהריים על שולחנו של נשיא המדינה חיים הרצוג ותיפגש בירושלים עם אחותה של אסירת ציון אידה נודל, אילנה פרידמן.

האורחת הבריטית תבקר ב"יד ושם", במכון וייצמן למדע, בבית־ספר של אורט בירושלים ובבית־ספר באשקלון, וכן בשדה בוקר, מקום קבורתו של דוד בן־גוריון.

כן תיפגש תאצ'ר עם ועדת החוץ והבטחון של הכנסת, כדי לשמוע על המצב באזור ועל מאמצי השלום, ותבקר ביציע האורחים של הכנסת.

"הלאה האימפריאליזם האמריקני" — קרא סטודנט קוריאני והצית עצמו

הפגנות המונים נגד המשטר הצבאי עדיין מתקיימות בקמפוסים

סיאול. — סטודנט דרום־קוריאני מת אתמול לאחר שהצית את עצמו בהפגנה אנטי־אמריקנית בקאמפוס וקפץ מגג בניין.

תחנת השידור מסרה כי לי דונג סו היה תלמיד השנה הראשונה במחלקה החקלאית של אוניברסיטת סיאול.

עדים מסרו, כי התקריות פרצו באוניברסיטה כאשר יותר מאלף שוטרים חדרו לקאמפוס, שם קיימו כ־5000 סטודנטים עצרת זכרון לחללי המרד האזרחי שפרץ במאי 1980 בקוואנגג'ו.

הם סיפרו, כי לי עלה על גג של בניין בן שלוש קומות, שפך על עצמו נפט והצית את עצמו כשהוא צועק "הלאה האימפריאליסטים האמריקנים" — ועוד קפץ מגג הבניין.

סטודנטים ומתנגדי משטר בדרום קוריאה מאשימים את ארה"ב כי היא תומכת בנשיא צ'ון דו הואן, אותו הם מכנים דיקטטור צבאי ועליו מטילים את האחריות לדיכוי המרד בקוואנגג'ו.

באותו מרד בבירת מחוז השוכנת 200 ק"מ מדרום לסיאול, נהרגו לדברי השלטונות 193 איש. אולם קרובי משפחה אומרים כי מספר החללים היה הרבה יותר גבוה.

ברחבי המדינה קיימו אתמול אלפי סטודנטים הפגנות רומות בקאמפוסים נגד השליט הצבאי צ'ון. (ע"ר)

מוסא אבו מוך
063־70858
מודיע למשקים ולכל המעוניינים
על נכונותו
לבצע עבודות קציר וכיבוש
על־ידי הכלים:
קומביין ניו הולנד, מכבש קלאס, מגוב

מחיר הנפט בארה"ב עלה ל־17 דולר

ניו־יורק. — מחירי הנפט הגולמי עלו אמש בארה"ב ל־17 דולר לחבית, המחיר הגבוה ביותר מאז סוף ינואר, וזאת בשל עליה בביקוש לדלק, ביחוד לקראת הפגרה של סוף השבוע הבא (יום הזיכרון).

משקיפים מסויימים אמרו, כי הביקוש לדלק בארה"ב מגיע בדרך כלל לשיאו בקיץ, ולכן עשויים מחירי הנפט לעלות עוד יותר.

הביקוש עלה גם בגלל ירידת מחירי הדלק. (ע"ר)

נעצר חוטף מטוס בפינלנד

הלסינקי. — המשטרה הצליחה להשתלט אתמול על חוטף מטוס בנמל התעופה של הלסינקי ושיחררה את חמשת אנשי הצוות.

המשטרה הביאה למקום שני צוותי צילום של הטלוויזיה לבקשת החוטף, שביקש "לתת פירסום לעניין". השוטרים הצליחו להשתלט על החוטף ללא אף ירייה, שלוש שעות לאחר שהדראמה החלה. החוטף שיחרר את 95 הנוסעים לפני שהשוטרים הסתערו על המטוס.

החוטף שנעצר הוא צעיר פיני בן 22, הרקע לחטיפה מחאתו על אישפוזו בבי"ח פסיכיאטרי. (א"ס)

● ועדת הניהול של השוק האירופי המשותף הביעה ביום שלישי בבריסל את "דאגתה העמוקה והתמרמרותה" בעקבות הפשיטות הצבאיות של דרום־אפריקה על בוטסואנה, זאמביה וזימבאבווה, ודומה כי 12 המדינות החברות עשויות להעביר את עיצומיהן נגד פרטוריה.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צוי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.

כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' תיק	שם המנוח/ה	תאריך פטירה	שם המבקש/ת
836/86	סטול שרה	14.4.86	סטול חיים יפים
843/86	פלשין מרים	22.2.81	וילקנפלד יהושע ואח'
845/86	מרלינג מרדכי	13.2.86	וינטר שרה
851/86	שוטוב ראובן	27.3.86	קליין רות
858/86	זיירמן רובה	8.3.86	הופמן חיה
864/86	מילרט ישראל	19.1.86	ליבוביץ חנה
866/86	שרביט מאיר+מימ"ע	28.3.86	שרביט שומרוני אלישבע
870/86	פריימן גרטרוד+מימ"ע	5.4.86	אורוולה תמרי
872/86	טפלי אלכסנדר	23.12.85	טפלי ליזיה
878/86	וסרמן ישראל	2.4.86	צביה ארז
882/86	משעלי אליאס	23.10.82	משלי חיים
886/86	בן חמו מרדכי	22.4.86	בן חמו שושנה
888/86	וייזר אליעזר	17.4.86	וולך שרה
890/86	גולדשטיין דוד	4.3.86	גולדשטיין שרה
894/86	מהלל מרים	4.1.84	בן אליהו עמרי

ירושות:

מס' תיק	שם המנוח/ה	תאריך פטירה	שם המבקש/ת
821/86	גיסלר צבי	31.3.86	גיסלר יעקב
825/86	פרידמן שולמית	26.1.86	רובין בלהה
827/86	פרטפלד חנה	3.11.85	סילון קלרה
834/86	ויסמן יחזקאל	18.4.84	כינו אסתר
838/86	זונשיין שושנה	3.3.86	זונשיין אליהו
841/86	רבפוגל יוסף	12.2.86	שפירא בתיה
847/86	קרישקאוצקי שרה	28.3.86	קמרון רות
849/86	סגל אברהם	18.6.56	סגל שלמה
854/86	הירש רחל רולה	1.9.85	הירש זיגמר עזרא
856/86	ונונו מרים	8.4.86	ונונו אליס
860/86	סבן מכלוף	5.4.86	סבן סוליקה
862/86	צימרמן רגינה	4.2.86	צימרמן אליס
868/86	כהן חיים	23.4.86	כהן ליזה
874/86	גרינבוים מרתה הנריאט	5.3.86	גרינבוים אברהם
875/86	פירסט יוסף	5.3.86	פרובר סבינה שרי
884/86	לונץ אסתר	27.3.86	גורי רבורה
892/86	לנג סטפן משה	6.2.86	לנג מאיר
896/86	סטריקובסקי לינה	28.11.84	בתיה עמית

ב. גילאור, שופטת רשמת

שחקנית גרמניה שנרצחה בקהיר — סוכנת כפולה?

ריאד — מנגנוני החקירה הפלילית, הבודקים את פרשת רצח השחקנית הגרמנית תאני פרדריק, שאירע באזור גיזה בקהיר באפריל השנה, הטילו איפול על הממצאים שהתגלו בדירתה של השחקנית.

העתון "אל־שארק־אל־אוסט" מוסר, כי בחיפושים נמצאה תעודת־נישואים מצעיר מוסלמי שבו נזכרת המנוחה כמוסלמית מבלי להחליף את שמה לשם ערבי. כמו־כן נמצא פנקס טלפונים ובו שמות של 8 טייסים מצריים, שחלקם בוגרי המכללה האווירית המצרית. ותצלומים רבים שצולמו באזור שארם־א־שייך בשנים 86־1985.

השחקנית עסקה בצלילה ובפעילות ספורטיבית בשארם־א־שייך, אזור שבו מבקרים חובבים ישראלים רבים מדי שבוע.

מהמשטרה המצרית נמסר, כי קיים חשד שהנרצחת שימשה סוכנת כפולה. במקרה כזה, ייתכן שאחד משני המנגנונים בשבילם ריגלה חיסל אותה לפי שיטת "האוהב הנעקם", כדי למנוע חשדות לגבי הרוצח.

מאחר ועבר זמן מה והרוצח לא התגלה, ביקש שר הפנים המצרי את עזרתם של מנגנוני חקירה נוספים במצרים. (ר"מ)

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' "קול ישראל" 20.5.86

1. שביל חבריתה – ריטה
2. הלואי – בועז שרעבי
3. יבוא יום – מוטי גלעדי ושרי צוריאל
4. לחיים – חיים משה
5. קפה או תה – איזולירבנד
6. אין לי ארץ אחרת – גלי עטרי
7. נגני לי בלליקה – דורון מזר
8. אמריקה – חוה אלברשטיין
9. נרקוד נשכח – שלמה ארצי
10. יש – ארבע לב־אדום
11. כולם כולם – טריפונס ואולארצ'יק
12. כמו האמונה – מירי אלוני
13. תחיה לנו מלך – דני בסן
14. היא התווכחה איתו שעות – משינה
15. שוב בתמונה – ירדנה ארזי
16. עיר מקלט – אהוד בנאי
17. לילה לילה – צביקה פיק
18. דור המדבר – הכל עובר חביבי
19. זמן גשום – רמי קליינשטיין
20. תרקדי את הלילה – אבי טולדנו
21. הרדיו הישן – שלמה ארצי
22. אביב חדש – אילנית
23. מרחפת אל אותו מקום – ישראלה קריבושיי
24. מה עשית לה – רונית דבאווי
25. איציק – פופלקס
26. סתיו ישראלי – גלי עטרי
27. אהובת הספן – ריטה
28. בקו החלומות – רוני תורג'מן
29. פתאום זרים – ששי קשת
30. תגידי – אבי דור ועירית ענבי

לשיפוטכם — פינת הפזמונים החדש

31. כד הקמח – להקת פקוד הצפון
32. לכבודך – יוסי חרי
33. בואי נישאר כאן עוד מעט – החדים
34. כמו סתיו – שלוה ברטי
35. ואת אינך – משה פרי

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010
אנא הרשמו שני וציין את מספר השיר

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם: ________
כתובת: ________
מיקוד ______ תאריך ______

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 20.5.86

	היחידה	בנקנוטים – קניה	בנקנוטים – מכירה	העברות והמחאות – קניה	העברות והמחאות – מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4773	1.4957	1.4847
לירה שטרלינג	1	2.22	2.33	2.2617	2.2899	2.2716
מרק גרמני	1	0.66	0.69	0.6674	0.6757	0.6699
פרנק צרפתי	1	0.20	0.22	0.2092	0.2118	0.2103
גילדן הולנדי	1	0.58	0.61	0.5921	0.5995	0.5947
פרנק שווייצרי	1	0.78	0.82	0.7997	0.8097	0.8033
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2071	0.2097	0.2083
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1956	0.1980	0.1968
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1802	0.1825	0.1809
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2886	0.2922	0.2899
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0732	1.0866	1.0791
דולר אוסטרלי	1	1.04	1.11	1.0730	1.0864	1.0780
ראנד דר' אפריקני	1	0.38	0.65	0.6411	0.6491	0.6529
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3268	0.3309	0.3283
שילינג אוסטרי	10	0.93	0.98	0.9495	0.9613	0.9536
לירה איטלקית	1,000	0.95	1.01	0.9728	0.9848	0.9765
ין יפני	100	0.87	0.91	0.8846	0.8956	0.8900

טלקס

● **אבן־פינה לכפר אוטיסטים**

טקס הנחת אבן־פינה למעון כפרי לאוטיסטים נערך ביום ב' ליד הכפר־הירוק ברמת־השרון.

מבצע ההסברה וההתרמה, שנערך במקביל, של האגודה הלאומית למען ילדים אוטיסטים בראשות לאה רבין, שם לו למטרה לאסוף כספים להקמת מסגרות מתאימות לאוטיסטים, מסגרות חינוכיות שיקומיות לגיל הרך, גיל הבניים ולמתבגרים.

כיום, מאות הורים לילדים אוטיסטים בישראל מאשפזים את ילדיהם הבוגרים, בלית־ברירה במחלקות סגורות בבתי־חולים לחולי־נפש.
ניצה רימון

● **גשר עילי בצומת הכפר־הירוק**

המועצה המקומית רמת השרון תיגש בקרוב לבניית גשר עילי מעל צומת הכפר הירוק. על פרוייקט זה החליטה מועצת רמת השרון כבר מזמן. אולם לא זכתה לתמיכה של המוסדות המרכזיים (מע"ץ). כעת התקבלו אישור והסכמה של הנהלת מע"ץ.

לפי התוכנית, ינועו כלי הרכב מצומת מורשה־גהה לכיוון כביש החוף, מעל הגשר. והתחבורה מרמת השרון לכיוון רמת־גן וגני התערוכה, תנוע בכביש הרגיל מתחת לגשר.
יהושע מרקוס

● **תאצ'ר באוניברסיטת הנגב**

ראש־ממשלת אנגליה, מרגרט תאצ'ר, תחיה, בעת ביקורה הקרוב בארץ, אורחת אוניברסיטת בן־גוריון בנגב. על כך מסר אתמול נשיא אוניברסיטת בן־גוריון, פרופ' חיים אלהתה.

תאצ'ר תסייר בנקודות שונים באוניברסיטה, במסגרת האירועים לציון הולדת בן־גוריון.
שלי יחימוביץ'

● **לוחיות רישוי של סעודיה — במזרח־ירושלים**

תושבי מזרח־ירושלים הופתעו למראה מכונית הדורה נושאת לוחיות רישוי של ערב הסעודית, סובבת לה ברחובות כאילו זה דבר טבעי ומובן מאליו.

העיתון "אל־קודס" חקר ומצא, כי בעל המכונית הוא אמריקני העובד בסעודיה ויצא לטייל בעולם עם מכוניתו הסעודית. לישראל הגיע ממצרים דרך טאבה מבלי שנתקל בבעייה כלשהי. הוא סייר גם בתל־אביב וגם שם התקבל בטבעיות.

מישראל בדעתו להמשיך עם מכוניתו לאירופה. על גבי אונייה.
פנחס ענברי

● **2 מיליון דולר ל"גליל־אוסטרליה"**

בארוחה חגיגית במלון "רמדה־קונטיננטל", נאספו 2 מיליון דולר לפרוייקט "גליל־אוסטרליה", שבמסגרתו מתכננים בניית מרכז נופש באיזור שגב.

במרכז יהיו משטחי טניס, ג'וגינג ועוד סוגי ספורט. את הפרוייקט מארגנת המגבית האוסטרלית.
יוסף שמי

● **מבער חדש יחסוך גז**

מבער חדש שפותח בישראל ויחסוך צריכת גז בכ־20 אחוז, ייכנס בעוד חודש וחצי לשוק. המבער פותח על־ידי פרופ' אברהם תמיר (כיום רקטור אוניברסיטת בן־גוריון) ופרופ' יצחק אלפרין. והזכויות להפצתו בעולם נרכשו כבר על־ידי התעשיין הבריטי דיוויס אליון. אליין התעניין לפני כשנה ברכישת "אתא".

השיטה החדשנית פועלת על להבה מרוכזת ומסתובבת. באמצעות סידור מתוחכם של חורי ראש הכירה. כ־5 שנים עבדו שני החוקרים על ההמצאה, ואף זכו בפרס "לנדאו" על מחקרם.
שלי יחימוביץ'

זמן בלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 20/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 6 — 14, 18 — 22 — 26 — 32, ולמספר הנוסף — 10. (עתי"ם)

21 שנות מאסר לאנס מצפון ת"א

21 שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול על יוסוף מחאג'נה מאום־אל־פחם, לאחר שהורשע בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ב־3 מעשי אונס ובשורת התפרצויות לדירות בצפון תל־אביב.

מחאג'נה, בן 35, נשוי ואב ל־5 ילדים, כונה "האנס מצפון תל־אביב", לאחר שנתפש והואשם בשורת מעשי אונס באיזור זה. התובעת, עו"ד פנינה דבוריו, האשימה אותו ב־4 מעשי אונס ובפריצות וגניבות שביצע בשנים 1984־85, אולם בית־המשפט הרשיע אותו רק ב־3 אינוסים והטיל עליו 7 שנות מאסר לגבי כל מעשה אונס. לגבי ההתפרצויות בהן הורשע — הוא נידון ל־7 שנות מאסר, אשר יהיו חופפות למאסר הכבד שהוטל עליו באשמת האונס.

"בני זונות"

כתב עתי"ם מוסר, כי מחאג'נה קיבל את גזר־הדין בשקט וללא תגובה חיצונית. רק מצד קרובי משפחתו שהיו באולם נשמעו רינונים וטענות על גזר־הדין הקשה. בזמן הקראת הכרעת הדין הארוכה והמנומקת, התפרע הנאשם באולם בית־המשפט ובקושי נבלם ע"י שוטרים המופקדים על שמירת הסדר במקום.

ברגע שהודיע השופט כי הנאשם מורשע בדין — קפץ מחאג'נה ממקומו, קילל, צעק לעבר השופטים "בני זונות" ו"אני חף מפשע", ובקושי הצליחו לבלום אותו אנשי המשטרה שישבו משני עבריו. כהרף עין זינקו למקום שאר אנשי משטרה, במדים ובבגדים אזרחיים, נאבקו עימו והצליחו להשתלט עליו.

כאמור, הורד הנאשם למטה, ובית־המשפט המשיך בדיון — שמיעת הטיעונים לעונש — בהיעדרו. רק כעבור כשעתיים, לאחר שהשופטים יצאו לכתוב את גזר־הדין, הובא הנאשם שוב לספסל שלו, ושמע את גזר־הדין.

הכחיש את האונס

התביעה השתיתה את הראיות נגד הנאשם על טביעות אצבעות ועקבות נעליים שנמצאו בחלק מן הדירות שבהן בוצעו הפשעים, וכן על בדיקות־מעבדה של כתמי זרע שהושארו בדירות אלה. כן נערך עם הנאשם שיחזור שצולם בוידיאו.

הנאשם עצמו, באמצעות סנגוריו, עו"ד דן מור ואניס ריאד, הודה במספר התפרצויות שביצע, אך הכחיש בתוקף את האישום באונס. אולם בית־המשפט קיבל את ראיות התביעה ברובן, בעוד שלגבי אישום אחד פסק, כי לא הובאו ראיות מספיקות כדי להרשיעו בו. (עתי"ם)

הזמר זוהר ארגוב מובל לאולם המעצרים בבית־המשפט השלום בת"א. ארגוב וחברתו הלן תמיר חשודים בהחזקת כמות זעירה של חשיש, ושוחררו אתמול בערבות של אלף ש"ח כל אחד (צילום: ש. אבריאל, י.פ.פ.א.)

כתב־אישום נגד הנאשמים ברצח החייל דוד מנוס

כתב־אישום נגד הנאשמים ברצח החייל דוד מנוס, הוגש אתמול לבית־המשפט הצבאי בשכם.

הנאשמים הם 3 גברים תושבי הכפר דיר בלוט בשומרון, ו־3 נשים, 2 מהן תושבות הכפר והשלישית רופאה מכיר־זית.

נאשם מספר אחד, טאופיק איברהים עבדאללה, בן 29 מדיר בלוט, מואשם בחברות בארגון "אל־פתח", קיום קשרים עם הארגון בירדן וקבלת הומר־נפץ והוראות מהארגון. בכתב האישום נאמר כי הוא היה מנהיג חוליית המחבלים שרצחה את דוד מנוס וגייס את חבריה. הוא מואשם ברציחתו וחטיפתו של דוד מנוס. כן הוא מואשם בהנחת 2 מטעני חבלה בשנת 1985 בתחנה המרכזית בתל־אביב ובבית־החולים "בילינסון". שני מטעני החבלה לא התפוצצו.

נאשם מספר 2, מוסטפה מחמוד קארוש, בן 28, מהכפר דיר בלוט, מואשם בשותפות לחטיפה ורצח של דוד מנוס.

העבירה מסמכים לירדן

נאשמת מספר 3, למיה מערוף עבדאללה, בת 22, אשתו של נאשם מספר אחד, בעלת אזרחות ברזילית, מואשמת כי נהגה בכלי הרכב שבו נחטף החייל דוד מנוס.

נאשמת מספר 4, זהרה סעיד אבו חסאן, בת 28, גיסתו של נאשם מספר 2, מואשמת בתכנון רצח דוד מנוס והעברת מיסמכיו האישיים לירדן לאחר רציחתו.

נאשם מספר 5, תחין יעקוב חאסן עבדאללה, בן 30 מדיר בלוט, מואשם בחברות בחוליית המחבלים. התביעה טוענת כי הוא היה נהגו של נאשם מספר אחד, ראש החוליה, והסיע אותו לאיסוף נשק וחומרי חבלה ממקומות מיסתור ברחבי הארץ, לפי מידע שקיבלו מירדן. (עתי"ם)

דוד מנור הפר הסכם סודי עם "אלסינט" להחזר כספים

כחצי שנה לפני שאיש העסקים החיפני, דוד מנור, נעלם מהארץ, חתמה חברת "אלסינט" הסכם־סודי עימו להחזרת סכום של 290 אלף דולר, שקיבל במשך שנים במירמה — על כך נמסר ביום ב', בכתב־תביעה שהגישה החברה לבית־המשפט המחוזי בחיפה.

השופט יוסף זהבי נענה לבקשת בא־כוח החברה והתיר לפרסם מידע על צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד מנור והליכים משפטיים הנילויים אליו. זאת לאחר שכל נסיונות חברת "אלסינט" למסור את הצו למנור עלו בתוהו.

נשאר חייב

בכתב התביעה נאמר, כי מנור, בעליו של "מפעל מנור־שירותי מזון", סיפק ארוחות לעובדי החברה ונתגלתה "חריגה" בחשבונות שהגיש, על סך של כ־290 אלף דולר. מנור התחייב בחודש ספטמבר שעבר להחזיר לחברה מדי חודש סכום של עשרת אלפים דולר. בהסכם נאמר, כי אי־פרעון אחד התשלומים יעמיד את כל יתרת החוב לתשלום מיידי.

החברה טוענת, כי הוא נשאר חייב לה 264 אלף דולר. על־פי ההסכם, שהוגדר כסודי, התחייבה "אלסינט" לשמור על סודיות תוכנו של הסכם זה מפני הגופים שעימם נמצא מנור בקשרים מסחריים. יחד עם־זאת התחייב מנור, שלא לצאת את גבולות הארץ ללא הסכמת החברה.

בזוז המפעל

בא־כוח החברה טען, כי בעקבות הידיעות שנפוצו בסוף חודש אפריל על היעלמו של איש העסקים, אשר הותיר אחריו חובות בסכום של כ־1.5 מיליון דולר, התפרצו ספקים ובעלי חוב אחרים למפעל "שירותי מזון" באיזור התעשייה בטירת הכרמל, והוציאו משם ציוד, מכשירים וסחורות, אשר שועבדו ע"י דוד מנור לטובת "אלסינט".

חברת "אלסינט" הגישה תלונה למשטרה על הפריצה למפעל ועל מעשה הביזה. ממשטרת חיפה נמסר, כי עד כה לא הגישה חברת "אלסינט" תלונה למשטרה ביחס ל"חריגים בחשבונות", שאליהם מתייחס ההסכם הסודי.

ביום ב' הגיש בנק איגוד לישראל תביעה לבית־המשפט המחוזי בחיפה נגד מנור, בגין חוב של 180 ש"ח ואילו לבימ"ש השלום שבעיר הוגשה תביעה אחרת, ע"י חברת "כלל־בגור", נגד איש העסקים. (עתי"ם)

בפלילים

3.5 ק"ג זהב נשדדו בשוד מלווה בירויות בעזה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

שלושה רעולי־פנים, חמושים באקדחים, שדדו אתמול 3.5 ק"ג זהב שערכם נאמד ב־600 אלף ש"ח מחנות תכשיטים בעזה. בין האנשים בחנות באותה שעה היה גם ישראלי, שיצא בתום השוד וירה אל עבר הרכב בו נמלטו, אך השודדים נעלמו עם הזהב.

השלושה הגיעו לרחוב עומר אל־מוכתר, רחובה הראשי של עזה, אתמול בשעה 12.30 בצהרים. שניים מהם רצו לחנות באקדחים שלופים, איימו על בעל החנות והקונים, שברו את הזכויות בשולחן המכירות ובחלון הראווה ונטלו איתם את הזהב.

הישראלי, הדר עופר, החזיק ברישיון. אין לדעת אם יריותיו פגעו במכונית. מחסומים הוצבו בכבישי הרצועה, אך לפי שעה לא נעצר איש.

לאחר חודש — תושבת סכנין חשודה ברצח אחיה

תושבת הכפר סכנין, בת 21, נעצרה ע"י המשטרה בחשד כי רצחה את אחיה בן ה־17 בדקירת סכין במפשעתו. עימה נעצרו 4 בני משפחה נוספים, כחשודים שיחדיו ניסו להסוות את המקרה כתאונה.

כתב עתי"ם מוסר, כי תחילת הפרשה הייתה לפני חודש ימים, כאשר לבית־החולים רמב"ם בחיפה הובא ג'מיל דאוד הייב, בן 17 מסכנין, מצוע קשה. בני המשפחה סיפרו, כי ג'מיל שיחק עם סכין בעת שישב במטבח ותוך כדי משחק נפל והסכין פגעה ברגלו. התברר, כי העורק הראשי נפגע והרופאים עשו מאמצים ניכרים להצילו. אולם לאחר ימים מספר מת מאיבוד דם ודום־לב.

הסיפור של בני המשפחה לא נראה לאנשי המשטרה ומשהחלו לחקור אותם מילאו את פיהם מים. בהמשך החקירה העלה חשד, כי מדובר במעשה פלילי ולא בתאונה. כשי שניסו בני המשפחה לתאר את המקרה. בעקבות זאת נעצרה אחותו של המנוח, צעירה בת 21, כחשודה ברקירתו. (עתי"ם)

קיווה "לצאת בשני־שליש" אך קיבל עוד שנה וחצי

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

בצער יוצא־דופן, הקרים אתמול בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע את מתן גזר־דינו של אסיר, בשל נסיבות מיוחדות.

באדר חג'אב בן ה־26 מירושלים, נאשם יחד עם שני אסירים אחרים בביצוע מעשה־סדום בכוח באסיר, לאחר שאיבד את הכרתו כתוצאה משימוש בסמים. בכתב־האישום נאמר, כי כאשר התעורר האסיר וניסה להתנגד, היכוהו השלושה.

פרקליטו של האסיר אמר בבית־המשפט, כי תקופת מאסרו תסתיים בתוך שנה, אך כל עוד תלוי ועומד נגדו התיק — לא יובא בפני "ועדת שליש" ואף לא יזכה בהטבות אחרות.

בית־המשפט גזר על חג'אב שנה וחצי מאסר בפועל. השופטים אמרו, כי "עשיית מעשה־סדום היא עבירה חמורה, שאינה פחות חמורה בשל העובדה שנעשתה בין כותלי בית־הסוהר, בין אסירים".

מאסר ל"חתול המעופף" באשמת 37 התפרצויות

פורץ מקריית־אתא המכונה "החתול המעופף", נדון בבית־המשפט המחוזי בחיפה לשנתיים מאסר בפועל ושנתיים על־תנאי למשך שנתיים, לאחר שהורשע על־פי הודאתו ב־37 התפרצויות ובגניבת רכוש רב.

הנאשם, שמואל חאבה, בן 23, הודה בפני השופט אמנון כרמי בהאשמות שיוחסו לו, אך טען כי חזר־בתשובה ולא יחזור על מעשיו. הוא הואשם בכך, כי במרוצת השנים 85־1983 עבר 37 עבירות הכוללות התפרצויות, תקיפה, איום, גניבת נשק ועבירות סמים.

הנאשם נהג לטפס על חזיתות בתים באיזור קריית־אתא או לחילופין להשתלשל בעזרת חבל שקשר לגגות הבתים ולרדת באמצעותו אל מרפסות בקומות העליונות. הנאשם שלח ידו ברכוש שכלל מכשירי אלקטרוניקה, תכשיטים, משקאות וכן גנב אלפי דולרים. (עתי"ם)

לא יחקרו "היעלמות" מידע מודיעיני על פלאטו־שרון

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע דחה אתמול את בקשתו של האסיר מרדכי בן־צבי מכלא באר־שבע, למנות ועדת־חקירה לבדיקת היעלמות מידע מודיעיני הקשור בפלאטו שרון.

בן־צבי, השפוט ל־9 שנות מאסר, בגלל עבירות רבות של מרמה, גניבה וזיופים, הגיש לבית־המשפט עתירה נגד מפכ"ל המשטרה, על שלא נעתר לבקשתו למנות ועדת־חקירה בעניין היעלמות מידע מודיעיני שסיפק, לטענתו, למשטרה.

האסיר טוען, כי לפי בקשת המשטרה, ביצע הקלטות סמויות וצילומים בביתו של פלאטו שרון, וכי החומר נעלם באורח מסתורי.

שופט בית־המשפט המחוזי אמר אתמול, בתשובה לבקשה, כי מבלי להיכנס לגופו של עניין, "אין לבית המשפט סמכות לדון בעניין זה ולצוות על מינוי ועדת־חקירה".

השופט אמר, כי העותר זכאי לפנות למשטרה בתלונה, ואם אין לו אמון במשטרה, הוא יכול לפנות במישרין אל היועץ המשפטי לממשלה.

ללבן יוריה ובני משפחתו
אתכם בצערכם במות
האב

שוש ויוסי אבינר
רבקה ויצחק אריאלי
חנה וחיים בנימיני
חית וזאב בריגנר
רות ויהושע גרינברג

שולה ויעקב יעקובזון
נורית ואליעזר כהן
משקה ויצחק פספק
רחל ודוד שניאור